

საქართველო

ფასი | ღირსი

გაზეთი

gazeti@inbox.ru

**უკრაინის
შედეგ
7 საქარ-
თველოს
ჯერია!!!**

«მოქალაქის» წინ მორბენალი «პრეზიდენტი»

4

«მე უკვე პრეზიდენტი ვარ, ბატონო მოქალაქე!»

11 ვინ დაუკვეთა სატელეფონო მოსმენები და აქვს თუ არა ყოველივე ამასთან კავშირი გიგა ბოკერიას?

12 თურქები, როგორც მონებს, ისე გვექმევიან ქართველებს

ჩისუბლიკელები წარამარა გავკრავენ სოფე კილს ქართულ

13 ეკლესიას

14 ვინ მოიყვანა სააკაშვილი ხელისუფლებაში

16 ქართველი დიპლომატი, როგელგას უდიდესი წვლილი შეიტანა ყირიმის რუსეთთან მიერთებაში

8 სააკაშვილს არც დაჰკითხავენ, არც დაიჭერენ

გიძინა ივანეშვილი და გიორგი არაბრწყინვალე

5

«გარუნდელი 17 მაისი — ეს იყო სონტანური რეჟერენდუმი, როგელგას ქართველმა ხალხმა სოფოიას უარი უთხრა»

«თუ ასე დამიყვანებ საკითხს — ან ასოხირებ და ან სოფოიების დაქანონებამო, გუნებრივია, ასეთი ასოხირებ არ მიწდა»

9

რატომ უშინა დაკითხვის მიხეილ სააკაშვილს? **6**

ევროატლანტიკური ინტეგრაცია თურქეთის გაზად გადაქმევეს გვიქადის **8**

გეგები

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ევროკავშირი — ეს უცნაური ორგანიზაცია, რომელიც ორიენტირებულია ნაციონალური იდენტურობის განადგურებაზე, შეიჯახა ნაციონალური ინტერესების კლდეს, რომელიც არაფრის დათმობას არ აპირებს და ამან შესაბრალის მდგომარეობაში ჩააგდო დასავლელი ლიდერები“.

საქართველოს პატრიარქი: პატრიარქი და მართლმადიდებელი სარწმუნოება მუდამ იყო ჩვენი ერის საფუძველი

„საქართველოს ეკლესია და მართლმადიდებელი სარწმუნოება მუდამ იყო ჩვენი ერის საფუძველი“, — განაცხადა სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ყოვლადწმიდა საბინძო საკათედრო ტაძარში პარაკლისის დანაშაულები. სამების საკათედრო ტაძარში პატრიარქმა სასულიერო პირებთან ერთად საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენის დღის გამო პარაკლისის აღაღებინა და ავტოკეფალიისთვის მებრძოლთა სულიებისთვის პანაშვიდი გადაიხადა. კათოლიკოს-პატრიარქმა პარაკლისის დანაშაულები ტაძარში შეკრებილებს ქადაგებით მიმართა. უწმინდესმა საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის დაფუძნების ისტორია განიხილა და ეკლესიის მნიშვნელობაზე ისაუბრა.

„საქართველოს ეკლესია არის სამოციქულო ეკლესია, დაარსებული მოციქულების მიერ. იგი ანდრია პირველწოდებულმა დაარსა. ჩვენ ვმადლობთ უფალს და ვთხოვთ, მოგვცეს მადლი და ძალა ამ ეკლესიის დამაარსებლების მემკვიდრეობით. საქართველოს ეკლესია განსაკუთრებულია იმით, რომ საქართველო არის ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლის ქვეყანა. აქ იყო ჩამობრძანებული უფლის კვართი. საქართველოს ეკლესია ქრისტიანული რომ არ ყოფილიყო, არ მგონია, ეარსება ქართველ ხალხს. საქართველოს ეკლესია და მართლმადიდებელი სარწმუნოება მუდამ იყო საფუძველი ჩვენი ქვეყნის და ამაზე იყო და არის დაფუძნებული ქართული ცნობიერება და ქართული კულტურა და ეს გრძელდება“, — აღნიშნა კათოლიკოს-პატრიარქმა. მე-5 საუკუნეში საქართველოს ეკლესია დიდი მეფის ვახტანგ გორგასლის მემკვიდრეობით გახდა საკათალიკოსო და პირველი კათალიკოსი იყო პეტრე. მე-5 საუკუნიდან იწყება საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალური ცხოვრება. ეს გაგრძელდა 1811 წლამდე, როდესაც საქართველოს საკათოლიკო ტახტზე ბრძანდებოდა ანტონ II. იგი გაიწვიეს რუსეთში და გააუქმეს საქართველოს ავტოკეფალია. პატრიარქის თქმით, 1917 წლის 12(25) მარტს ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლის მეოხებითა და მოციქულთა და წმინდანების შენეებით, მღვდელმთავრების — ლეონიდეს, კალისტრატეს და სხვათა ღვანლის შედეგად აღდგა საქართველოს ავტოკეფალია, — აღნიშნა კათოლიკოს-პატრიარქმა.

ამერიკელი ექსპერტი: კავკასია სამყაროს ხანტარი არ არის, მხოლოდ გზის ნაპირია!

„ერევანმა და ბაქომ ხელიდან გაუშვეს ყარაბაღის კონფლიქტის მშვიდობიანი დარეგულირების შესაძლებლობები, როდესაც მხარი არ დაუჭირეს ევროკავშირის მომლაპარაკებელთა მინსკის ჯგუფს“, — განუცხადა საინფორმაციო სააგენტო „რეგნუმის“ კორესპონდენტს აშშ-ის საგარეო პოლიტიკის საბჭოს უფროსმა ანალიტიკოსმა ევროპისა და ევრაზიის საკითხებში — უეინ მერიმ, რომელმაც კავკასიის რეგიონის ქვეყნების პერსპექტივებზე ისაუბრა.

მონარა. დარწმუნებული არ ვარ, რომ სომხეთისთვის საუკეთესო ვარიანტი იქნებოდა ევროკავშირთან ასოცირება. რა თქმა უნდა, არაფრის მტკიცება არ შეიძლება, მაგრამ აზრი იმის შესახებ, რომ ევროინტეგრაცია სომხეთს აუცილებლად მოუტანს სარგებელს, ძალიან საეჭვოა. ევროკავშირს არაფერია ლაპარაკობს, რომ „ალმოსავლეთის პარტნიორობის“ მონაწილე რომელიმე ქვეყანა ევროპული ქვეყანა გახდება — ყოველ შემთხვევაში, ეს უახლოეს ხანში არ მოხდება!

ამერიკელი ანალიტიკოსის თქმით, მთავარი პრობლემა არის ის, რომ მომლაპარაკებლები არიან მხოლოდ მუამავლები, რომლებსაც არ შეუძლიათ, საკითხი თვითონ მოაგვარონ. სომხეთმა, მერის აზრით, კიდევ ერთი შეცდომა დაუშვა, სახელდობრ, ის, რომ არ ისარგებლა თურქეთთან ურთიერთობის გაუმჯობესების შესაძლებლობით, რომელიც მას დიდ უპირატესობას მისცემდა. ამასთანავე, ანალიტიკოსმა ხელიდან გაშვებული შესაძლებლობების კატეგორიას არ მიაკუთვნა სომხეთის უარი ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებაზე. უეინ მერი ძალიან სკეპტიკურად უყურებს ევროკავშირის პროგრამას „ალმოსავლეთის პარტნიორობა“, მას ცუ-

«ამერიკა დღეს კავკასიის რეგიონის ქვეყნებით გახილავით ნაკლებად დაინტერესებული, ვიდრე 10-15 წლის წინათ და არ გგონია, რომ ეს ვითარება შეიძლება»

დად მოფიქრებულს უწოდებს და მიიჩნევს, რომ სწორედ ამ პროგრამას, მის შემქმნელებს უნდა დაეკისროთ პასუხისმგებლობა იმის გამო, რომ ქვეყნებში არსებული შიგაპოლიტიკური დაპირისპირება საერთაშორისო კრიზისში გადაიზარდა.

რაც შეეხება ამერიკას, აშშ არის სახელმწიფო, რომელსაც თავისი ინტერესები აქვს მსოფლიოს ბევრ კუთხეში და თვალსაზრისი, რომელიც მინდა ყველას გაეგებინო, ასეთია: კავკასია სამყაროს ცენტრი არ არის, არც ევრაზიის ცენტრი, ის მხოლოდ მსოფლიოს სხვა ცენტრების გზის პირას მდებარე ნაწილია. და, რა თქმა უნდა, ამერიკა დღეს კავკასიის რეგიონის ქვეყნებით გაცილებით ნაკლებად დაინტერესებული, ვიდრე 10-15 წლის წინათ და არ გგონია, რომ ეს ვითარება შეიცვლება, — განაცხადა ამერიკელმა ექსპერტმა.

ბრიტანულმა გამოსეხამა ევროკავშირის ლიდერებს უკლური არარაობები უნდა

„ევროპული პროექტის“ არსებობის 6 წლის განმავლობაში უკრაინის კრიზისი „ყველაზე სასარგებლო ფიასკო“, რომელმაც ბოლო მოუღო „ევროკავშირის ოცნებას იმპერიამ“, — წერს ბრიტანული გამოცემა The Sunday Telegraph.

„ევროკავშირი წლების განმავლობაში იტყუებდა უკრაინის „ასოცირების ხელშეკრულებით“, როგორც სრული წევრობისკენ გადადგმული ნაბიჯით, — წერს The Sunday Telegraph-ის მიმომხილველი კრისტოფერ ბუკერი, — თუმცა რუსეთის საზღვართან თავისი „სუსტი ძალის“ მიყვანის შემდეგ ევროკავშირი — ეს უცნაური ორგანიზაცია, რომელიც ორიენტირებულია ნაციონალური იდენტურობის განადგურებაზე, შეეჯახა ნაციონალური ინტერესების კლდეს, რომელიც არაფრის დათმობას არ აპირებს და ამან შესაბრალის მდგომარეობაში ჩააგდო დასავლელი ლიდერები. იმის ნიშანწყალიც კი არ ჩანს, რომ ეს უძლური არარაობები, რომლებიც თავს ჩვენს ლიდერებად ასაღებენ, მიხვდნენ: ამბიციური უკრაინის მიტაცების შესახებ რეალობის აგურის კედელს შეეჯახა“.

27 მილიარდი გირვანქა სტერლინგის ინვესტიციები ჩადეს, არადა, თვითონ დიდ ბრიტანეთს რუსეთში 46 მლრდ გირვანქა სტერლინგის ინვესტიციები აქვს ჩადებული.

ევროკავშირის ლიდერები ვერ იქნებიან ძალიან აგრესიულები, რადგან თავიანთ ქვეყნებში ბუნებრივი აირის 30 პროცენტი რუსეთიდან შეაქვთ. ასე რომ, უკრაინელები გაიჭედნენ კლდესა და იმ ადგილს შორის, რომელიც ძალიან რბილია იმისთვის, რომ მათ დაეხმაროს, — წერს გამოცემის მიმომხილველი.

„გასულ პარასკევს, როდესაც პრემიერმინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი არსენი იაცენიუკი

შალვა რამიშვილი თანამდებობას ტოვებს

საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის საზოგადოებასთან ურთიერთობისა და კომუნიკაციების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი შალვა რამიშვილი თანამდებობას ტოვებს. ამის შესახებ მან „ფეისბუქის“ ოფიციალურ გვერდზე განაცხადა. „ძვირფასო მეგობრებო, უკვე სამ თვეზე მეტია, ველაპარაკები ერთ-ერთ ტელევიზიას ამ უკანასკნელის ეთერში შოუს გაკეთების თაობაზე. თვის ბოლოს ამ გადაწყვეტილებას ოფიციალურად გავაფორმებ. მანამდე კი ადმინისტრაციაში ვარ დაკავებული მიმდინარე საქმეების დამთავრებით.“

საქართველოს პროკურატურის მიერ ჩამოთვლილი დანაშაულების გარდა მიხეილ სააკაშვილს პასუხი უნდა მოეთხოვოს კონსტიტუციის საკუთარ თავზე მორბევის, არჩევნების გაყალბების, 2008 წელს დაკარგული ტერიტორიების, მშვიდობიანი მომიტინგეების სისხლიანი დარბევების, სახელმწიფო ბიუჯეტის არამიზნობრივად ხარჯვის (დოქტორი დოტი და სხვ.), ბიზნესის დაყარაღების, ე. წ. ციხის ბუნტის, ქუჩაში დასოცნილი ახალგაზრდების, აფრასიძეების ოჯახის განადგურების და სხვა უამრავი დანაშაულის გამო.

რატომ უნდა დაიკითხოს მიხეილ სააკაშვილი

საქართველოს მთავარმა პროკურატურამ ყოფილი პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი, რომელიც საქართველოში არ იმყოფება, 27 მარტს, 13:00 საათზე, დასაკითხად დაიბარა. საქმე ეხება 2006 წლის 28 იანვარს სანდრო გირგვლიანისა და ლევან ბუხაიძის მიმართ ჩადენილი დანაშაულისთვის მსჯავრდებული პირების — გია ალანისა, ალექსანდრე ლაჭავას, მიხეილ ბიბილოვიძისა და ავთანდილ აფციაურის — შეწყალებას, რომელიც საქართველოს პრეზიდენტის 2008 წლის 24 ნოემბრის №768 განკარგულებით განხორციელდა; ასევე, კიდევ რამდენიმე საქმეს, მათ შორის, პრემიერმინისტრ ზურაბ ჟვანიას დალუპვის საქმის გამოძიებას.

პირის არათუ დაკითხვაზე დაბარების, არამედ დაპატიმრების პრეცედენტიც კი, რასაც ქვემოთ მოყვანილი ფაქტები ადასტურებს:

- * 1998 წელს ამერიკის პრეზიდენტი ბილ კლინტონი იმპიჩმენტს ძლივს გადაურჩა. საქმე ეხებოდა 42 წლის პრეზიდენტსა და 25 წლის სტაჟიორ ქალ მონიკა ლევისკის შორის სექსუალურ ურთიერთობას. გამოძიების პროცესში აშშ-ის პრეზიდენტი ბილ კლინტონი რამდენიმეჯერ დაიკითხა;
- * 1999 წელს სწორედ პრეზი-

ვირი დაკითხა უკრაინის უმაღლესმა ადმინისტრაციულმა სასამართლომ. საჩივარი ეხებოდა პრეზიდენტის იმ ბრძანებულებას, რომლის თანახმადაც ქვეყანაში თავისუფლების დღის დღესასწაულად აღიშვნა გაუქმდა;

* 2009 წელს სერბეთის პრეზიდენტი ბორის ტადიჩი სასამართლოში ჩვენების მისაცემად გამოიძახეს. საქმე ეხებოდა იმ კანონის დარღვევას, რომელიც სასამართლო ობიექტებზე ალკოჰოლის გამოყენებას კრძალავს. პრეზიდენტს ედავებოდნენ, რომ მან ქვეყნის ეროვნული ნაკრების გამარჯვების აღსანიშნავად შამპანურის ბოთლი პირდაპირ სტადიონზე გასხნა;

* 2010 წელს კალიფორნიაში კორუფციისა და ხაზინის სახსრების არამიზნობრივი ხარჯვისა და ამომრჩეველთა მოტყუებისთვის 7 მაღალჩინოსანი დააკავეს. სულ კორუფციის ბრალდებით გასამართლებულია ამერიკის შეერთებული შტატების 48 მერი;

* 2012 წელს ოპოზიციის ლიდერის მკვლელობის გამოძიების ფარგლებში მონაწილე სტატუსით ჩვენება მისცა ტუნისის პრეზიდენტმა მონსეფ მარზუკიმ. მოგვსენებთ, ამ მკვლელობის შემდეგ ქვეყანა პოლიტიკურ კრიზისში გაეხვეა, რის გამოც ტუნისის მთავრობა გადადგა;

* 2012 წელს, საპრეზიდენტო არჩევნებში ხელახალი მონაწილეობის ნიშნად, ბარაკ ობამამ მისი დაბადების ადგილის შესახებ შეტანილი საჩივრის გამო ატლანტის სასამართლოში დასაკითხად დაიბარეს.

* 2013 წელს საფრანგეთის ყოფილ პრეზიდენტ ნიკოლა სარკოზის ე. წ. ბეტანკურის საქმეზე ბრალი ოფიციალურად წაუყენეს. გამოძიება სარკოზის პარაფორმული კომპანია „ლორეალის“ მფლობელ ლილიან ბეტანკურისგან ფულის უკანონოდ მიღებაში ადანაშაულებს;

* 2013 წ. ბოსნია-ჰერცეგოვინის პრეზიდენტი ჟიკო ბუდიმირი, ხელისუფლების 18 წარმომადგენელთან ერთად, პოლიციამ კორუფციის ბრალდებით დააკავა.

2013 წ. ორწლიანი სასამართლო განხილვის შემდეგ, იტალიის ყოფილ პრემიერმინისტრ სილვიო ბერლუსკონის 7-წლიანი პატიმრობა მიუსაჯეს. გარდა საპატიმრო სასჯელისა, ბერლუსკონის სახელმწიფო თანამდებობის დაკავება აკრძალა.

2013 წ. კორუფციული გარიგებების გამო დააკავეს საფრანგეთის შინაგან საქმეთა ყოფილი მინისტრი კლოდ გეანი. ის მინისტრობამდე ოთხი წლის განმავლობაში საფრანგეთის ყოფილი პრეზიდენტის — ნიკოლა სარკოზის ადმინისტრაციას ხელმძღვანელობდა.

გოგლა ჟვანია მიხეილ გაჭავარძლის უნაოს უნოდას

21 მარტს დალუპული პრემიერის — ზურაბ ჟვანიას ძმამ, საპარლამენტო უმრავლესობის წევრმა გოგლა ჟვანიამ 21 მარტს ტელეკომპანია „იმედის“ გადაცემა „რეაქციის“ პირდაპირ ეთერში დარეკა, სადაც ტელედებატებში ერთმანეთის პირისპირ მიხეილ მაჭავარიანი და ზვიად ძიძიგური ისხდნენ და ზურაბ ჟვანიას გარდაცვალების საქმეზე საუბრობდნენ.

„მაჭავარიანის გამოსვლას უპასუხოდ ვერ დავტოვებდი, გაოგნებული ვარ ამ ადამიანების უტიფრობით. ეფ-ბი-ამი, რომელზეც საუბრობს საპარლამენტო უმცირესობა, ორი გამოკვლევა ჩაატარა. პირველი იყო ტექნიკური და ეხებოდა „ნიკალას“ მუშაობას და იქვე შავით თეთრზე წერია, რომ გაგულდა ამ შემთხვევაში იყო გამორიცხული. რაც შეეხება მეორე გამოკვლევას, ეს იყო, რომ რამდენიმე წინ თუ დე-ენ-ემ-ის ტესტი ჩატარდა, ეს იყო არასრულყოფილი გამოკვლევა, სხვა დასკვნა არ არსებობს. ამიტომ ტყუილად საუბრობენ იდეალუბით მოცულ დასკვნაზე. გამოძიება მალე დასრულდება და ყველა დოკუმენტი გასაჯაროვდება. ამიტომ საჭირო არ არის სპეკულაციები. მითა მაჭავარიანს ასეთივე ენთუზიაზმი რომ გამოეჩინა მაშინ, როდესაც მისი მეგობარი გარდაცვლილი იპოვეს, ხოლო ვანო მერაბიშვილი დილით 8-9 საათზე რომ გამოვიდა და განაცხადა, ის გაზით გაიგუდა კონსპირაციულ ბინაში მეგობართან ერთად, უზნეობის მეტი არაფერი ჰქვია“, — აღნიშნა გოგლა ჟვანიამ.

ზურაბ აბაშიძე: უკრაინის მოვლენაზე ყველაფერი თავდაყირა დააყენა

„ბევრი საერთაშორისო ორგანიზაციის მუშაობა კითხვის ნიშნის ქვეშ დადგება, თუ ისინი ეფექტიანად არ იმოქმედებენ“, — განაცხადა რუსეთთან ურთიერთობის საკითხებში საქართველოს პრემიერმინისტრის სპეციალურმა წარმომადგენელმა ზურაბ აბაშიძემ უკრაინაში შექმნილ ვითარებაზე დასავლეთის რეაქციის მომენტებზე.

„უკრაინის მოვლენებმა ყველაფერი თავდაყირა დააყენა. საერთაშორისო სამართალი, ევროპის უსაფრთხოება ისეა შერყეული, რომ ჩნდება კითხვა — საერთოდ როგორ მოხერხდება ყოველივე ამის აღდგენა, როგორ სამყაროში ვცხოვრობთ დღეს? ეს არის ყველაზე დიდი და სერიოზული კითხვა. ბევრი საერთაშორისო ორგანიზაციის ფუნქციონირებაც კითხვის ნიშნის ქვეშ დადგება, თუ ისინი ეფექტურად არ იმოქმედებენ“, — აღნიშნა ზურაბ აბაშიძემ.

კანონის წინაშე ყველა თანასწორი უნდა იყოს!

ბის სიმბოლურ ფასად — 1 ლარად გადაცემის ფაქტზე;

* 2011-2012 წლებში, მაღალი თანამდებობის პირების ორგანიზებითა და მონაწილეობით „ქართუ“ ბანკის ხელგეგმვით დაკარგულ რეზერვების მიზნით, არა პუბლიკით თვალმაცურად გასხვიების გზით გადამალვის ფაქტზე“; — ნათქვამია საქართველოს მთავარი პროკურატურის განცხადებაში.

პოლანდიაში მყოფმა მიხეილ სააკაშვილმა კი განაცხადა, რომ საქართველოს პროკურატურაში გამოცხადებას არ აპირებს. სააკაშვილი განმარტავს, რომ ის საქართველოში ჩამოვა სხვა დროს და სხვა მისიით, არა ურთიერთობების ასახედნად, არამედ მისი გავლენისგან ქვეყნის გათავისუფლების მიზნით.

მთავარ პროკურატურაში მიხეილ სააკაშვილის დაბარებაზე აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტმა შემფოთება გამოთქვა, თუმცა რატომ შფოთავენ ამერიკელები უამრავ დანაშაულში ეჭვმიტანილი პრეზიდენტყოფილის დაკითხვის გამო, გაუგებარია, რადგან ცნობილია არაერთი ქვეყნის პირველი

დენტობისას დაიბარეს დაკითხვაზე საფრანგეთის იმპაინდელი პრეზიდენტი ჟაკ შირაკი. საქმე ეხებოდა მისი პარიზის მერობისას ქრთამის აღებას;

* 2004 წელს პროკურორი თეთრ სახლის ოვალურ კაბინეტში საათზე მეტ ხანს კითხავდა პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშ-უმცროსს, საქმე ეხებოდა სახელმწიფო დანაშაულს — ერთ-ერთი საიდუმლო სამსახურის აგენტის შესახებ პრესაში გამოქვეყნებულ ინფორმაციას;

* 2007 წელს უკრაინის პრეზიდენტ ვიქტორ იუშჩენკოს ჩვენების მიცემა შინაგან საქმეთა მინისტრის გათავისუფლების ლეგიტიმურობის თაობაზე მოუწია, ხოლო 2012 წელს უკვე მისი მომდევნო პრეზიდენტი ვიქტორ იანუკო-

P.S. საქართველოს პროკურატურის მიერ ჩამოთვლილი დანაშაულების გარდა, მიხეილ სააკაშვილს პასუხი უნდა მოეთხოვოს კონსტიტუციის საკუთარ თავზე მორბევის, არჩევნების გაყალბების, 2008 წელს დაკარგული ტერიტორიების, მშვიდობიანი მომიტინგეების სისხლიანი დარბევების, სახელმწიფო ბიუჯეტის არამიზნობრივად ხარჯვის (დოქტორი დოტი და სხვ.), ბიზნესის დაყარაღების, ე. წ. ციხის ბუნტის, ქუჩაში დასოცნილი ახალგაზრდების, აფრასიძეების ოჯახის განადგურების და სხვა უამრავი დანაშაულის გამო. ანდრეი ნინაშვილი თანასწორი უნდა იყოს!

პოლიტიკა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ნაციონალეზის“ ხელისუფლებაში დაბრუნება გაუმართლებლად დიდ ქალისხმევას მოითხოვს და სერიოზულ რისკებს უკავშირდება. ასე რომ, მისი ხელშეწყობა ვაშინგტონის მხრიდან ქალზე საიჭვოა. ამიტომ სააკაშვილის მუქარები საქართველოში დაბრუნებასთან და „პუტინის დავალებაზის შემსრულებლებისგან“ მის გათავისუფლებასთან დაკავშირებით, ალბათ, მხოლოდ უკლუშის გამოვლინებად უნდა ჩაითვალოს.

რატომ უშინია დაკითხვის მიხეილ სააკაშვილს?

წილი ნაყარია, რუბიკონი კი — გადალახული. პროკურატურამ მიხეილ სააკაშვილი დაკითხვაზე დაიბარა. ბევრ მოქალაქეს, რომელთა შორის იყვნენ როგორც ახალი, ისე ძველი ხელისუფლების მომხრეები, არ სჯეროდა, რომ ეს საერთოდ მოხდებოდა, რადგან სააკაშვილისთვის არაფორმალური იმუნიტეტის მინიჭების კონსპიროლოგიურ და, როგორც აღმოჩნდა, არაკორექტულ ვერსიას იზიარებდა. თუმცა მოსახდენი მოხდა და, შესაბამისად, გაჩნდა თემა, რომელიც საქართველოს საინფორმაციო სივრცეში თვეების განმავლობაში ერთ-ერთ მთავარ ადგილს დაიკავებს. საინტერესოა, რა გავლენას მოახდენს ის საზოგადოებრივ აზრზე და ზოგადად ქართულ პოლიტიკაზე?

დასაბუთებია უნდა დაიკითხოს

ვინაიდან მსგავს შემთხვევებში მნიშვნელოვანია თითოეული ნიუნი, მთავარი პროკურატურის განცხადება, სააკაშვილის მოწმის სახით დაკითხვის შესახებ, ალბათ, სრულად უნდა მოვიყვანოთ: „საქმე ეხება ალექსანდრე (სანდრო) გირგვლიანისა და ლევან ბუხაიძის მიმართ 2006 წლის 28 იანვარს ჩადენილი დანაშაულისათვის მსჯავრდებულ პირების: გ. ალანისა, ალ. დავაისა, მ. ბიბლოზიძისა და ა. აფციალის შესახებ ფაქტების გამოძიების განხორციელება საქართველოს პროზიდენტის 2008 წლის 24 ნოემბრის N768 განკარგულებით. ასევე, გვსურს განვმარტოთ, რომ, ვინაიდან მთელ რიგ საქმეებზე გამოძიება შესულია დასკვნით ფაზაში და პროკურატურა დგას მ. სააკაშვილის დაკითხვის აუცილებლობის წინაშე, იგეგმება ყოფილი პრეზიდენტის მოწმის სახით დაკითხვა აღნიშნულ საქმეებზე. საზოგადოების სრულად ინფორმირების მიზნით, საქართველოს პროკურატურა აქვეყნებს იმ საქმეების ჩამონათვალს, რომლებზეც დგას მ. სააკაშვილის დაკითხვის აუცილებლობა: 2008 წლის თებერვალში, მალალი თანამდებობის პირების მიერ ტელეკომპანია „იმედში“ შეჭრის, დარბევის, უკანონოდ დაუფლებისა და გარდაცვლილი ა. პატარკაციშვილის ოჯახის მიმართ განხორციელებული სხვადასხვა უკანონო ქმედებების ფაქტებზე, რაც დასრულდა 2011 წლის 6 ივლისს, საქართველოს ხელისუფლებასა და ა. პატარკაციშვილის ოჯახს შორის მემორანდუმის გაფორმებით; 2009-2012 წლებში სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის კუთვნილი 8 837 461 ლარის გაფლანგვის ფაქტზე; პრემიერმინისტრ ზურაბ ჟვანიათს გარდაცვალებისთან დაკავშირებული გარემოებების დადგენის მიზნით წარმოებულ სისხლის სამართლის საქმეზე; 2004 წლის ივნისში, ტელეკომპანია „რუსთავი 2“-ისა და

ტელეკომპანია „მზის“ კანონიერი მესაკუთრებისთვის წილების იძულებით დათმობის ფაქტზე; 2009 წლის 20 მაისს ე.წ. „მუხროვანის ამბოხებისთვის“ ძეხვილი პირების: კობა ოთანიძის, ლევან ამირიძისა და გია კრილაშვილის დაკავების სპეცოპერაციისას, გ. კრილაშვილის ლიკვიდაციის, ლ. ამირიძისა და კ. ოთანიძის დაჭრის ფაქტზე; 2012 წლის 24 თებერვალს სახელმწიფოს კუთვნილი შპს „აგრომეტის“ (აგარაული უნივერსიტეტის) ქონების გაფლანგვის ფაქტზე; 2012 წლის 31 ოქტომბრის პრეზიდენტის განკარგულებით, თავისი ბიძის — თ. ალასანიასთვის უპირატესობის მინიჭებით, სახელმწიფო ქონების შპს „ბუნეკზე“ უკანონოდ პრივატიზების ფაქტზე; 2012 წლის თებერვალში აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მოქმედი ტელევიზიულ ტვ-25-ის საარჩევნო პერიოდში გაკონტროლების მიზნით, მისი დამფუძნებლებისთვის მ. მილიონამდე აშშ დოლარის დირექტორების სახელმწიფოს კუთვნილი უძრავი ქონების სიმბოლურ ფასად — 1 ლარად გადაცემის ფაქტზე. 2011-2012 წლებში, მალალი თანამდებობის პირების ორგანიზებითა და მონაწილეობით „ქართუ“ ბანკის ხელოვნურად გაკოტრების მიზნით, ბანკში იზოთეკით დატვირთული ქონების თვალთმაქცურად გასხვისების გზით გადამალვის ფაქტზე“, — ნათქვამია მთავარი პროკურატურის განცხადებაში.

ზოგადად, დემოკრატიულან თუნდაც ზომიერად არადემოკრატიულ ქვეყნებში მოწმის სახით ყოფილი მალაქინის ნების დაკითხვა საეჭვოა წონობილურ მოვლენად აღიქმება და აუთოტაუს არ იწვევს. მაგრამ იმ პროკაბანდისტული (და არსებითად ანტისამართლებრივი) სტერეოტიპებიდან გამომდინარე, რომელთაც სააკაშვილის რაიშიმდებიან განმავლობაში ნარგავდა, ნაბისმიერი შინაგან საბარტალდამცავ მრგვან ნარგავთან, თუნდაც სავსე მოწმის სახით დაკითხვას, ძართული საზოგადოების არცთუ მცირე ნაწილის მიერ

აღაიანაზის მოკვლა, ნაეზა და აეღანი ოჯახის გაუბეჭება უკვლად ვერ ჩაივლიდა; ან სააკაშვილის რაიშიმდებიან ანატიუბს!

აღიქმება, რომორც თითქმის გარდაუვალი დასჯის პრელუდია. საგარაუდოდ, სწორედ აქედან გამომდინარეობდა „ნაციონალეზის“ ლიდერების ძალზე ნერვოზი, ზოგიერთ შემთხვევაში კი აშკარად ისტერიული რეაქცია პროკურატურის განცხადებაზე — ისინი საუბრობდნენ ისე, თითქოს სააკაშვილს უკვე მიუხაჯეს ხუთი სამუდამო პატიმრობა მიმინერის უფლებების გარეშე. პარტიის ოფიციალურ განცხადებაში სააკაშვილის შესახად დაკითხვა შეფასდა როგორც „ფაქტობრივი დევნის დაწყება“.

ერთი მეხედვით, ყველაფერი ლოგიკურია — თუ ნამდვირად მაღალჩინოსანს სააკაშვილი მკითხე იპირფრებიან და სააკაშვილი იპირფრებიან, მათი ხელმძღვანელების, ხელისუფლების პირთა მიერ დაკავშირებული ზოგიერთი ნიუნი და დამატებით დაკვირვებას საჭიროებს.

როგორ მოიტყვება დასავლეთი?

„ნაციონალეზის“ მუქარები იმასთან დაკავშირებით, რომ სააკაშვილის დაპატიმრების შემთხვევაში საქართველოში „მაიდანს“ მოაწყობენ, სერიოზულ განხილვას, ალბათ, არ ექვემდებარება, რადგან ნებისმიერი კანონსაწინააღმდეგო, გადატრიალების მონყოლაზე ორიენტირებული ნაბიჯის გადადგმის შემთხვევაში,

ისინი უბრალოდ გაისრისებიან, თანაც არა იმდენად სახელმწიფო მანქანის, რამდენადაც მათზე გამართული მოქალაქეების მიერ. „ნაციონალეზის“ რესურსები არასაკმარისია სასაქონლო დაპირისპირების ან თუნდაც დაძაბულობის პროვოცირებისთვის. იმისთვის, რომ ისინი ხელისუფლებაში გადატრიალებით დაბრუნდნენ, დასავლეთმა არა მხოლოდ უნდა აუკრძალოს ხელისუფლების „ნაციონალეზის“ წინააღმდეგ პოლიციის გამოყენება (როგორც ეს იანუკოვიჩის შემთხვევაში მოხდა), არამედ აიძულოს, შეაკავოს ის მოქალაქეები, რომელნიც მის დასარბევად დაირაზმებიან. ასეთი ტიპის ჩარევას და ხელისუფლებაში ესოდენ არაპოპულარული ძალის დაბრუნების ხელშეწყობას საზოგადოების დიდი ნაწილის მკვეთრად ანტიდასავლურ პოზიციებზე გადასვლა და ქვეყნის თორმეტბალიანი დესტაბილიზაცია მოჰყვება, რომლითაც (თუ სიტუაციას დასავლელი პოლიტიკოსების თვალში შევხედავთ) შეიძლება ისარგებლოს რუსეთმა და სამხრეთ კავკასიაში პოზიციები გა-

იფართოვოს. მართალია, ზოგმა შეიძლება ჩათვალოს, რომ „ახალი ცივი ომის“ კონტექსტში ვაშინგტონის საქართველოს სათავეში შეიძლება ისევე რუსეთთან მკვეთრად დაპირისპირებული ძალა დასჭირდეს (ეს ფრიად სათუოა), მაგრამ „ნაციონალეზის“ ხელისუფლებაში დაბრუნება გაუმართლებლად დიდ ქალისხმევას მოითხოვს და სერიოზულ რისკებს უკავშირდება. ასე რომ, მისი ხელშეწყობა ვაშინგტონის მხრიდან ქალზე საიჭვოა. ამიტომ სააკაშვილის მუქარები საქართველოში დაბრუნებასთან და „პუტინის დავალებების შემსრულებლებისგან“ მის გათავისუფლებასთან დაკავშირებით, ალბათ, მხოლოდ უძღლების გამოვლინებად უნდა ჩაითვალოს. თუმცა იმ ფაქტიდან, რომ „ნაციონალური რევანში“ დღეს გამორიცხულია, სულაც არ გამომდინარეობს ის, რომ მასზე მეტოვნეები ძალები ქვეყანაში სიტუაციის არევის არ შეეცდებიან.

ამასთანავე (თუ ბრალის ნარდგენის შიპოთეტურ სცენარს განვიხილავთ), როდესაც საუბარია ათ ეპიზოდზე (შეიძლება სხვაეც დავმატოს; მაგალითად, სააკაშვილს შეიძლება დაუსვან კითხვები 26 მისის დარბევასთან დაკავშირებით, რომელიც პროკურატურის ჩამონათვალში არ არის), არ არსებობს გარანტია, რომ რომელიმე ან რამდენიმე მათგანთან დაკავშირებით, პროკურატურას არ აქვს შემონახული „ჯოკერი“ — გამანადგურებელი მტკიცებულება, რომელიც „ნაციონალეზის“ ბელაის ბრალდებულსა და დადასტურებს, იქნება ეს დედოჩანაწერი თუ ყოფილი მალაქინის ნების ალიანებით ჩვენება. ვიდრე სააკაშვილის პარტნიორები დასავლეთში არ დარწმუნდებიან, რომ მსგავსი „ჯოკერი“ არ არსებობს, ისინი ფიგურანტის ადვოკატების პროცესში სიფრთხილეს გამოავლენენ და უკან დასახვევ გაზას არ მოიჭრებიან. ნაკლებად საეარაუდოა, დასავლეთი ისეთი ტიპის განცხადებებზე შორს წავიდეს, როგორც სახელმწიფო დეპარტამენტმა ორშაბათს გააცრცელა: „შეერთებული შტატები შუშფორმული საქართველოს ხელისუფლების გადამწყვეტილებით, დაკითხვაზე დაიბაროს საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტი სხვადასხვა სისხლის სამართლის საქმეზე. კანონზე მალა არავინ დგას, მაგრამ რამდენიმე სისხლის სამართლის საქმის ერთდროული დაწყება ყოფილი პრეზიდენტის ფიგურირებით ლეგიტიმურ ეჭვს აწენს პოლიტიკური ანგარიშსწორების, განსაკუთრებით, როდესაც სასამართლო ინსტიტუტები ჯერ კიდევ მყოფე მდგომარეობაშია. როგორც მთებრვალში ვაშინგტონში ირაკლი ლარიაშვილის ვიზიტის დროს უმაღლესი დონის შეხვედრაზე ითქვა, შეერთებული შტატები მოუნდებიან საქართველოს მმართველებს, საქართველოს ენერჯია მმართველებს და სხვალებს, რომლებიც მნიშვნელოვან როლს ითვლება.

მიხეილ სააკაშვილს, დიდი ალბათობით, წინ ელოდება ნაკარული, გადვილი გაქცევა საკუთარი ნასუსლისგან და დამტრუნველ მიუმი ხსოვრება შესალო დანატიგებას ბელო, რას მისი პოლიტიკური ქარიხის ფრიად სავდინი, მგვარა, ანავე დროს, ალბათ, კალზე ლოგიკური ფინალი გახდება

კოფიისა

www.geworld.net
თბილისი, ბ. ზაქარაიძის №6, ტელ: 234-32-95

„ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებას ხელს მოაწერს თუ არა საქართველო, ეს ფაქტი რუსეთისთვის ცუდის მომასწავებელი არ არის, მაგრამ, თუ საქართველო ნაბიჯს გადადგამს ნატოსკენ, მაშინ კი უნდა ველოდეთ რუსეთის რეაქციას.“

ჰამლეტ ჭიბაშვილი:

სააკაშვილს არც დაკითხვა, არც დაიჭერენ

საქართველოს ყოფილი პრემიერმინისტრი, ბიძინა ივანიშვილი, ახლახან საჯაროდ გააკრიტიკა საქართველოს პრეზიდენტი და განაცხადა, რომ გიორგი მარგველაშვილმა მას იმედები გაუცრუა. მოსაზრება, რომ მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილებების შემდეგ ქვეყანა სრულიად უფუნქციო პრეზიდენტს მიიღებდა, „საქართველო და მსოფლიოში“ უკვე არაერთხელ დაიბეჭდა. რა გავლენას მოახდენს ბიძინა ივანიშვილის განცხადება ხელისუფლების შემდგომ მუშაობაზე, მიმდინარე მოვლენების შეფასება პოლიტოლოგ ჰამლეტ ჭიბაშვილს ვთხოვეთ.

ეკუთვნის სააკაშვილს, ეს არის საქართველოს პრეზიდენტის რეზიდენცია და ის ყველა მომდევნო პრეზიდენტს ეკუთვნის. — გახუთი „საქართველო და მსოფლიოში“ პრეზიდენტის ინსტიტუტისა და ფუნქციების შესახებ არაერთი წერილი და ინტერვიუ დაიბეჭდა. ცოტა ხნის წინათ ჩვენ ვნერვით: „ნათელი იყო, რომ პრეზიდენტის სახით ჩვენ მივიღებდით არაფრისმთქმელ და, რაც მთავარია, არაფრისმაქნის უმაღლესი თანამდებობის პირს“ და, ვინაიდან საქართველოს არ აქვს მაღალი თანამდებობის პირების შენახვის ფუნქცია, პრეზიდენტის ფუნქციები ქვეყნის სასიცოცხლო პრობლემებიდან გამომდინარე უნდა განისაზღვროს, რომელთა გადასაჭრელად პარლამენტისა და მთავრობის ძალისხმევა საკმარისი არ არის... მიმართა, რომ პრეზიდენტის აქტიური როლიდან უფროსად იყოს აფხაზური და ოსური მხარესთან, რუსეთის ფედერაციასთან, მათ შორის ჩრდილოკავკასიურ რესპუბლიკებთან, ურთიერთობა“ (ალექსანდრე ჭაჭია). რატომ არ იყენებს ხელისუფლება ამ ბერკეტებს?

— ფაქტობრივად, დღევანდელი პრეზიდენტი არავითარ ფუნქციით არ არის აღჭურვილი და იმის უფლებასაც არ აძლევს, რომ შევიდეს იმ შენობაში, რომელსაც პრეზიდენტის სასახლე ჰქვია. პრეზიდენტისთვის უფრო დამამცირებელი რა უნდა იყოს! მინ არის ყოფილი პრემიერი და რატომ უნდა განსაზღვროს, სად უნდა პრეზიდენტი? ეს ძალიან სასაცილოა, სატირალი რომ არ იყოს.

— ივანიშვილისა და მარგველაშვილის ამ ე. წ. არაპირისპირ შემდგარი დიალოგიდან გამომდინარე, ჩემზე პრეზიდენტმა გაცილებით უკეთესი შთაბეჭდილება დატოვა, ვიდრე ყოფილი პრემიერმა. ვინაიდან ბიძინა ივანიშვილი პოლიტიკიდან არასამთავრობო საქმეებში დაბრუნდა, ასეთი განცხადებებით ბაშვილის უფლებას თავს აღარ უნდა აქვეყნებდეს. ის უკვე კერძო პირია და არასამთავრობო საქმეებში დაბრუნდა. ის უნდა ჰქონდეს ამაღლი უფლებები, პრემიერის ან პრეზიდენტის მუშაობას ასე დაბეჯითებით აფასებდეს. — თუმცა სამოქალაქო სექ-

ტორში გადასულ ბიძინა ივანიშვილსაც ხომ აქვს პრეზიდენტის კრიტიკის უფლება? — რა თქმა უნდა, კრიტიკის უფლება აქვს, მაგრამ ეს არ ჰგავს სამოქალაქო სექტორის წარმომადგენლის კრიტიკას. მისი განცხადებებიდან გამომდინარე, ჩანს, რომ ის, ფაქტობრივად, „ქურდად ზის“ და ხელისუფლებას მართავს.

დღეს პრეზიდენტს არავითარი უფლებები არ აქვს და ვერც საგარეო ურთიერთობების დარეგულირების კუთხით სერიოზულად ვერ იმუშავებს. ძალიან რთულია პრეზიდენტისთვის ასეთ პირობებში მუშაობა და რაიმე ინიციატივის გამოვლენა. მით უფრო, როცა ყოფილი პრემიერიც გამადიდებელი მუშაობით ათვალავს. ეს პრეზიდენტისთვის შეუძლებელია. — დააკვირდით, ივანიშვილის ყველა ბაშვილსა და ხელისუფლებასთან ურთიერთობის მიხედვით, პრეზიდენტი უნდა იყოს აფხაზური და ოსური მხარესთან, რუსეთის ფედერაციასთან, მათ შორის ჩრდილოკავკასიურ რესპუბლიკებთან, ურთიერთობა“ (ალექსანდრე ჭაჭია). რატომ არ იყენებს ხელისუფლება ამ ბერკეტებს?

— მე ამ ხელისუფლების არ მჯერა. პროკურატურამ გიგი უგულვავს და ბაშვილს პროკურატურაში დაკითხვაზე და კახა ბენდუქიძეც, მაგრამ დაკითხვებს და გამოუშვეს. სხვა „ნაციონალების“ შემთხვევაშიც, რომლებიც, უკვე დიდი ხანია, ციხეში უნდა იხსენებდნენ, ასე მოხდა. მგონია, რომ სააკაშვილი პროკურატურაში დაბრუნდება და სპეციალურად ხელს, რათა ხელის მოთხოვნა ნაციონალიზმში მიიყვანოს და ახალი ნაციონალიზმის მიტოვება და თვალის დახრება არ მოხდეს. — თუ მიხედი სააკაშვილი პროკურატურაში არ მივა, ხელისუფლების განცხადებით, მასზე ინტერპოლით ძებნა გამოცხადდება... — არაფერიც არ მოხდება. სააკაშვილი ისევ ძველებურად ირბენს მთელ მსოფლიოში. ჯერ ერთი, ამით შედეგად დოკუმენტაციას ინტერპოლი არ მიიღებს, უკან დაბრუნდება და იტყვიან, რომ დამაჯერებელი არ არის, როგორც ეს დახრება ნაციონალიზმის შემთხვევაში მოხდა. განსაკუთრებით სასაცილოა, როცა „ნაციონალიზმი“ აცხადებენ, რომ სააკაშვილის დაჭერა თურმე

ევროატლანტიკური ინტეგრაცია თურქეთის გაზად გადასვლას გვიჩადის

საქართველოს ევროატლანტიკურ სტრუქტურებთან დაახლოების პერსპექტივაზე, მის სამომავლო შედეგებსა და მოსალოდნელ საფრთხეებზე გვესაუბრება ისტორიის მეცნიერებთა დოქტორი, არმენოლოგი ალექსანდრე ჭიბაშვილი.

— ბატონო ალექსანდრე, ხელისუფლების რიტორიკას თუ დაუფუჯრებთ, ევროინტეგრაციის პროცესი საქართველოსთვის, არც მეტი, არც ნაკლები, ისტორიული არჩევანის ხორცშესხმაა. თუმცა არაინ გარკვეული ძალები, როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე გარეთაც, რომლებიც ამ ყველაფერს ჩვენსავე საზიანოდ იყენებენ. მაგალითად, წინა კვირას სომხეთის პარლამენტის დეპუტატმა შირაკ ტოროსიანმა განაცხადა: „თუ საქართველო ნატოს წევრი გახდება, ჯავახეთში აჯანყება გარდაუვალია“. როგორ ფიქრობთ, რამდენად რეალურია ეს საფრთხე და ხდის თუ არა ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსთან ჩვენი დაახლოება ჯავახეთის რეგიონს ფეთქებადსაშიშს?

— ფეთქებადსაშიშს, რა თქმა უნდა, ხდის და ამაში მძალე დავრწმუნდებით. მათ სჭირდებათ ერთი ელემენტა-

ბუნებრივი, ყოველგვარი ინტეგრაციის წინააღმდეგობი ვარ. — თქვენ ეროვნული ცნობიერება ასხენეთ. ხელისუფლება (წინა და დღევანდელი) ევროკავშირს ისტორიულ არჩევანად გვიცხადებს. როგორ ფიქრობთ, არის რეალურად ეს ის ოჯახი, რომელშიც შევქმნებით ჩვენი იდენტობისა და თვითმყოფადობის შენარჩუნებას?

— პირველ რიგში, უნდა ითქვას, რომ ევროპას და ჭეშმარიტ ევროპულ ღირებულებებს ქართული საზოგადოება ნაკლებად იცნობს. ზოგადად, ქართველები უბედური ერი ვართ, ჩვენი გეოგრაფიული მდებარეობიდან გამომდინარე. აქ არის ცივილიზაციათა და პირისპირების ერთ-ერთი ცხელი წერტილი, ამიტომ გადარჩენის ერთადერთი გზა შეიძლება იყოს მხოლოდ გონივრული, დაბალანსებული პოლიტიკა, ანუ ეს გულისხმობს ნორმალურ ურთიერთობას დასავლეთთან და ამავე დროს აუცილებლად საერთოების გამონახვას რუსეთთან. სხვაგვარად ნარმოუდგენელია, ან იმ ეროვნულ ოჯახს როგორ დაუახლოვდეთ, თუ ის

მართლა საშველია, ან როგორ დაიცავ და შეინარჩუნებ სახელმწიფოს. — ბალანსის პოლიტიკა, ალბათ, ერთ-ერთი ყველაზე რთულია განსახორციელებელი პროცესია. თქვენი აზრით, გეგავს დღეს ჩვენ ხელისუფლება, რომელიც ამას შეძლებს? — ჩემი აზრით, ამაზე უკეთესი პასუხი არ არის, თუ კი თანამშრომლობა უნდა დასრულდება, უნდა შევქმნიდეთ, რაც შეიძლება მალე მოვიშროთ დღევანდელი ხელისუფლება. კი, ბატონო, „ნაციონალიზმი“ გაცდუმრება და დღესით მოვლენა იყო, მაგრამ ესენი არაფრით გამოდგინენ უკეთესები. პირიქით, ამათაც ზუსტად იგივე გზა გააგრძელეს, იგივე პოლიტიკა შეინარჩუნეს. — საზოგადოებაში არსებული მზარდი უკმაყოფილება ქმნის იმის შესაძლებლობას, რომ „ნაციონალიზმი“ დაბრუნდეს ხელისუფლებაში? — ის, რომ მოსახლეობაში სერიოზული უკმაყოფილება არსებობს, რა თქმა უნდა, საფრთხეა. არ მგონია, ხელისუფ-

ლება ამას ვერ ხვდებოდეს, მაგრამ ეჭვი მაქვს, ესენი შეთანხმებულად მოქმედებენ. ამიტომ ვამბობ, დროზე უნდა მოვიშროთ-მეთქი, თორემ თავიანთი გეგმები და ჩანაფიქრი ბოლომდე თუ მიიყვანეს, ქვეყანა შემოგვეყვება მაგრესის ტყავით. მერე ამას ვერ უშველის მიტინგი და გულზე მჯილისცემა. — მომხრეებში რას გულისხმობთ, რა ფორმით შეიძლება გაეხსნას ხელისუფლება? — თავის დროზე, როდესაც „ნაციონალიზმი“ მოვიდნენ სათავეში, ვამბობდი, საქართველოს ყვავე-ყორნები შემოესვენენ-თქო. დღეს კი, როცა უკვე სხვა ხელისუფლებაა, იმავე აზრზე ვარ. ივანიშვილისა და მისი სრულის სხვით ხალხი ყვავე-ყორნები შემოგვეყვანის. ახლა როგორ მოვიშროთ ისინი, რა თქმა უნდა, ეს ძალიან რთულია, იმიტომ, რომ ჩვენ, ფაქტობრივად, უკმაყოფილო ვართ მსოფლიოში, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ერთიანი ძალისხმევით გვირჩევენ. პირადად სააკაშვილს ვაპირებ, ქართველმა ხალხმა ერთი რამ უნდა იცოდეს: ვინც უნდა

იყოს, რამდენი მილიარდიც უნდა ჰქონდეს და რამდენი ენასაც უნდა ფლობდეს, ეროვნული სულის გარეშე ადამიანი ქვეყნის მეთაურად ვერ გამოდგება. ასეთი იყო სააკაშვილი, ასეთია ივანიშვილი და შედეგაც სახეზეა. ასე რომ, ვფიქრობ, საქართველოს ხელისუფლების ხშირი ცვლა, ვიდრე ჭეშმარიტად პატრიოტი ხალხი არ გამოჩნდება. — რაც შეეხება უშუალოდ პრეზიდენტს, მოთხოვნიდან „კაცია ადამიანი?“ სუბტილად ხომ განსწავლეთ, თანაფრთხილად რომ ექვილად და ვერ მიადნია, აი, ზუსტად ასეა მარგველაშვილიც, ის არის სუბტილად ნაციონალიზმი. ეს „სუტ“ სომხური სიტყვაა და ნიშნავს ცრუს, მოჩვენებითს, ყალბს. ასევე მთლიანად ეს კოალიციაც სუბტილად ნაციონალიზმის საზრისით, რომ, ჯერ ერთი, დამოუკიდებელი არაა არაფერი და მეორე, უმთავრესი, — ქართულ ეროვნულ საქმეს საერთოდ არ აკეთებს. — პირადად ივანიშვილს რაც შეეხება, ერთადერთი რამის თქმა შეიძლება: ინიც, ინიც, ინიც, რომ-

„ბოლო დროს დანიშნული ციხის უფროსები, ყველანი, პოლიციის ყოფილი თანამშრომლები არიან. ასევე ყოფილი პოლიციელია პენიტენციური დეპარტამენტის ახლანდელი ხელმძღვანელიც... 9 წლის განმავლობაში პოლიციას, სოდიც და კუდიც პირდაპირი სადამსჯელო სტრუქტურები იყო და როცა ამ სტრუქტურებიდან გადმოგყავს ხალხი, რათა მისი მეშვეობით დაამყარო წესრიგი, რბილად რომ ვთქვათ, ასეთი წესრიგის არ მჯერა.“

ლია მუხაშაგრაია: ხელისუფლებას ხელს არ აქვს საგარეოლიანობის აღდგენა, იმიტომ, რომ თვითონაც აპირებს ბევრი უსაგარეოლიანობის ჩადენას

სასჯელადსრულების დაწესებულებებში არსებულ მდგომარეობაზე, სამართლიანობის აღდგენის პროცესსა და ბოლო დროს განვითარებულ სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება არასამთავრობო ორგანიზაცია „ადამიანის უფლებათა პრიორიტეტის“ ხელმძღვანელი, ადვოკატი ლია მუხაშაგრაია.

— ქალბატონო ლია, 9 წლის განმავლობაში ერთ-ერთ მთავარ პრობლემას და ყველაზე მტიკივულ საკითხს ქვეყანაში ციხეებში არსებული მდგომარეობა წარმოადგენდა. გარდა წამებისა და არაადამიანური მოპყრობისა, მსჯავრდებულთა უფლებები სხვა ფორმითაც ირღვეოდა, ეს ეხება იგივე სათანადო სამედიცინო მომსახურების არარსებობას, ჯანმრთელი და ავადმყოფი პატიმრების ერთად განთავსებას, საკვების ხარისხიანობას, გადატვირთულობას საკნებში და ა.შ. დღეს რა მდგომარეობა გვაქვს ამ მიხედვით, რამდენად ახლოს ვართ იმ ევროპული სტანდარტებთან, საითაც მივისწრაფვით?

გამოიარა ის ჯოჯოხეთი, რომელიც 9 წლის მანძილზე იყო ციხეებში და მათი ნაწილი დღეს თავისუფალია. თუ გაქვთ მათთან ურთიერთობა და რა მდგომარეობაში არიან? — მე ვერ გეტყვით ზუსტად, რა სტატისტიკა არსებობს, უკვე გათავისუფლებული პატიმრებიდან რამდენმა ჩაიდინა სუიციდი, მაგრამ შედეგები არის უმძიმესი. აქ ლაპარაკია მორალურად დანგრეულ, განადგურებულ ადამიანებზე და ნუ დაგავიწყდებათ, წამება უფრო მეტად მძიმე დანაშაულადაა აღიარებული დღევანდელ სამყაროში, ვიდრე თვით სიცოცხლის მოსპობა; ეს იმიტომ, რომ წამების მსხვერპლი მერე, როგორც წყალში ჩაგდებული ქვა იკეთებს რგოლებს, ისე ახდენს უნებლიეთ მის გარშემო მყოფთა ტრავმირებას. კიდევ ვიმეორებ: ამ კუთხით თუ შევხედავთ სურათს, დავინახავთ ძალიან მძიმე სოციალურ ვითარებას, რაც შეიძლება ფეთქებად საშიშადაც კი დავახასიათოთ, რადგან სახელმწიფო ამ მიმართულებით თითქმის არაფერს აკეთებს.

«პენიტენციური სისტემა სავსაა სოდის, კუდიისა და პოლიციის ყოფილი თანამშრომლებით»

ბული და ჯანმრთელობაშერყეული მსჯავრდებულები გაეჩუმებინა, ხელისუფლება მათ ბოლო დროს აძლევდა უზომო რაოდენობის ტვიკვილამაყუჩებლებსა და სედატიურ პრეპარატებს. ამ ხელისუფლების პირობებში კი, მსგავსი პრეპარატები არ ეძლევათ და ბუნებრივია, ეს იწვევს გარკვეულ გართულებებს.

— კონკრეტულად სად და რა თანამდებობებზე ინიშნებიან ეს ადამიანები? — ბოლო დროს დანიშნული ციხის უფროსები, ყველანი, პოლიციის ყოფილი თანამშრომლები არიან. ასევე ყოფილი პოლიციელია დეპარტამენტის ახლანდელი ხელმძღვანელიც. არ ვიცი, ამას რა ჰქვია, მაგრამ ერთი რამ აშკარაა: 9 წლის განმავლობაში პოლიციას, სოდიც და კუდიც პირდაპირი სადამსჯელო სტრუქტურები იყო და როცა ამ სტრუქტურებიდან გადმოგყავს ხალხი, რათა მისი მეშვეობით დაამყარო წესრიგი, რბილად რომ ვთქვათ, ასეთი წესრიგის არ მჯერა.

— გარდა ამისა, როგორც ვიცი, დაწესებულებებში დღემდე რჩებიან ის თანამშრომლები, რომლებიც პირადად მონაწილეობდნენ მსჯავრდებულთა წამებებში. ეს ეხება იმ ადამიანებს, რომლებმაც სტრესი იმ წამებადამოვლილი პატიმრებისთვის? — ჯერ ერთი, ეს არის იმის მაჩვენებელი, რომ კანონი ბოლომდე ვერ კანონობს და მეორეც, რა თქმა უნდა, ამით კიდევ უფრო მეტად ილახება იმ პატიმრის ღირსება, რომელმაც ის ჯოჯოხეთი გამოიარა. მეტსაც გეტყვით, იყო რამდენიმე შემთხვევა, როდესაც იმ მთლად წესრიგი და კონსტროლი ვერაა. კერძოდ, რას ვგულისხმობ: არის სმაშური, კორუპციული კორუპციული გადასახდები, გადასახდები, რამდენიმე ვიზიტის შემდეგ შემექმნა შთაბეჭდილება, იქ მთლად წესრიგი და კონსტროლი ვერაა. კერძოდ, რას ვგულისხმობ: არის სმაშური, კორუპციული კორუპციული გადასახდები, გადასახდები, რამდენიმე ვიზიტის შემდეგ შემექმნა შთაბეჭდილება, იქ მთლად წესრიგი და კონსტროლი ვერაა.

— ამ თემაზე საუბარს თავისთავად იყვავართ სამართლიანობის დაცვანა-არადგენის საკითხამდე. თქვენ, როგორც ადვოკატი და უფლებადამცველი, რას ფიქრობთ: არის დღეს საქართველოში სამართლიანობა აღდგენილი? თუ თვლით, რომ არ არის, თქვენი აზრით, რატომ? — სამართლიანობა, რა თქმა უნდა, არ არის აღდგენილი და, სიმართლე გითხრათ, ამის პერსპექტივასაც ვერ ვხედავ. ახლა რაც შეეხება თქვენს მიერ შეკითხვას — რატომ? მიზეზი ძალიან მარტივია: პოლიტიკური ნება არ არსებობს. მეტსაც გეტყვით, როდესაც არის ასეთი ტოლერანტული პრაქტიკა ყოფილი მსჯავრდებულების მიმართ, ეს პოლიტიკურად ჩამთხრის გულსხმოვს იმას, რომ მსგავსი მოწყობა დღესაც დასაშვებია. ვიცი, თქვენ რამდენიმე შემთხვევა, როცა პატიმარი გარდაიცვალა და ამჟამად ძალიანობის კვალი ჰქონდა. მე-

— არის საუბარი იმაზეც, რომ ჟვანიას საქმე სხვა პრობლემების გადასაფარად წამოიწიეს. თქვენ როგორ ფიქრობთ?

— როდესაც ხელისუფლება ასე არაადეკვატურად მოქმედებს, ეჭვები ყოველთვის ჩნდება, არის თუ არა ის საფუძვლიანი. რაც შეეხება ისევე სამართლიანობის აღდგენის მიზეზს, მათ ეს ხელს არ აძლევს იმიტომ, რომ, როგორც ჩანს, თვითონაც აპირებენ ბევრი უკანონობის ჩადენას. სხვა მხრივ, ვერ წარმოგიდგენია, რატომ უნდა ივსებოდეს სისტემა იმ ადამიანებით, რომლებიც წლების მანძილზე იყვნენ სადასჯელო სტრუქტურებში და შიშის ზარს სცემდნენ საზოგადოებას.

— ხელისუფლების ზოგიერთი წარმომადგენელი ლიად აცხადებს, რომ სამართლიანობის აღდგენის მოთხოვნა საზოგადოებამ მკაცრად უნდა დააყენოს. საუბარია მმართველი გუნდის კონსტროლზე ხალხის მხრიდან, რაც დემოკრატიულ სახელმწიფოში ჩვეულებრივი მოვლენაა. როგორ ფიქრობთ, დღეს, როცა მოსახლეობაში უკმაყოფილებების მუხტი ძალიან მაღალია, რატომ არ გამოხატავენ ამას მოქალაქეები?

— ფიქრობ, საზოგადოება გაყურწულია და ელოდება არაფერს. სწორედ არჩევნებია ყველაზე კარგი საშუალება, იმისთვის, რომ ხელისუფლებას უთხრა: მიბრძანდი, ბატონო! ეს ერთხელ ხომ გავაკეთეთ, ახლა კიდევ გავიმეორებთ. აი, ზუსტად ამისი გზინია მმართველ გუნდს და იმიტომ ფაფხურობს. იმისთვის იჭერენ იმავე ჩაჩუქს და ვილაცხებს.

— ე. ი. ეს ყველაფერი წინასაარჩევნო იმიტაციია? — რა თქმა უნდა. იმავე ჟვანიას საქმეზე ატახინილი ამაში, გირგვლიანის მკვლელობის გამოძიება, გზავის შეკითხვის კამპანია თაქმადან ბოლომდე არაჩვენებია. ეს არის დემოკრატიის მამოძრავებელი. ასე რომ, ჩაივლის არჩევნები და ყველაფერი დამთავრდება, სამწუხაროდ. ამაში დარწმუნებული ვარ.

— და საზოგადოება როგორ შეხედება ამას?

— საზოგადოებამ თავად უნდა გადამწყვიტოს, რა გზას აირჩევს — გამოვა და დააფიქსირებს არსებულ განწყობას თუ ჩაიკეტება. ნებისმიერ შემთხვევაში ხელისუფლება ამ ტრუპით პოპუსტს ვერ ასცდება, მაგრამ ამ საუბარია ვადაზა, რამდენი ხანი მიეცემა ამის საშუალება. თუ იქნება ხალხის მხრიდან მკაცრი კონტროლი, ეს ვადები შემცირდება; თუ არ იქნება ზემოქმედება, ხელისუფლება სულ უფრო მეტი ტყუილით გამოგვეკვება.

ესაუბრა ჯაბა ჟვანიძე

SOS

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ეს ახალგაზრდა გომომ-გიგაები 2013 წლამდე ასე მობახიანდნენ
არ გაჰყვინროდნენ მერაბიშვილის დანერგულ სატელეფონო მოსმენებზე და
ახლა, როცა სიტუაცია ამ მიმართულებით გაცილებით გამოსწორდა, ისინი,
როცა პირადი ცხოვრების ამსახველი კადრებისა და სატელეფონო
ჩანაწერების განადგურებას თავადვე ეხსენებოდნენ და როცა
მათი ტონი „ნაციონალურის“ ბრალდების ადამიანებშია, რა ბასაკვირია,
რომ მათი ამჟამინდელი გააქტიურების თაობაზე ჩნდება ეჭვები.

ვინ დაუკვირდა სატელეფონო მოსმენები და აქვს თუ არა ყოველივე ამასთან კავშირი გიგა ბოკერიას?

კოფორიძე-გიგაურისა და სხვა არასამთავრობოების აქტიურობა სატელეფონო მიყურადების კამპანიის თემაზე „ეს შენ გეხება“ უცნაურად დაემთხვა გიგა უგულავას მიერ შეიღობილი სატელეფონო საუბრის ჩანაწერის აფრიალებას. „ნაციონალურის“ თბილისის რაიონული ორგანიზაციის თავკაცი უგულავა ხელისუფლებას სატელეფონო მოსმენებში ადანაშაულებს. ამის პარალელურად კი „ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის“ თავმჯდომარის მისამართით მედიაში უკვე გაჩნდა შეკითხვა: „კოფორიძე, ანოსი ხარ თუ ვანოსი?“.

მოკლედ, კოფორიძე-გიგაურის ტანდემი ამტკიცებს, რომ ახალი ხელისუფლება თითქმის იმავე აქტიურობით გვისმენს, როგორც მიშა-ვანოს დროს. თუმცა სხვა სურათს იძლევა ოფიციალური სტატისტიკა და რეალური სურათი: სააკაშვილის ხელისუფლების პირობებში, თბილისის საქალაქო სასამართლომ 2011 წელს პროკურატურიდან მიიღო 5951 შუამდგომლობა ოპერატიული-სამძებრო ღონისძიების ფარგლებში ფარული მიყურადებისა და ჩანაწერის თაობაზე და მათგან 5939 დაკმაყოფილდა.

რომ დაგვეჩვენებოდა მზაობა საამისოდ, ახლა არც დაინყებდით ამ კამპანიას.
— დავით უსუფაშვილმა განაცხადა, რომ ვეროქსპერტებს უკვე გადაეცათ აღნიშნული პროექტი და მალე დაინყება მისი განხილვა.
— ეს მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ჩვენ ავტომატურად ვეროქსპერტებს, ალბათ, თავად კანონპროექტის ავტორებმა გადასცეს, პარლამენტმა ამის თაობაზე განხილვა არ დაუწყია. ერთადერთი, რაც პარლამენტმა გააკეთა, ისაა, რომ ეს პროექტი აქტუალურად აღმოჩნდა და ამით გაჩერდა ამ პროექტის განხილვა.
— როცა ოფიციალური სტატისტიკა გვეუბნება, რომ ამ ხელისუფლების მოსვლის შემდეგ საგრძნობლოდ შემცირდა სატელეფონო მიყურადების ფაქტები, ამის ფონზე 2013 წელს „საიას“ მხრიდან ასეთი გააქტიურება სხვა ეჭვებს აჩენს. რატომ ატყეხთ ასეთი აფორტაჟი მხოლოდ ახლა? სააკაშვილის ხელისუფლების დროს მერაბიშვილის შსს ლაშის სადინებლებში რომ გვისმენდა, მაშინ რატომ არ ატყეხთ ასეთი მძაფრი ხმაური და მაშინ რატომ არ შეტყობდათ პარლამენტში კანონპროექტები?

«კოფორიძე, ანოსი ხარ თუ ვანოსი?»

ფილდა. 2012 წელს სასამართლომ 7195 შუამდგომლობიდან 7187 დააკმაყოფილა. «ქართული ოცნების» ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ კი 2013 წლის განმავლობაში თბილისის საქალაქო სასამართლომ პროკურატურიდან 1195 შუამდგომლობა მიიღო ოპერატიული-სამძებრო ღონისძიების ფარგლებში ფარული მიყურადებისა და ჩანაწერის თაობაზე და აქედან 1064 დაკმაყოფილდა.

ლიამ „საქართველო და მსოფლიოს“ ფურცლებიდან საჯაროდ განაცხადა, თუმცა კოფორიძესა და ამ კამპანიის სხვა მონაწილეებს ხმა არ ამოუღიათ. არადა, „საია“ ყველა თემზე კომენტარს აკეთებს. თუმცა კოფორიძეს ბოლო ხანს რატომღაც მერაბიშვილის „გამპრავებელი“ განაცხადები უფრო დაუფროვდა. ეს განაცხადები „რეპორტიორშიც“ გამოაქვეყნეს, სადაც კეთილშობილთა: „წარმოგიდგინეთ: „საია“ გავრცელებულ კადრებში ვანო მერაბიშვილის ბრალულობა არ იკვეთება. „საია“ მერაბიშვილის განცხადებაზე საკინდან გაყვანასთან დაკავშირებით გამოძიების ჩატარებას ითხოვს“, „საია“ საკონსტიტუციო ცვლილებებს აკრიტიკებს“, „საია“ მიიჩნევს, რომ „ნაციონალურის“ წევრების დაკავება კითხვის ნიშნებს ბადებს“ და ა. შ.

პანიის უკან, შესაძლოა, საეჭვო ქვედა დინამიკები და ქვედა მოტივებიც კი იკვეთებოდეს. უგულავა-ბოკერიას თამაშის ნებისა და მათი ინტერესების გამომჟღავნებელ დინამიკებს „საიას“ განცხადებების მიხედვითაც შევამჩნევთ, დემოკრატიის სახელით სხვადასხვა სახელმწიფო სტრუქტურას რომ ავრტიკებენ. კი, ბატონო, კრიტიკაც აუცილებელია და დემოკრატიაც, მაგრამ არასამთავრობოების დიდი ნაწილიც „სასამარგლო“ ყოფილა. თუ „საიასთვის“ 26 მაისი ადამიანის უფლებათა დარღვევის მხრე გამოჩნდა თარიღი იყო, მისი დამრღვევი მერაბიშვილისთვის შეფარებული სულ რაღაც 5 წელი კოფორიძეს არც კი გამოვრეტესტებია.

— მინდა შეგახსენოთ, როდის გაიგო საზოგადოებამ, რომ ასე მასობრივად ახდენდნენ უკანონო სატელეფონო მიყურადებას. ეს მოხდა ხელისუფლების ცვლილების შემდეგ.
— ვერ დაგვანახებთ, მედია აქტიურად წერდა ამის თაობაზე და თქვენი განცხადებები მაშინ არ გამოვიწვია. ახლა რატომ არ ითხოვთ მერაბიშვილის დასჯას ამის გამო? ამიტომაც გაჩნდა მედიაში შეკითხვა: „კოფორიძე, ანოსი ხარ თუ ვანოსი?“

არც ერთ ჭკუათმყოფელს არ მოუვა ის აზრი, რომ იქ, სადაც ოპერატიული სამსახურებია, სატელეფონო მოსმენები საერთოდ არ ხდება. ბუნებრივია, ჩვენც მათ შორის, მაგრამ უცნაურია, რომ ქალაქის ყოფილი მერისა და „ნაციონალურის“ თბილისის რაიონული ორგანიზაციის თავმჯდომარის მისამართით მედიაში უკვე გაჩნდა შეკითხვა: „კოფორიძე, ანოსი ხარ თუ ვანოსი?“.

ომახინანდა არ გაჰყვინროდნენ მერაბიშვილის დანერგულ სატელეფონო მოსმენებზე და ახლა, როცა სიტუაცია ამ მიმართულებით გაცილებით გამოსწორდა, ისინი, როცა პირადი ცხოვრების ამსახველი კადრებისა და სატელეფონო ჩანაწერების განადგურებას თავადვე ეხსენებოდნენ და როცა მათი ტონი „ნაციონალურის“ ბრალდების ადამიანებშია, რა ბასაკვირია, რომ მათი ამჟამინდელი გააქტიურების თაობაზე ჩნდება ეჭვები.

რა ხელი უნდა ჰქონდეს ამასთან კულტურის ყოფილ მინისტრ ნიკა რურუასა და მისი დაჯგუფების წევრებს ცნობილ ნიკა ვაჩიშვილს, რომელიც ლაშა ტულუშის ცოლის ძმაა, დაზუსტებით ვერ გეტყვი, თუმცა ვაჩიშვილი ბოკერიას ფანკლუბის წევრიცაა. ჩვენ არ გვითქვამს და ყოფილი ოპოზიცია აცხადებდა, რომ „თავისუფლების ინსტიტუტის“ „დაბროს“ გარეშე ლარინი გრანტიც კი ვერ შემოფინანსებდა საქართველოში და, რეკომენდაციას ამ პერსონებს გრანტების მისაღებად „თავისუფლების ინსტიტუტის“ „გურუ“ ლევიან რამიშვილი უწევდა თუ თავად უშიშროების საბჭოს ყოფილი მდივანი ბოკერია, ეს ტულუშმა იცის ყველაზე უკეთ; ისევე, როგორც არასამთავრობო ორგანიზაცია „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველოს“ აღმასრულებელმა დირექტორმა ეკა გიგაურმა იცის ყველაზე უკეთ, თუ რა როლი აქვს მის კარიერულ აღზევებაში საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის ყოფილ მფრსა და ნინო ბურჯანაძის ქმარს — ბადრი ბიწაძეს. გიგაური, სხვათა შორის, საზღვრის დაცვის დეპარტამენტში ბინადის მოადგილედ „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ მოვიდა და ბინადის ყველა ვიზიტის დროს თან ახლდა. ეტყობა, ამის გამოძახილი იყო, რომ მათი განსაკუთრებული მეგობრობისა და ლობისტობის შესახებ აქტიურად საუბრობდნენ „ნაციონალურის“ და ეს ინფორმაცია „ნაციონალურის“ ბოსების კართოტიკაში დღემდე ინახება.

როგორც ციფრებიდან დასტურდება, იმანიშვილის ხელისუფლების მოსვლის შემდეგ 7187 შუამდგომლობიდან 7187-დან 7187-მდე შუამდგომლობა მიიღო ოპერატიული-სამძებრო ღონისძიების ფარგლებში ფარული მიყურადებისა და ჩანაწერის თაობაზე და აქედან 1064 დაკმაყოფილდა.

ვის ნისქელზე ასხამს კოფორიძის შპს-დ ქვეყლი „საია“ აფორტაჟითა და აქტიურობით ნყალს და რატომ დღეს ახლა?! პასუხი მარტივია: ან გულის სიღრმეში კმაყოფილი არიან ამ განაჩენით, ან სამართლებრივად მინაწილ მოსამართლის გადანყვებიდა. არადა, მე და თქვენ ხომ ვიცით, რომ ამათგან არც ერთი არ ასახავს ობიექტურობასა და რეალობას“. მოკლედ, „ნაციონალურის“ და არა-სამთავრობოების ნაწილის აქტიურობა არ იქნება და-პარტიკა პარტიკა.

„საქართველო და მსოფლიოს“ კომენტარისთვის სამივე მათგანს დაუკავშირდა.
ჩვენთან საუბრისას მკაბ-ბაშვამ განაცხადა, რომ „არ სცალია და კომენტარისთვის პრესსამსახურს უნდა დაეუკავშირდეთ“. ჩვენს თხოვნაზე, რომ პირადად მისგან გვსურს კომენტარი საზღვრის დაცვის მანქანებში მისი მუშაობის დროინდელ პერიოდზე, გიგაურმა უარი გვითხრა.

— თუ მოსმენები ასეთი მასშტაბური იყო, დადასტურებულ არ არის. თქვენ თუ გაცივობით ჩვენს განცხადებას, გარდა არსებულ საკანონმდებლო ხარვეზების აღმოფხვრისა, კომენტარი საზღვრის დაცვის მანქანებში მისი მუშაობის დროინდელ პერიოდზე, გიგაურმა უარი გვითხრა.
„რეზონანსის“ რედაქტორმა ლაშა ტულუშმა კი ჯერ რაგბის მატჩზე, შემდეგ კი მანქანის საჭესთან ყოფნა მოიმიზეზა, მაგნიტის დაკავშირება ცალსახად არასწორია. ჩვენ პარლამენტში 2013 წლის აპრილში შევიტანეთ კანონპროექტი ფარული მიყურადების შესახებ არსებული ხარვეზების თაობაზე, რათა დაწყებულიყო ამ პროექტის განხილვა. ხელისუფლების მხრიდან

დეპუტატმა ლევან ბუჯაშვილმა პარლამენტის ბიუროს სხდომაზე განაცხადა, რომ „მას შემდეგ, რაც ცნობილი გახდა გიგა უგულავასა და მისი ქალიშვილის სატელეფონო საუბრის ფარული მოსმენის თაობაზე, დაწყებულია არასამთავრობო ორგანიზაციების კამპანია. პროექტის განხილვა პარლამენტმა დროულად უნდა დაინწყოს“, თუმცა კამპანიის „ეს შენ გეხება“ წევრებმა ამის საპასუხოდ განაცხადეს, რომ აღნიშნული კამპანია „არ მოქმედებს არც ერთი პოლიტიკური ჯგუფის ინტერესების მხარდასაჭერად. რომელიმე პოლიტიკური ჯგუფის მხრიდან ამ პროცესის ამგვარად წარმოჩენა პროცესის დისკრედიტაციას ემსახურება და ჩვენთვის კატეგორიულად დაუშვებელია ნებისმიერი პოლიტიკოსის მიერ მიმდინარე კამპანიის საკუთარი ინტერესებისთვის მორგების მცდელობა“, თუმცა კამპანიის ნაწილის შესახებ მაინც ჩნდება ეჭვები.

ყოფილი პრემიერმინისტრის მოსაზრების არ იყო, ბასარკევიძი, სინდანილავანი და-ფინანსებას არასამთავრობოში ადიდი ნაწილი, რომელთაც ეპიტომატურად მათი დაკარგვა ეცაქვა უშვით, ვინც ახ ფულთით მუსიკას უკვამთავს. ბუნებრივია, ჩვენ არაფერს ვამტკიცებთ და არც იმას, რომ არასამთავრობოების ნაწილი უგულავა-ბოკერიას ყულაბიდან ფინანსდება, მაგრამ ფაქტია, რომ ეს ახალგაზრდა გომომ-გიგაები 2013 წლამდე ასე

კოფორიძისა და ძმათა მისთა კამპანიის კი ამჯერად სულ სხვა გეგმები აქვთ. ისინი გეგმავენ შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარებას საქართველოში „მოსმენების“ დასაგეგმად. კერძოდ, 19 მარტს ინიციატივით მშვიდობიანი აქცია შესაგეგმის ტრანსპარანტობაში, მაისს უკავია, შპს-როვდობა ხელმოწერები და ისე წარმოჩინდება, რომ ვანო უფრო ახალგაზრდა მომართავს და ბოკერიას კი — ფრთხილად ხელისუფლებას. თუმცა ეს არასამთავრობოების ნაწილის ტენდენციური ბინადის გამოთქმული არც ერთადერთი აზრია და არც უკანასკნელი. „ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის“ ორმაგი სტანდარტები-სადმი მიდრეკილებები მიუთითებს ზუგდიდში სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ოფისში ნაპოვნი მოსახლენი აპარატურის ფაქტიც, მაშინ ამის თაობაზე ოფისის ხელმძღვანელმა ზურაბ კვარაცხე-

„საიას“ ხელმძღვანელი მკაბ-ბაშვამ უპასუხა.
„საიას“ ხელმძღვანელი მკაბ-ბაშვამ უპასუხა:
„უგულავას ამბის შესახებ, პროკურატურის მიერ მის შვილთან სატელეფონო ჩანაწერი რომ გამოაქვეყნა, საერთოდ არც ვიცოდით. ჩვენი კამპანია იმაზე გაცილებით ადრე დაინიშნა, ვიდრე უგულავას შვილთან საუბრის ჩანაწერის ამბავი გახმოვანდებოდა. უგულავასა და „ნაციონალურის“ ფაქტებთან ჩვენი დაკავშირება ცალსახად არასწორია. ჩვენ პარლამენტში 2013 წლის აპრილში შევიტანეთ კანონპროექტი ფარული მიყურადების შესახებ არსებული ხარვეზების თაობაზე, რათა დაწყებულიყო ამ პროექტის განხილვა. ხელისუფლების მხრიდან

ესაუბრა
ელენა ჩაჩავაძე

საქართველო და მსოფლიო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

GREENBERG QUINLAN ROSNER და **PBN HILL+KNOWLTON STRATEGIES** წარმოადგენენ ნაწილს საინფორმაციო კამპანიისა, რომელსაც კოორდინაციას უწევს USAID და დემოკრატიის მხარდამჭერი ფონდი — NED. ეს ორგანიზაციები მიზნად ისახავენ რუსეთის იზოლაციაში მოქცევის და იმ ყველაფრისთვის წინააღმდეგობის გაწევას, რაც დაკავშირებული იქნება პოლიტიკურ, სოციალურ და ეკონომიკურ თანამშრომლობასთან რუსეთის ფედერაციასა და საბჭოთა კავშირის ყოფილ რესპუბლიკებს შორის.

ვინ მოიყვანა სააკაშვილი ხელისუფლებაში და სად წაიღო კლიჩკო USAID-ის გადახრის მიზნით?

დამოუკიდებელი ჟურნალისტის — ოლეგ მიხალინის მასალაში, რომელიც მან ჟურნალისტური გამოძიების შედეგებზე ააგო და რომელიც აშშ-დან უკრაინელი ოპოზიციონერებისთვის მილიარდობით დოლარის გადარიცხვის სქემა აღწერილი, ბევრ საერთო ნახევარ უკრაინაში ახლახან განვითარებულ მოვლენებსა და საქართველოში 2003 წელს ე.წ. ვარდების რევოლუციიდან, ვიდრე 2012 წლის ოქტომბრამდე მიმდინარე პროცესებს შორის.

ამ მასალაში, რომელსაც ქვემოთ სრულად გთავაზობთ, ზუსტად არის აღწერილი სქემა, როგორ ქრთამავდა და ქრთამავს ქვეყნების ელიტებს აშშ-ის ხელისუფლება თავისი ინტერესების გასატარებლად, რომელიც ეროვნული ღირებულებების, ტრადიციებისა და სახელმწიფოების დამოუკიდებლად არსებობის წინააღმდეგ არის მიმართული.

ოლეგ მიხალინი ადრე გამოქვეყნებულ სტატიებში — „ოლეგ ტიგინიჩის (პარტია „სვობოდას“ ლიდერი — რედ.) და ვიტალი კლიჩკოს ფინანსურ-პოლიტიკური საიდუმლოებები“ და „ევროპიდანის საიდუმლო“ — წერდა, რომ აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტმა უკრაინაში მოქმედ თაღვის 5 მილიარდი დოლარი გამოუყო. ახლა კი შეეცადა, გაერკვია, როგორ და ვისი მეშვეობით შევიდა ეს ფული უკრაინაში და რა აკავშირებს კლიჩკოს პარტიას სტენ გრინბერგის მიერ დაფუძნებულ კონსალტინგურ ფირმა Greenberg Quinlan Rosner-თან და USAID-ის (United States Agency for International Development — აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტო) მიერ უკრაინაში გადარიცხულ 3,4 მილიარდ დოლართან.

პარტია „უდარის“ ჩრდილოეთი პარტნიორები

ზემოთმოყვანილ კითხვებზე პასუხს სცემს ის ფაქტი, რომ ვიტალი კლიჩკოს პარტია „უდარი“ ოფიციალურად თანამშრომლობს ორ ორგანიზაციასთან — დემოკრატიის აშშ-ის ნაციონალურ ფონდთან (The National Endowment for Democracy (NED) და საერთაშორისო რესპუბლიკურ ინსტიტუტთან (International Republican Institute (IRI), რომელსაც რუსეთის სიძულვილით გამოჩნეული ამერიკელი სენატორი ჯონ მაკკეინი ხელმძღვანელობს. ეჭვს, რომ უცხოური ინვესტიციები უკრაინაში სახელმწიფო კლიჩკოს სტრუქტურებიდან შედის, ამტკიცებს ისიც, რომ პარტია „უდარი“ ოფიციალური პარტნიორია გერმანიის ქრისტიან-დემოკრატიული კავშირისა (ქდეკ), რომლის ლიდერიც არის კანცლერი ანგელა მერკელი, ანუ პასუხი კითხვაზე, ვისი მეშვეობით შედის უკრაინაში აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ფული, ნათელია.

გიტალი კლიჩკო და USAID

თუ კლიჩკოს პარტიას არც უცდია, დაემალა IRI-სა და NED-თან ურთიერთობები, აშშ-

Department of State and Other International Programs			
in millions of dollars			
	Actual 2011	2012	2013
Spending			
Departmental Budget Authority: State and USAID			
Administration of Foreign Affairs	11,228	8,959	9,589
International Organizations and Peacekeeping	3,463	3,278	3,869
Economic Support, Democracy and Development Assistance	9,171	6,256	7,374
Global Health Programs	7,820	8,169	7,954
Middle East and North Africa Initiative Fund	—	—	770
International Narcotics Control and Law Enforcement	1,659	1,051	1,457
Migration and Refugee Programs	1,746	1,873	1,875
Non-proliferation, Anti-terrorism, Demining Programs	739	596	636
Foreign Military Financing	5,374	5,219	5,472
USAID Operations	1,528	1,763	1,644
Other State and USAID programs	2,319	1,829	2,003
Overseas Contingency Operations*	297	11,189	8,245
Rescuees of Unlabeled Balances	-971	-114	—
USAID Food for Peace Program**	2,487	1,465	1,450
Subtotal: Department of State and USAID (including Food for Peace)	46,479	50,852	51,622

ის საგარეოპოლიტიკური „საფულის“ — USAID-ის მიმართ სიფრთხილეს იჩენდა. არამინი იზიძროს, რომ აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტო USAID საზოგადოებრივი ორგანიზაციაა. ის აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიზნით, რომ USAID ანგარიშვალდებულებას აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიზნით, ის კი, თავის მხრივ, პასუხს აგებს აშშ-ის კონგრესთან და სენატთან.

იმის გათვალისწინებით, რომ ამერიკელი სენატორები და კონგრესმენები მაინცდამაინც კმაყოფილი არ დარჩებიან, თუკი 3,4 მილიარდი დოლარი ვიღაცას, მაგალითად, ვიტალი კლიჩკოს, ჩაუვარდება ხელთ, USAID იძულებულია, ძველ-მოძველებული საფარველი იმუშაოს.

ცებობა, სწორედ USAID-მა დააფინანსა. 2000 წლიდან PBN იუმინკოს გუნდთან მუშაობდა. PBN-ის კიევის ოფისის ხელმძღვანელია მირონ ვასილიკო — უკრაინელი წარმომადგენელი ამერიკელი ახალგაზრდობაში ვასილიკო მუშაობდა აშშ-ის კონგრესთან არსებულ უკრაინის კომიტეტში — უკრაინის ნაციონალური საინფორმაციო სამსახურის ერთ-ერთი განყოფილების უფროსი იყო. ამ სამსახურს კი მიზნად დირექტორობდა ეკატერინა ჩუმაჩენკო, რომელიც მთავრებით უკრაინის ან უკვე ყოფილი პრეზიდენტის, ვიტორ იუმინკოს მუშაობდა.

კანტორა GREENBERG QUINLAN ROSNER - შუამავალი კლიჩკოსა და USAID-ს შორის?

პარტია „უდარს“ გაფორმებული აქვს თანამშრომლობის ხელშეკრულება კონსალტინგურ ფირმა Greenberg Quinlan Rosner (GQR)-თან, რომელიც აშშ-ის დემოკრატიული პარტიის წარმომადგენელმა სტენ (სტენლი) გრინბერგმა დააფუძნა და რომელიც წლების წინათ მჭიდროდ თანამშრომლობდა ბილ კლინტონთან. გარდა ამისა, GQR-მა წარმატებით ჩაატარა საპრეზიდენტო და საპარლამენტო არჩევნები რამდენიმე სახელმწიფოში, მაგალითად — რუმინეთში, გერმანიასა და დიდ ბრიტანეთში. ამ ქვეყნებში GQR-ს მჭიდროდ უკავშირები აქვს, რითაც ხელს შეუწყობს ურთიერთობების გაღრმავებაში უკრაინის მომავალ პრეზიდენტ ვიტალი კლიჩკოს, თუკი არჩევნები მის სასარგებლოდ წარიმართა.

კვალს NED-ში მივყავართ

Greenberg Quinlan Rosner და PBN Hill+Knowlton Strategies წარმოადგენენ ნაწილს საინფორმაციო კამპანიისა, რომელსაც კოორდინაციას უწევს USAID და დემოკრატიის მხარდამჭერი ფონდი — NED. ეს ორგანიზაციები მიზნად ისახავენ რუსეთის იზოლაციაში მოქცევის და იმ ყველაფრისთვის წინააღმდეგობის გაწევას, რომელიც დაკავშირებული იქნება პოლიტიკურ, სოციალურ და ეკონომიკურ თანამშრომლობასთან რუსეთის ფედერაციასა და საბჭოთა კავშირის ყოფილ რესპუბლიკებს შორის.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, ნათელია, რომ სამი ამერიკელი ფონდისგან დაფინანსებული ვიტალი კლიჩკო აშშ-ის წარმომადგენელია, რომელიც ვაშინგტონიდან კიევი „გადაქაჩულ“ ფულს ანაწილებს უკრაინელი ოპოზიციონერების დასაფინანსებლად. ისე, საკითხავია, უდარს კი უკრაინელ ამომრჩევებს, „აშშ-ის გავლენის აგენტს“ ენდოს? ან რატომ არ უნდა ჰყავდეს უკრაინას ისეთი ლიდერი, რომელიც ვაშინგტონისა და ბრიუსელისგან დამოუკიდებელ პოლიტიკას გაატარებს?!

მიხეილ სააკაშვილი სწორედ GQR-ს მოიყვანა საპარტიო ხელისუფლებაში, შეიქმნა კი მის ამერიკელი კავშირებით ახსავლია ქვეყნის მართვას, ვიდრე ქართველებს ყალბი არ ამოუვიდათ

„ოზამას დასცინიან, განსაკუთრებით — რუსები, რადგან მისი განცხადებები და პოლიტიკა სასაცილოა, — განაცხადა ტელეკომპანია „ფოქს ნიუსის“ ეთერში მიმომხილველმა ჩარლზ კრაუტცამერმა, — თუ ოზამა ფიქრობს, რომ 140-მილიონიანი რუსეთის რამდენიმე ადამიანისთვის სანდოების დაწესება შედეგს გამოიღებს, მაშინ ის სხვა სამყაროში ცხოვრობს. უკრაინელებმა, რომლებსაც ამ მათი პრემიერმინისტრი იაცენიუკი იმყოფებოდა, პენტაგონს იარაღი სთხოვეს, ჩვენ კი მათ უარი ვუთხარით, რადგან აზრების მსხვერპლის შეიარაღება პროვოკაციაა. ჩვენ მათ მივცემთ სამხედროებისთვის განკუთვნილ საჭმელს, ის კი, დარწმუნებული იყავით, რუსულ ტანკებს მოიგერიებს“.

ეს პენა ჰიქორდათ

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

აპერიკული პრესა ოზამას დასცინის

სანქციებმა, რომლებიც აშშ-მა და მისმა მოკავშირეებმა კრემლს დაუწესეს, მოსკოვის მხრიდან — დაცინვა, ხოლო თვითონ აშშ-ში ოზამას მძაფრი კრიტიკა გამოიწვია.

გაზეთმა „ვაშინგტონ პოსტმა“ ამ სანქციებს ქინძისთავით ჩხვლეტა უწოდა, „ლოს ანჯელეს თაიმსმა“ კი — ფუჭი. „აშშ და მისი მოკავშირეები ყირიმის საკითხზე ისე ვერ რეაგირებენ, როგორც იმუქრებოდნენ და როგორც ბირჟები ელოდნენ“, — წერს „ვაშინგტონ პოსტი“. გაზეთი მკითხველს ახსენებს, რომ გერმანიის კანცლერი ანგელა მერკელი რუსეთს „მნიშვნელოვანი ეკონომიკური და პოლიტიკური ზარალის გამომწვევი სანქციებით“ ემუქრებოდა, ხოლო ოზამა იმას ელოდებოდა, რა გზას აირჩევდა რუსეთი — „ესკალაციის

თუ დეესკალაციის გზას“. და, **როგორც ჩანს, აშშ-ის პრეზიდენტი „სასურველს სინამდვილედაც ასაღებს“, რადგან მსოფლიოს ბირჟებზე რუსეთის აქციები არათუ დაეცა, არამედ გაიზარდა კიდევ.** „მოსკოვის ბირჟაზე კურსი აქციებისა, რომლებიც ციებცხელებიანივით კანკალებდა დასავლეთის აქციების მიმართ, 3,7 პროცენტით გაიზარდა, რასაც გილო-

ცავთ, პრეზიდენტო!“ — წერს „პოსტონ ჰერალდის“ ფურცლებზე ჰუვერის სახელობის ინსტიტუტის თანამშრომელი ვიქტორ დავიდ ჰერსონი. „ოზამას დასცინიან, განსაკუთრებით — რუსები, რადგან მისი განცხადებები და პოლიტიკა სასაცილოა, — განაცხადა ტელეკომპანია „ფოქს ნიუსის“ ეთერში მიმომხილველმა ჩარლზ კრაუტცამერმა, — თუ ოზამა ფიქრობს, რომ 140-მილიონიანი რუსეთის რამდენიმე ადამიანისთვის სანქციების დაწესება შედეგს გამოიღებს, მაშინ ის სხვა სამყაროში ცხოვრობს. უკრაინელებმა, რომლებსაც ამ მათი პრემიერმინისტრი იაცენიუკი იმყოფებოდა, პენტაგონს იარაღი სთხოვეს, ჩვენ კი მათ უარი ვუთხარით, რადგან აგრესიის მსხვერპლის შეიარაღება პროვოკაციაა. ჩვენ მათ მივცემთ სამხედროებისთვის განკუთვნილ საჭმელს, ეს კი, დარწმუნებული იყავით, რუსულ ტანკებს მოიგერიებს“.

აშშ-ის სამხედრო ატაშე და უკრაინის გენერალის ნაჩოქადგენელი უკრაინული დასტაბილიზაციის გეგმავალი

ჯგუფ Anonymou-ის უკრაინელმა ჰაკერებმა მოიპოვეს აშშ-ის სამხედრო ატაშის და უკრაინის გენერალური შტაბის წარმომადგენლის მიმოწერა, რომელშიც ლაპარაკია რუსეთის ფედერაციის საჯარისო შენაერთების დისკრედიტაციაზე — მელიტოპოლის ავიაბაზაზე თავდასხმის ორგანიზებასა და შემდეგ ამ ყველაფერში რუსი მედესანტების დადანაშაულებაზე.

აშშ-ის სამხედრო ატაშე ჯეისონ გრემისა და უკრაინის შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის წარმომადგენლის, იგორ პროციკის, მიმოწერა ინტერნეტში გაავრცელეს ჯგუფ Anonymou Ukraine-ს წარმომადგენლებმა, რომლებმაც ჯეისონ გრემის საფოსტო ყუთი გატყვეს. მიმოწერიდან ჩანს, რომ თანამოსაუბრეები უკრაინაში ვითარების დეტალიზაციასა და რუსეთის ჯარის დისკრედიტაციას გეგმავდნენ. პროციკი დაუკავშირდა ვასილ ლაბაჩუკს („მემარჯვენე სექტორი“), რომელსაც მელიტოპოლის ავიაბაზაზე თავდასხმის ორგანიზება სთხოვა. უკრაინის გენერალის წარმომადგენელი ხაზგასმით აღნიშნავდა, რომ „ეს მოქმედება ისე უნდა გამოიყურებოდეს, როგორც რუსეთის სპეცრაზმის შეტევა“.

ჩააკალეს!

ინტერნეტით გავრცელდა კიდევ ერთი სკანდალური ვიდეორჩანაწერი უკრაინული ნაციონალისტური ორგანიზაცია „მემარჯვენე სექტორის“ ყველაზე ცნობილი აქტივისტ ალექსანდრე მუზიჩკოს, მეტსახელად საშკო ბელის, შესახებ. ეს ის საშკო ბელია, რომელიც კიევის მაიდანზე უკრაინელი ნაციონალისტების საწინააღმდეგო თვალსაზრისის გამო ადამიანებს მინაზე ჰალსტუხით ათრევდა და სასტიკად სცემდა. რუსეთის პროკურატურის მონაცემებით, მუზიჩკომ 20 რუსი სამხედრო მოსამსახურე მოკლა. 21 მარტს ტელეარხმა ენტი-ვემ ეთერში გაუშვა კადრები „უკრაინის მაიდნის“ ერთ-ერთ შემოქმედზე, რომლებზეც დასავლეთ უკრაინაში მოქმედი „მემარჯვენე სექტორის“ კოორდინატორ ალექსანდრე მუზიჩკოს სადო-მაზოხისტური გარყვნილება ასახული. მუზიჩკო სადო-მაზოხისტურ კოსტიუმებში გამოწყობილ ორ გოგონას სთხოვს, ფეხსაცმლის ქუსლი დაარტყან სახეში და ამით სიამოვნებას იღებს... ალექსანდრე მუზიჩკომ სახელი გაითქვა იმით, რომ ნიხლით ატყავდა უკრაინელი მალაჩინოსნების კაბინეტების კარებს. მან აგინა და რამდენიმე ალიყური აჭამა როვნოს პროკურორ ანდრეი ტარგონიას, შემდეგ კი ჰალსტუხით ათრია იატაკზე. **P.S. 25 მარტს, უკრაინული მედიის მიერ გავრცელებული ინფორმაციით, ალექსანდრე მუზიჩკო (სამკა ბელი) ქალაქ როვნოში მოკლეს.**

გამბიამ უარი თქვა ინგლისურ ენაზე

გამბიის პრეზიდენტი იაია ჯამემ განაცხადა, რომ გამბია უარს ამბობს ინგლისური ენის სახელმწიფო ენად ცნობაზე. ცოტა ხნით ადრე გამბიამ ბრიტანეთის თანამეგობრობა დატოვა. აღსანიშნავია, რომ ჯამე ძალიან უშლის ხელს დასავლურ და პროდასავლურ ძალებს. მათ არ მოსწონთ, რომ გამბიის პრეზიდენტი სექსუალური უმცირესობის წარმომადგენლებს მკაცრად ეპყრობა.

ბრიტანული თანამეგობრობის წევრი იყო, მაგრამ 2013 წელს დატოვა ეს გაერთიანება, რომელიც, როგორც გამბიის პრეზიდენტი განაცხადა, „კოლონიანიზმის გაფართოებას ეწევა“. ახლა კი ქვეყანამ უარი თქვა ინ-

გლისურ ენაზე. „ჩვენ საკუთარ ენაზე უნდა ვილაპარაკოთ. გამბიის მოსახლეობის 40 პროცენტი და დასავლეთ აფრიკის ბევრი ქვეყანა მანდინკას ენაზე საუბრობს, 34 პროცენტი — ფულუზე“, — განაცხადა გამბიის პრეზიდენტმა და დასძინა, რომ დიდ ბრიტანეთს „მორალური უფლება“ არ აქვს, ადამიანის უფლებებზე ილაპარაკოს. „რამ მოიყვანა ბრიტანელები გამბიაში? პირველ რიგში, სპილოს ძვლით ვაჭრობამ. აქ ხომ უამრავი სპილო იყო, ყველაფერი კი იმით დასრულდა, რომ ბრიტანელებმა დახოცეს სპილოები. სწორედ ბრიტანელებმა დააკანონეს მონაბე. ერთადერთი, რაც მათგან დაგვრჩა, ინგლისური ენაა, — თქვა იაია ჯამემ. გამბიის პრეზიდენტმა არაერთხელ განაცხადა, რომ უფლებას არ მისცემს დასავლეთს, გამბიაში გავრცელებულ ბანდა აწარმოოს. 2013 წელს გაეროს გენერალურ ასამბლეაზე სიტყვით გამოსვლისას მუსლიმანმა პრეზიდენტმა იაია ჯამემ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ჰომოსექსუალიზმი უდიდეს საფრთხეს უქმნის კაცობრიობას და იმაზე მეტი ზიანი მოაქვს, ვიდრე ყველა სტიქიურ უბედურებას ერთად ალბეზულს.

ეგვიპტაში ყოფილი პრეზიდენტის 529 მომხრეს სიკვდილის განაჩენი გამოუტანეს

ეგვიპტის სასამართლომ სიკვდილი მიუსაჯა მოძრაობა „ძმები-მუსლიმანების“ 529 წევრს, რომლებიც მხარს დაუჭობდნენ პრეზიდენტს — მუჰამედ მურსის უჭერდნენ. ისინი სასამართლო ინსტანციამ დამნაშავედ ცნო ტერორისტულ საქმიანობასა და მკვლევლობებში.

სასჯელის უმაღლესი ზომა არ მიუსაჯეს მხოლოდ 16 ბრალდებულს, რომლებსაც ტერორიზმში ადანაშაულებდნენ. ეგვიპტური კანონების მიხედვით, ყველა სასიკვდილო განაჩენი დასამტკიცებლად უნდა გადაეცეს ეგვიპტის უზენაეს მფრტის — ალი გუმასს, რის შემდეგაც სასამართლო საბოლოო ვერდიქტს გამოიტანს. მოძრაობა „ძმები-მუსლიმანების“ საქმეში სულ 1200 ადამიანი ფიგურირებს. მათი სასამართლო პროცესი პროვინცია ელ-მინიას ექვს სხვადასხვა სასამართლოში უნდა გაიმართოს. **2013 წლის ზაფხულში, ხა-**ლიუსფლავის შეცვლის შემდეგ, ძვირფასი მკვლევარები მიიმატა პოლიციელებსა და სახელისუფლო ორგანოების წარმომადგენლებსა და თავდასხმის რაოდენობამ „ძმები-მუსლიმანები“ ხელისუფლების მხრიდან უზარმაზარი წინების ქვეშ აღმოჩნდნენ.

ბი“ პრივილეგიებულ მდგომარეობაში იმყოფებოდნენ, თუმცა მისი დამხობის შემდეგ, რომელსაც მხარი დაუჭირა ქვეყნის სამხედრო ხელმძღვანელობამ, მოძრაობა „ძმები-მუსლიმანები“ ხელისუფლების მხრიდან უზარმაზარი წინების ქვეშ აღმოჩნდნენ.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ჩაქლიქა

წესითა და რიგით, გვარამია უნდა გამოვიდეს და
ზოღობი მოიხალოს, მარამ ამას არ ბააკითებს. არ
ბააკითებს იმიტომ, რომ რეალურად ეს ტელეკომპანია
ახალი რეჟიმულიცისთვის ემზადება, არ მალავს,
რომ „ნაციონალური მოძრაობის“ მხარის დგას
და ოპოზიციურობა, უბრალოდ, არ აინტერესებს.

«ახალი ამბები კეთდება აქ!» —

«რუსთავი 2»-ის ტყუილი და ნატოსს და ევროკავშირის «ჭრელ კეპელს»

საქართველოს მთავარ პროკურატურაში მიხეილ
საკაშვილის დაბარებას „ნაციონალური მოძრაობის“
წევრები პანიკა მოჰყვა. სხვას ვერაფერს დაგარქმევთ
იმას, რაც რეალურად მოხდა და, გარდა იმისა,
რომ ამას უარყოფითი მხარეებიც ჰქონდა, ერთი
ისეთი სიმართლე გამოჩნდა, რომელმაც ყველა და
ყველაფერი გადაწვინა. საქმე „რუსთავი 2“-ს ეხება.
იმის მიუხედავად, რომ მაქსიმალურად ვცდილობთ,
კოლევორებო და ვიციცვათ,
და ნებისმიერ ჟურნალისტს მხარში ამოვუდგეთ,
ეს ის შემთხვევაა, როცა სიმართლე უნდა ითქვას
და უნდა ითქვას იმიტომ, რომ სხვა გზა თვითონ
„რუსთავი 2“-ის ჟურნალისტებმა არ დაგვიტოვეს.

22 მარტს, ანუ იმ დღეს, რო-
ცა გაირკვა, რომ სააკაშვილი
პროკურატურაში მოწმედ და-
იბარეს, 18-საათიანი „კურიერ-
ში“ შემდეგი ინფორმაცია გა-
ვიდა:
„შედეგის საგარეო საქმე-
თა მინისტრმა კარლ ბილდტ-
მა ინტერვიუ მისცა რადიო
„თავისუფლებას“. ჟურნალ-
ისტმა ბილდტს ჰკითხა: შე-
საძლებელია თუ არა, რომ სა-
ქართველოს პრეზიდენტი მი-
ხეილ სააკაშვილი, მის წინა-
აღმდეგ გამოძიების დაწყების
შემთხვევაში, ახალი ტიპო-
შენკო გახდეს? პასუხად ბილ-
დტმა გამოთქვა მოსაზრება,

რომ ამ კონკრეტულ შემთხვე-
ვაში, შესაძლოა, უარესიც
მოხდეს. ბილდტისავე თქმით,
ათიოდე დღის წინ, საქართვე-
ლოში ვიზიტისას, მან და პო-
ლონეთის საგარეო საქმეთა
მინისტრმა რადოსლავ სი-
კორსკიმ პირდაპირ უთხრეს
საქართველოს პრეზიდენტი-
ნისტს, რომ ეს არ არის წინ-
სვლის მომტანი გზა.“
ინფორმაცია ამკარად საინ-
ტერესოა და ოპერატიულო-
ბისთვის ცალკე რადიო „თავი-
სუფლება“ და ცალკე „რუსთა-
ვი 2“-ის ჟურნალისტები ქებას
იმსახურებენ, მაგრამ ნიკა
გვარამიას კანტორას,

რომელიც თავს ოპოზიცი-
ონობასა და მიუპროპაგან-
დოზაზე დაფიქრობს, ერთი პი-
რობა მიიჩნევს —
ბილდტი და სიკორსკი სა-
ქართველოში 10 დღის წინ-
ნათქვამი იყვნენ.
არქივში მოვიხიეთ და ეს
ინტერვიუც ნოემბერში ჩანე-
რილი და შარშან გაკეთებული
კომენტარი „რუსთავი 2“-მა
ისე შემოგვაპარა ახალ ამბად,
ვითომც არაფერი. გახსოვთ ამ
ტელეკომპანიის დევიზი „ახა-
ლი ამბები კეთდება აქ!“? ჰო-
და, მართალი ყოფილა, ახალი
ამბები, თურმე, მართლა იქ
კეთდება და მერე ამ ამბებს
დავიჯერებთ თუ არა, ჩვენი
საქმეა. წესითა და რიგით,
გვარამია უნდა გამოვიდეს
და და სეზონში მოიხა-
ლოს, მარამ ამას არ ბაა-
კითებს; არ ბააკითებს
იმიტომ, რომ რეალურად
ეს ტელეკომპანია ახალი
რეჟიმულიცისთვის ემზად-
დება, არ მალავს, რომ „ნა-

ციონალური მოძრაობის“
მხარის დგას და ოპოზიცი-
ურობა, უბრალოდ, არ აინ-
ტერესებს.
რაც შეეხება „ნაციონალუ-
რი მოძრაობის“ წევრებს, ისინი
ზუსტად ისე გადაეფარნენ
მიხეილ სააკაშვილს, როგორც
თავის დროზე მატროსოვი —
ამბრაზურას... საერთოდაც,
„ნაციონალური მოძრაობის“
წევრები კომპრომირებულ
რადიციტ აშკარად ჰგვანან
და, თუ იმასაც გავითვალის-
წინებთ, რომ მათი ერთ-ერთი
სახე და იდეოლოგია დავით
დარჩიანიშვილი თავის დროზე
კომპრომირების მდივანი იყო,
ადვილი მისახვედრია, სტრ-
უქტურა როგორ არის ჩამო-
ყალიბებული. გადაფარება
კიდევ არაფერი — ხან მატრო-
სოვები იქნებიან და ხან ლელ-
ვის ფოთლები, მაგრამ „ნაცი-
ონალუბრის“ ლიდერთა
სხვაში მუშარა ბაიასა. ისინი
საქართველოში მაიდანს
გვპირდებიან და სულ არ აინ-
ტერესობთ, რომ კივის მაი-

ბიჭები, რასაც იანუკოვიჩი
დგამდა მშვიდობიან არჩე-
ნებში გამარჯვების შემდეგ
და ეს გზა ცუდად შემოუბ-
რუნდება ამ ხელისუფლებას
და ძალიან სახიფათოა ქვეყ-
ნისთვის“, — ეს განცხადება
გიბა ზოქარიამ გააკეთა.
ბოკერიას არც მისი მეუღ-
ლე თამარ ჩარბოლიძე-
ლი ჩამორჩა და სოციალურ
ქსელში შემდეგი სახის გან-
ცხადება გამოთქვა: „იმდენს
გააკეთებენ, მიზნად დავისა-
ხვ, რომ ივანიშვილი და მისი
ზურბები მაგრად ვატირო“...
რაც შეეხება შპს „ნაცი-
ონალი“ს, აი, რას წერს ის: „ადა-
მიანობა, დამწვევად, უკ-
რანის მოვლენები მხოლოდ
უკრანიაში არ დაწყებულა და
არც იქ დამთავრებულა. ყვე-
ლა სალად მოაზროვნე ხვედ-
ბოდა, რომ იგივე დღევინი
ელოდა საქართველოსაც. ამ-
ისთვის დადიოდა მიშა საა-
კაშვილი მთელ მსოფლიოში
და აფრთხილებდა დასაგ-
ვლელთა მოსალოდნელი საფრ-
თხეების შესახებ. მორჩით
ვიშვილს და მოვებზადოთ
გარდამტეხი ბრძოლისთვის.
გაუმარჯოს დამოუკიდებელ
საქართველოს. აბა, ჩემო
მთავრობა, შენი იანუკოვი-
ჩობა აჯობებს თუ საქართვე-
ლოს ძალიანსწევა... მოეზუ-
ნე ქართული მაიდანისთ-
ვის, იქ მიშა სააკაშვილი გე-
ლოდებო!“
„მიხეილ სააკაშვილის და-
კითხვაზე დაბარება გა-
მოიწვევს დიდ სამოქმედ-

ქართველი დიპლომატი, როგორც უდიდესი წვლილი შეიტანა ყირიმის რუსეთთან მიერთებაში

კივის მაიდანზე განვითარებული
ტრაგიკული მოვლენების შემდეგ უკრაინელმა
ნაციონალისტებმა ვიქტორ იანუკოვიჩი
და მისი გუნდი ხელისუფლებას ჩამოაშორეს,
საპასუხოდ, რუსეთმა 1954 წელს ნიკიტა
ხრუშჩოვის განკარგულებით გადაცემული
ყირიმი უკრაინას ჩამოაშორა.

ყირიმი, რომელიც უძვე-
ლესი დროიდან თამაშობდა
უმნიშვნელოვანეს როლს
რუსეთის ისტორიაში (988
წელს ყირიმში, ხერსონესში,
მიიღო თავადმა ვლადიმირმა
ქრისტიანობა და მართლმად-
იდებლობა რუსეთის სა-
ხელმწიფო რელიგიად აქცია)
ხშირად იცვლიდა სტატუსს
და სახელწოდებას — სხვა-
დასხვა პერიოდში იყო რუსე-
თის იმპერიის გუბერნია, ავ-
ტონომიური სოციალისტუ-
რი რესპუბლიკა რსფსრ-ის
შემადგენლობაში, ოლქი და
ავტონომიური რესპუბლიკა
უკრაინის შემადგენლობაში.
ამ სახეგარკუნიჭულს ჰქონდა
ალმადგენლობის და დაცემის პე-
რიოდები; უმძიმესი დრო და-
უდგა მეორე მსოფლიო ომის

ეს ნახატი, რომელზეც სარგაი ლაშქარაპრილია (ლაშქარივი) გამოსახული,
ცნობილი რუსი მხატვრის — ვლადიმერ ზოროვიკოვის
(1757-1825) კალამს ეკუთვნის. აფხაზე იწარმოა ოქვის სახატვრო გუზაში.

სიმაგრეში გამოამწყვდიეს,
რუსეთ-თურქეთის ურთიერ-
ობას აღვივებ, ფაქტობრი-
ვად, სერგეი ლაშქარაპრილი
წარმართავდა.
ახალგაზრდა დიპლომატმა
წარმატებით მოაგვარა თურ-
ქეთში მყოფი რუსი ვაჭრების
პრობლემები — რუსეთის
ქვემდებარებაში გამოკონი-
ლი გვარდებით ჩასხა უცხო სა-
ხელმწიფოების გემებში და
თურქეთის საზღვრებს გარ-
ეთ გაიყვანა.
ახალგაზრდა ლაშქა-
რაპრილის სიცოცხლეს
არაერთხელ დაემუქრა
საუკრძაბო თურქეთის ხა-
ლისუფლის მხრიდან,
მაგრამ ის თავისი მოს-
კრახულობის, თურქულ-
ენის შესანიშნავად
ცოდნისა და თურქეთთან
საერთო ენის გამოყარ-
ვის უნარის წყალობით
საერთო მოსალოდნელი
ირიდებდა თავიდან.
1771 წელს ლაშქარაპრი-
მა დატოვა თურქეთი და პე-
ტერბურგში ჩავიდა.
ქურჩუკ-კაინარჯის სამშვი-
დობო ზავის შემდეგ სერგეი
ლაშქარაპრილი კვლავ გაგზ-
ავნეს კონსტანტინოპოლში,
ამჯერად ტყვეების გაცვლის
პროცესში მონაწილეობისთ-
ვის. შემდეგ მას დაავადეს,
მოეუფლებინა დარდნის
სრუტეში გატარების უფლე-
ბა 5 რუსული სავაჭრო გემი-
სა, რომლებსაც სამხედრო
ფრეგატის „სევერნი ოროლი“
იცავდა. პორტის ხელმძღვა-
ნელობასთან კარგი პი-
რადი ურთიერთობისა

www.gegheword.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ყირიმისა და კოსოვოს ისტორიამ ერთმნიშვნელოვნად აჩვენა: ორმაგი სტანდარტის პრინციპი — ეს არის მთავარი, რასაც დასავლეთი უპირობოდ აღიარებს. ბოლო ათწლეულის განმავლობაში დასავლეთის ქალისხმევა მიმართული იყო საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და კულტურული დომინირებისკენ. წინააღმდეგობის განხილვის შემთხვევაში კი ძველებს მათი ელიტების მოქრთამებით ან ხიზბით იმორჩილებდა.

ბრიტანელი ქალი სოლად გაყვანა... კალს

მსოფლიო შეიშალა: რამდენიმე დღის წინათ ამანდა როჯერსმა თავის ძალთან ქორწინების შესახებ განაცხადა. 46 წლის ბრიტანელი ქალი მიიწვიეს ერთ-ერთ თოქშოუში, სადაც აღიარა, რომ ერთი წლის ძალის მიმართ პლატონურს კი არა, ნამდვილ სიყვარულს განიცდიდა. ამ ამბავმა ყველანაირ უცნაურობას შექვეყნული დასავლეთიც კი გააოგნა.

ამანდა როჯერსი გათხოვილი არასოდეს ყოფილა და მხოლოდ ჯექ-რასელ-ტერიერის, სახელად შების, შეძენის შემდეგ გადარწმუნდა, იქორწინოს. და რადგან ბრიტანული კანონებით ადამიანისა და ცხოველის ქორწინება აკრძალულია, ამანდა „საქმროსთან“ ერთად ხორვატიაში ჩაფრინდა და ჯგერისწერისთვის იქაურ კათოლიკურ ეკლესიას მიაკითხა.

საზეიმო ცერემონია, რომელსაც 200-მდე პირი ესწრებოდა, პომპეზურად წარიმართა. იქ იყო ყველაფერი: საქორწინო კაბა, ერთგულების ფიცი და მდიდრული ბანკეტიც.

ჩემი ბიჭი ერთი შეხედვით შემეყვარდა, როდესაც ის მხოლოდ ორი კვირის იყო. ამის შემდეგ მამაკაცებთან ურთიერთობაზე უარი ვთქვი. ხოლო ვისაც შემი არ მოსწონდა, სახლიდან გავაძევე! — ტიტინებდა ბედნიერებისგან გაბადრული პატარძალი პირდაპირ ეთერში და ქმარს მუცელს ფხანდა. შოუს წამყვანები შეფარვით დასცინოდნენ ახალდაქორწინებულებს და არცთუ ზრდილობიანად სვამდნენ კითხვებს ცოლქმრული მოვალეობის შესრულებაზე. ძალი კი ნაღვლიანად იმზირებოდა.

აშშ-ში ატომური ნარჩენების სახავიდან რადიოაქტიური ნარჩენების გადასახლება

ქალაქ კარლსბადის (ნიუ-მექსიკოს შტატი) გარეუბანში მდებარე ატომური ნარჩენების საცავიდან კიდევ ერთხელ გაიწვია რადიოაქტიური ნარჩენები. 14 თებერვალს მოხდა, შედეგად დასახივდა საცავის 13 თანამშრომელი. რამდენიმე დღის წინათ კი ხელსაწყობმა რადიაციის მაღალი დონე აჩვენა. ატომური ნარჩენების კარლსბადის მინისტრმა საცავი, სადაც რადიოაქტიური ნარჩენები 600 მ-ის სიღრმეში ინახება, ერთი თვის წინათ დახურეს, რადგან პერსონალი დასახივდა, ხელისუფლების წარმომადგენლებმა კი განაცხადეს, რომ ქალაქის მოსახლეობას არაფერი ემუქრებოდა. 1999 წლის შემდეგ ეს რადიაციის მაღალი დონე აღმოჩნდა. ატომური ნარჩენების საცავი პირველია მარლიან ვენეციაში აგებულ საცავებს შორის. მისი მშენებლობა 1980 წელს დასრულდა, მუშაობა კი 1990-იანი წლების დასაწყისში დაიწყო.

«დასავლური დემოკრატიის» სინიზმი

ჩამოყალიბდა თავისებური „გეოპოლიტიკური რასიზმი“: დასავლეთი — ესენი არიან „თეთრები“, რომლებსთვისაც ყველაფერი დასაშვებია, დანარჩენები კი — „შავები“, რომლებსთვისაც დასაშვებია ის, რის უფლებასაც „თეთრები“ მისცემენ.

დასავლეთი ისტერიკაშია და არცის, რა გააკეთოს, ოღონდ არ დაუშვას ყირიმის მიერთება რუსეთის ფედერაციასთან. არადა, 6 წლის წინათ, 2008 წელს, აშშ-მა და ევროპულმა სახელმწიფოებმა თავგამოდებით დაუჭირეს მხარი სერბეთისგან კოსოვოს გამოყოფას, მიუხედავად იმისა, რომ ამისათვის ობიექტური მიზეზები გაცილებით ნაკლები იყო, ვიდრე ყირიმის შემთხვევაში. როგორც ჩანს, დასავლეთისთვის ცნებები „საერთაშორისო სამართალი“ და „ისტორიული სამართლიანობა“, დიდი ხანია, ფუჭ სიტყვებად იქცა და მის ზიზღნარევე ლიმბოს იწვევს.

ყირიმისა და კოსოვოს ისტორიამ ერთმნიშვნელოვნად აჩვენა: ორმაგი სტანდარტის პრინციპი არის მთავარი, რასაც დასავლეთი უპირობოდ აღიარებს. ბოლო ათწლეულის განმავლობაში დასავლეთის ძალისხმევა მიმართული იყო საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და კულტურული დომინირებისკენ. წინააღმდეგობის განხილვის შემთხვევაში კი ძველებს მათი ელიტების მოქრთამებით ან ხიზბით იმორჩილებდა.

შედეგად, ჩამოყალიბდა თავისებური „გეოპოლიტიკური რასიზმი“: დასავლეთი — ესენი არიან „თეთრები“, რომლებსთვისაც ყველაფერი დასაშვებია, დანარჩენები კი — „შავები“, რომლებსთვისაც დასაშვებია ის, რის უფლებასაც „თეთრები“ მისცემენ. მხოლოდ ამ პარადიგმით შეიძლება აიხსნას დასავლეთის, თითქოს ულოგიკო და არათანმიმდევრული

როხედ?! არადა, ბოლო წლებში დედამიწის სხვადასხვა წერტილში აგრესიის მთავარი ინიციატორები სწორედ ევროპა და აშშ იყვნენ. **კოსოვოს შემთხვევაში დასავლეთმა, გაიროს დახმარებით, ფაქტურა გათავისუფლა მსოფლიო საერთაშორისო ნორმები, არამედ თანხის გადართვით, ნაციონალური კანონმდებლობის ინსტიტუტის, რიტის სხვისთვის პრაქტიკული შექმნა.**

სერბეთის კონსტიტუციაში მკაფიოდ იყო განსაზღვრული კოსოვოს სტატუსი. ის ერთიანი სახელმწიფოს ნაწილად მიიჩნეოდა და არავის ჰქონდა უფლება, სერბეთისგან მის გამოყოფას დათანხმებოდა. გაეროს უშიშროების საბჭოს 1999 წლის №1244-ე რეზოლუციითაც კი კოსოვო იუგოსლავიის ნაწილად იყო აღიარებული, მაგრამ დასავლეთმა ეს დოკუმენტები არაა დატოვა და მხარი კოსოვო სეპარატისტებს დაუჭირა. შედეგად ევროპის რუკაზე გაჩნდა ყველაზე კრიმინოგენული ტერიტორია, რომლის მომავალიც ბუნდოვანია. ამასთანავე, ყირიმში ჩატარებულმა რეფერენდუმმა ნათლად წარმოაჩინა, რომ სერბეთისგან კოსოვოს გამოყოფის შემდეგ ე. წ. განვითარებული ევროპა უფრო მეტად დამოკიდებული გახდა აშშ-ზე. კოსოვოს მსგავსი საეჭვო პროექტებისგან სწორედ ევროპელები ზარალდებან და არა შორეული აშშ-ის მოქალაქეები. მიუხედავად ამისა, ევროკავშირი ჯიუტად განაგრძობს ოკეანისგალმელი პარტნიორების მითითებების შესრულებას.

ომის ვებკანონი სოცხლად «მოსარგებს»

აშშ-ის ყოფილი საზღვაო ქვეითი ჯერომ მერდო ლამის გასათვს ეძებდა, როცა პოლიციელებმა დააკავეს. სამართალდამცველებს საპატიმროში მყოფი მერდო დაავიწყდა და ამერიკელი სამხედრო ვეტერანი უწყლობისა გადახურების გამო გარდაიცვალა. უსახლკარო ჯერომ მერდო პარლემენტში (ნიუ იორკი) საცხოვრებელი სახლის დახურულ კიბეზე სუსხიანი ღამის გასატარებლად ემზადებოდა, როდესაც პოლიციელებმა დააკავეს და კუნძულზე მდებარე საპყრობილო რივერს-აილენდში გადაიყვანეს.

ერთი კვირის შემდეგ კი ტუსალი მკვდარი იპოვეს. გათხოვილი სისტემის გაუმართაობის გამო კამერაში ტემპერატურა პლუს 40 გრადუსს აღწევდა. წინასწარი მონაცემებით, მამაკაცი უწყლობისა და გადახურების გამო დაიღუპა.

ვენეციის იტალიისგან გამოყოფა სურს

21 მარტს ვენეციაში დასრულდა რეფერენდუმი იტალიისგან ვენეციის გამოყოფის საკითხზე, რომელიც ონლაინრეჟიმში გაიმართა. რეფერენდუმის მონაწილეთა უმრავლესობამ ხმა დამოუკიდებლობას მისცა.

რეფერენდუმში მონაწილეობდა ხმის მიცემის უფლების მქონე მოსახლეობის 73 პროცენტი. მათმა 89 პროცენტმა მხარი ვენეციის დამოუკიდებლობას დაუჭირა. დამოუკიდებლობის მომხრეებმა განაცხადეს, რომ მათ მისწრაფებას თვითგამორკვევისკენ მთელმა ვენეციამ იტალიელების უმრავლესობამ დაუჭირა მხარი. ვენეციის დამოუკიდებლობის მომხრეთა თქმით, დამოუკიდებლობა — ეს არის ერთადერთი მეთოდი დასავლეთის ყველაზე ბიუროკრატიული ურჩხულის კლან-

ჭებისგან თავის დასაღწევად. იტალიის მთავრობის განცხადებით, რეფერენდუმი ლეგიტიმური არ არის, თუმცა ვენეციელი სეპარატისტები რომისთვის გადასახადების გადარიცხვის შეწყვეტით იმუქრებიან. ისინი ამბობენ, რომ ვენეცია ყოველწლიურად 71 მილიარდი ევროს გადასახადებს იხდის, რომისგან დახმარების სახით, 20 მილიარდით ნაკლებს, ანუ 50 მილიარდს იღებს. ვენეციის რესპუბლიკამ 1000 წელიწადს იასრება — 1797 წლიდან, ვიდრე ნაპოლეონის ჯარისკაცებმა უკანასკნელი დოჟა არ დაამხეს. გაფურჩქენის ხანაში ვენეცია ძლიერი სავაჭრო სახელმწიფო იყო, რომელსაც კოლონიები ჰქონდა ხმელთაშუა ზღვის სანაპიროზე და საზღვაო გზებსაც აკონტროლებდა.

სტრატეგია

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

პრეზიდენტმა ობამამ 29 შტატის მცხოვრებლებისგან სიურპრიზი მიიღო: აშშ-დან გამოსვლის შესახებ პეტიციას ხელი 350 ათასმა ადამიანმა მოაწერა. დამოუკიდებლობას მიემხრო შემდეგი შტატები: ტეხასი; ნიუ-იორკი; ნიუ-ჯერსი; ჩრდილოეთი და სამხრეთი კაროლინა; ალაბამა; ჯორჯია; ფლორიდა; ინდიანა; მიჩიგანი; ტენესი; ლუიზიანა; კენტუკი; არკანზასი; კოლორადო; ჩრდილოეთი დაკოტა; ორეგონი; მისისიპი; მისური; მონტანა; ალასკა; დელავერი; ოკლაჰომა; კალიფორნია; არიზონა; ნევადა; პენსილვანია; ოჰაიო და ვაიომინგი.

აშშ-ში სეპარატიზმი კლიერდება — 29 შტატი დამოუკიდებლობას ითხოვს

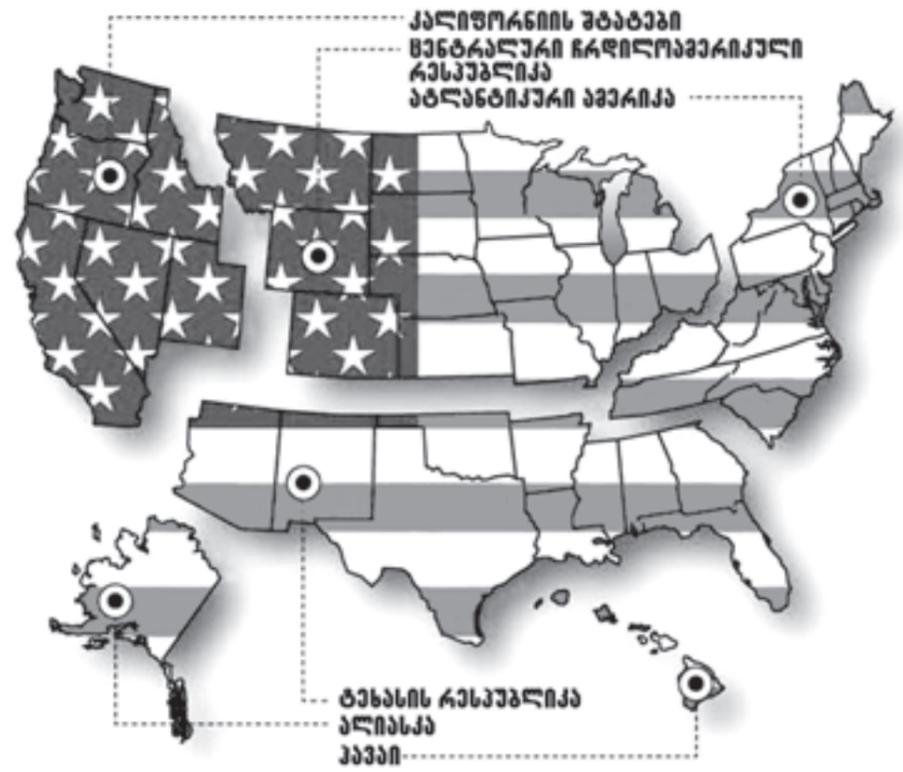
აშშ-ის 29 შტატის (50-დან) მოსახლეობას „აშშ-დან მშვიდობიანად გასვლა“ სურს. ამერიკელთა პეტიცია თეთრი სახლის ვებგვერდზე განთავსებული, სუვერენიტეტის მოპოვების საქმეში განსაკუთრებით აქტიურობენ ტეხასისა და ლუიზიანის შტატის მცხოვრებნი. პოლიტოლოგები ვარაუდობენ, რომ ეს რესპუბლიკელთა პოლიტიკური ზემოქმედება პრეზიდენტ ბარაკ ობამაზე, თუმცა აშშ-ის ადმინისტრაციას მოუწევს, პასუხი გასცეს ამერიკის მოქალაქეების მოთხოვნას.

სუვერენიტეტი ალღუი

პრეზიდენტმა ობამამ 29 შტატის მცხოვრებლებისგან სიურპრიზი მიიღო: აშშ-დან გამოსვლის შესახებ პეტიციას ხელი 350 ათასმა ადამიანმა მოაწერა. დამოუკიდებლობას მიემხრო შემდეგი შტატები: ტეხასი; ნიუ-იორკი; ნიუ-ჯერსი; ჩრდილოეთი და სამხრეთი კაროლინა; ალაბამა; ჯორჯია; ფლორიდა; ინდიანა; მიჩიგანი; ტენესი; ლუიზიანა; კენტუკი; არკანზასი; კოლორადო; ჩრდილოეთი დაკოტა; ორეგონი; მისისიპი; მისური; მონტანა; ალასკა; დელავერი; ოკლაჰომა; კალიფორნია; არიზონა; ნევადა; პენსილვანია; ოჰაიო და ვაიომინგი

შეგიძლიათ ნახოთ თეთრი სახლის ინტერნეტპორტალზე რუბრიკის „We The People“ („ჩვენ, ხალხი“) განყოფილება „სახელმწიფო მმართველობის რეფორმაში“. 2011 წელს პროექტ „We The People“-ს განხორციელება ბარაკ ობამას ადმინისტრაციამ დაიწყო ხალხის აზრის გასაგებად. დღეს ხალხი აშშ-ის პრეზიდენტს სწერს: „გთხოვთ, მისცეთ შტატს უფლება, მშვიდობით გავიდეს აშშ-ის შემადგენლობიდან და შექმნას თავისი მთავრობა“. მოქალაქენი უკმაყოფილებას გამოთქვამენ ეკონომიკური საკითხების მიმართ „ფედერალური მთავრობის უყურადღებობასა და უპატივცემულობის“, აგრეთვე, „აშშ-ის მოქალაქეთა უფლებების დარღვევის აღმასწავლებელი ფაქტების“ გამო.

პეტიციაზე ხელმოწერები ხელისუფლებისადმი მიმართვაში წერენ, რომ არ ეთანხმებიან ფედერალური ხელისუფლების პოლიტიკას და რომ მათი შტატი სუვერენიტეტის მოპოვების შემდეგ უკეთესად იცხოვრებს. გარდა ამისა, ლუიზიანა საპრეზიდენტო არჩევნების ხმების ხელახლა გადათვლასაც მოითხოვს. ამ თხოვნით ობამას 31 ათასმა ადამიანმა მიმართა. რამდენიმე შტატი პრეზიდენტს რეფერენდუმის ჩატარების უფლებასაც სთხოვს. თუმცა ისიც აღსანიშნავია, რომ მოსახლეობას შტატში შიგნით რეფერენდუმის ჩატარება პრეზიდენტის ნებართვის გარეშე შეუძლია და ეს თხოვნა ობამას დაცინვას უფრო ჰგავს. **პრეზიდენტის ადმინისტრაცია ვალდებულია**

დიდი ხანია, ტეხასი დამოუკიდებლობისთვის იბრკვის

„იმის გათვალისწინებით, რომ ტეხასის შტატი მხარს უჭერს დაბალანსებულ ბიუჯეტს და ეკონომიკური მაჩვენებლებით მსოფლიოში მეთხუთმეტი, პრაქტიკულად ადვილი განსაზღვრადეა შტატის კავშირიდან გამოსვლა. მიზანი — მოქალაქეთა სტანდარტული უფლებები სინტეზულად და იმ უფლებების განხორციელება, რომლებიც შეესაბამება ჩვენი ქვეყნის დამფუძნებელი დოკუმენტის იდეას და რომლებიც ფედერალური ხელისუფლების მოღვაწეობაში უკვე აღარ აინახება“, — ნათქვამია ტეხასელთა პეტიციაში.

ტეხასის დამოუკიდებლობაზე 2009 წელსაც ლაპარაკობდნენ: ამ ნაბიჯის გადადგმაზე მსჯელობდა შტატის გუბერნატორი, რესპუბლიკური პარტიის წარმომადგენელი რიკ პერი, რომელმაც პრეზიდენტ ობამას „აშშ-ის უდიდესი საფრთხე“ უწოდა, თუმცა 2009 წელს ჩატარებულმა გამოკითხვამ აჩვენა, რომ ტეხასელთა უმეტესობა წინააღმდეგი იყო აშშ-დან გამოყოფისა. ახლა კი საქმე სულ სხვაგვარადია.

დამოუკიდებლობის მოსურნენი

დამოუკიდებლობის მოსურნეებთან ერთად არიან ისეთებიც, რომელთაც აშშ-თან მიერთება სურთ. მაგალითად, პუერტო-რიკოს სურს, აშშ-ის 51-ე შტატად იქცეს. ამას მონობს შედეგები რეფერენდუმისა, რომელიც 2012 წლის 6 ნოემბერს გაიმართა — პუერტო-რიკოელთა 61 პროცენტმა ხმა მისცა აშშ-თან შეერთებას.

პუერტო-რიკოს დღეს არაკორპორირებული ტერიტორიის სტატუსი აქვს და დამოუკიდებლობა აშშ-ზე. პუერტო-რიკოელებს აქვთ კონსტიტუცია, აღმასრულებელი და სასამართლო ხელისუფლება, უზენაესი ხელისუფლება კი აშშ-ის კონგრესს ეკუთვნის, საერთოა ვალუტა და თავდაცვა.

აღსანიშნავია, რომ ამერიკელები არ ჩქარობენ პუერტო-რიკოს ოფიციალურად მიერთებას, რადგან ეს დიდძალი თანხებთან არის დაკავშირებული — პუერტო-რიკო ეკონომიკური მაჩვენებლებით აშშ-ის შტატებს ხომ უნდა გაუტოლდეს?! ექსპერტთა შეფასებით კი, პუერტო-რიკოს ყოველწლიურად, სოციალური დახმარების სახით, 20 მლრდ დოლარი დასჭირდება. აქედან გამომდინარე, ვაშინგტონს ზედმეტი პრობლემების შექმნა არ სურს.

სეპარატიზმი ხელისუფლებისადმი მიმართვაში წერენ, რომ არ ეთანხმებიან ფედერალური ხელისუფლების პოლიტიკას და რომ მათი შტატი სუვერენიტეტის მოპოვების შემდეგ უკეთესად იცხოვრებს

ბულია, 30 დღეში განიხილოს პეტიცია, რომელსაც ხელს 25 ათასი კაცი აწერს. ამრიგად, ტეხასი და ლუიზიანა ვაშინგტონიდან ოფიციალურ პირებს ელიან.

თეთრი სახლის ვებგვერდზე, აგრეთვე, განთავსებულია შტატების დამოუკიდებლობის მონიშნულმდეგეთა განცხადებებიც. ისინი წერენ, რომ პეტიციის ავტორებს აშშ-ის მოქალაქეობა უნდა ჩამოართვან და ქვეყნიდან გაასახლონ.

პეტიციას იურიდიულ საფუძველად დაედო დამოუკიდებლობის დეკლარაციის ერთ-ერთი დებულება: „როდესაც მოვლენების მსვლელობას მივყავართ იქით, რომ ხალხებიდან ერთ-ერთი იძულებულია, განვიტოს პოლიტიკური კავშირები და დაიკავოს დამოუკიდებელი და თანასწორუფლებიანი ადგილი სხვა სახელმწიფოებს შორის, რის უფლებას ანიჭებს ბუნების კანონები და მისი შემოქმედით, რომლებიც უკმაყოფილონი იქნებიან ამ მიზნების ასახვას, რომლებმაც ხალხს გამოყოფისკენ უბიძგა... იმ შემთხვევაში, თუკი ხელისუფლების რომელიმე ფორმა დამლუპველია ამ მიზნებისთვის, ხალხს უფლება აქვს, შეცვალოს ან გააუქმოს ის და ჩამო-

აყალიბოს ახალი მთავრობა, რომელიც იმოქმედებს ხელისუფლების ისეთი პრინციპებითა და ორგანიზაციის ფორმებით, რომლებიც, ყველაზე უკეთ უზრუნველყოფს ადამიანების უსაფრთხოებასა და ბედნიერებას“.

აშშ-ის ისტორიაში ერთხელ უკვე იყო ასეთი პრეცედენტი: 1861 წელს პრეზიდენტად აბრაამ ლინკოლნის არჩევის შემდეგ აშშ-ის შემადგენლო-

ბიდან რამდენიმე შტატი გავიდა: ლუიზიანა, ფლორიდა, მისისიპი, სამხრეთი კაროლინა, ალაბამა და ჯორჯია. ამ შტატებმა, იმის გამო, რომ პრეზიდენტის პოსტზე ლინკოლნის არჩევა ხელს არ აძლევდა (ლინკოლნმა ამ შტატებში ვერც ერთი ხმა ვერ მიიღო) კონფედერაციის შექმნის შესახებ განაცხადეს, რაც სამოქალაქო ომის დასაწყისს საბაბი გახდა.

ამერიკაში პატიმარების ყველაზე დიდი რაოდენობაა. 100 ათას მოსახლეზე იმ 760 პატიმარია, საერთო ჯამში კი მთელი ქვეყნის მასშტაბით გისოსებულია გამოკეტილი 2,2 მილიონი ადამიანი. ამერიკის მთელი მოსახლეობა მსოფლიოს მოსახლეობის დაახლოებით 5%-ს შეადგენს, ამერიკის ყველა პატიმარი კი — მსოფლიო პატიმარების 25%-ს.

როგორ ექცევა ამერიკა საკუთარი მოქალაქეების უფლებებსა და თავისუფლებას

ცოტა ხნის წინ ორგანიზაცია Human Rights Watch-მა გამოაქვეყნა ანგარიში, რომელშიც გაანალიზებულია ადამიანთა უფლებების დაცვის საკითხები მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში. აშშ ძალზე არასახარბიელოდ გამოიყურება თავისი მოქალაქეების უფლებათა დაცვაში, ამასთან, ყველაზე მეტად საზოგადოების ყველაზე დაუცველი ფენები — რასობრივი და ეთნიკური ჯგუფები, უმცირესობები, ლატაკები, იმიგრანტები, პატიმრები და მოხუცები იჩაგრებიან. აი, Human Rights Watch-ის მიერ დასახელებული ათი მთავარი სფერო, რომლებშიც ამერიკა არ ან ვერ იცავს საკუთარ მოქალაქეებს.

1. სასტიკი განაჩენა
ამერიკაში პატიმრების ყველაზე დიდი რაოდენობაა. 100 ათას მოსახლეზე იმ 760 პატიმარია, საერთო ჯამში კი მთელი ქვეყნის მასშტაბით გისოსებულია გამოკეტილი 2,2 მილიონი ადამიანი. ამერიკის მთელი მოსახლეობა მსოფლიოს მოსახლეობის დაახლოებით 5%-ს შეადგენს, ამერიკის ყველა პატიმარი კი — მსოფლიო პატიმარების 25%-ს. თავისუფლების მასობრივი აღკვეთა აშშ-ში არის სადამსჯელო სისტემის მრავალწლიანი პრაქტიკის შედეგი. მათ შორისაა ვადამდე გათავისუფლების უფლების არმქონე სამუდამო პატიმრობები, სასჯელის სასტიკი მინიმალური ზომა და სამი დანაშაულის კანონები, რომლებიც ნებისმიერი სახის დანაშაულის მესამედ ჩადენისთვის ხანგრძლივ პატიმრობას ითვალისწინებს. ყველა ფედერალური დანაშაულის თითქმის ნახევარი სასჯელს ნარკოტიკებთან დაკავშირებული დანაშაულის გამო იხდის.

ბის რაოდენობა შემცირდა, მაგრამ 32 შტატში ამ დროემდეც არსებობს სიკვდილით დასჯა, მიუხედავად იმ გარემოებისა, რომ მისი გამოყენება აღიარებულია საერთაშორისო სამართლის ნორმებთან შეუსაბამოდ. მხოლოდ შარშან აშშ-ში სისრულეში მოიყვანეს 42 სასიკვდილო განაჩენი, წელს მარტის თვემდე კი ათი ადამიანი უკვე დასაჯეს სიკვდილით.

2. ცინეზური არსებობა
ამაზრუნენი პირობები ცინეზები დამახასიათებელ გარემოებებზე კვლავაც რჩება მათი გადასვლებულია, ყოველგვარი და ყველგან გამეფებული ფიზიკური ძალადობები, გაუპატიურებები, ფაქტობრივად, საკვებად უფარვლისი საჭმელი, ანტისანიტარია და პატიმრებისთვის ნორმალური სამედიცინო და ფსიქოლოგიური დახმარების არარსებობა. ხანგრძლივმა პატიმრობებმა განაპირობა ის, რომ პატიმრობაში სულ უფრო მეტი ხანდაზმული ადამიანია, ეს კი სამედიცინო ხასიათის სერიოზულ პრობლემებს ქმნის გამოსასწორებელი დაწესებულებების ხელმძღვანელებისთვის, რომლებიც არ არიან მომზადებულნი ციხის კონტინგენტის დაბერების პრობლემებთან გასამკლავებ-

ლად. 2011 წელს შტატებისა და ფედერალურ ცინეზებში მოხვდა 65 წლისა და მეტი ასაკის 26 ათასზე მეტი ადამიანი. ეს უპასუხისმგებელი ნიშნავს. 2011 წელს დიდავის ციხეში 95 ათასზე მეტი 18 წლამდე ასაკის პატიმარი იყო და მუდმივად მარტო ჩაქატივის მსხვერპლი ხდებოდა. 2012 წელს უმაღლესმა სასამართლომ გააუქმა მკვლელობის ჩამდენი ახალგაზრდა დანაშაულებებისთვის აუცილებელი სამუდამო პატიმრობები ვადამდე გათავისუფლების უფლების გარეშე. Human Rights Watch-ის მონაცემების თანახმად, ამის გამო გადასახედი ვახდა ქვეყნის ყველა არას-

დიდ უეფოთაას იწავს ობაამს სიღველო კაპანია, როგორ ფარგლებს უოველგარე საპარტლერები სოფკვლებს ბარეუ საზვარბარეთის ქვეყნებში მიზანმიმართული მკვლელობები სოციალურად

კიდევ ერთი საგანგაშო ტენდენცია აღმოაჩინა. თითქმის ყველა მეოთხე ახალგაზრდა დანაშაულებით დასჯილი სამუდამო პატიმრობას იხდის, თავიანთი კამერების სხვა პატიმრების ან სასჯელსრულების დანესებულების თანამშრომლების მხრიდან სექსუალური ძალადობის შესახებ იტყობინებიან.

3. დაპატიმრებული ახალგაზრდები
აშშ-ის თითქმის ყველა იურისდიქციაში ახალგაზრდა დანაშაულებით დასჯილი მოზრდილი სასამართლოებში განიხილავენ და სასჯელსაც ისინი დიდების ციხეებში იხდის. შეფასებების თანახმად, 2011 წელს დიდავის ციხეში 95 ათასზე მეტი 18 წლამდე ასაკის პატიმარი იყო და მუდმივად მარტო ჩაქატივის მსხვერპლი ხდებოდა. 2012 წელს უმაღლესმა სასამართლომ გააუქმა მკვლელობის ჩამდენი ახალგაზრდა დანაშაულებებისთვის აუცილებელი სამუდამო პატიმრობები ვადამდე გათავისუფლების უფლების გარეშე. Human Rights Watch-ის მონაცემების თანახმად, ამის გამო გადასახედი ვახდა ქვეყნის ყველა არას-

კიდევ ერთი საგანგაშო ტენდენცია აღმოაჩინა. თითქმის ყველა მეოთხე ახალგაზრდა დანაშაულებით დასჯილი სამუდამო პატიმრობას იხდის, თავიანთი კამერების სხვა პატიმრების ან სასჯელსრულების დანესებულების თანამშრომლების მხრიდან სექსუალური ძალადობის შესახებ იტყობინებიან.

4. სიღატაკი და იუსტიცია
სიღარიბესა და სისხლისსამართლებრივ დევნას შორის კავშირი კვლავ ნათელია. ლატაკი მოპასუხეები ბოლომდე რჩებიან სასამართლო იზოლაციურებში, რადგან გირაოს შეტანის საშუალება არ გააჩნიათ და ვერც დიდ სასამართლო მოსაკრებლებსა და სხვა ხარჯებს ანაზღაურებენ. Human Rights Watch-ის მონაცემებით, ძიებაში მყოფთა 60% სასამართლომდე პატიმრობაში რჩება, რადგან გირაოთი გათავისუფლების საშუალება არ გააჩნიათ. ეს ქვეყანას ყოველწლიურად დაახლოებით 9 მილიარდი დოლარი უჯდება.

კანონი კვლევაურად უსამართლოდ სჯის მათ, ვისაც ეპრონოიკური სიძინი აწევს მხარეზე. პოლიციის რეგულაციები და უსამართლოდ დევნის და აზინებს ლატაკებსა და უსახლკაროებს, აპატიმრებს მათ იმ კანონის შესაბამისად, რომლითაც აკრძალულია საზოგადოებრივ ადგილებში ჯოგა და მათი დაკავება. ზოგიერთ შტატში მათ, ვინც ვერ იხდიან იჯარას, ასევე პატიმრობა ელით. სისხლის სამართლის სასამართლოს წარმოება არა მხოლოდ არცხვენს, არამედ განტევივის ვაცებად აქცევს ლარბებს. მათ ინტერესებს სასამართლოებში აბსოლუტურად არაადეკვატურად წარმოადგენენ სახელმწიფო ადვოკატები, რომლებიც სამუშაოს შესაბამისად არავენ უხდის და არაადამიანური დატვირთვით ამუშავებენ. შედეგად, ლარბი მოპასუხეები მოკლედ ხანის სამართლის სასამართლოს უფლებას.

5. რასობრივი უთანასწორობა სისხლის სამართლის სასამართლო წარმომადგენლებში

ამერიკაში აფროამერიკელები მოსახლეობის 13%-ს შეადგენენ, მაგრამ შტატებისა და ფედერალურ ციხეებში ნარკოტიკებთან დაკავშირებული დანაშაულებებისთვის სასჯელის ვადები 41 და 44% შევანია. მათ ნარკოტიკებთან დაკავშირებული დანაშაულებისთვის ოთხჯერ უფრო ხშირად იჭერენ, ვიდრე თეთრკანიანებსა და ლათინოამერიკელებს, თუმცა ნარკოტიკებით ყველა მათგანი თანაბარი დოზით სარგებლობს. ციხეებში და ეთნიკური უმცირესობები, და განსაკუთრებით ნასამართლეები, თეთრებზე ხშირად ხდებიან განსჯისა და სამართლებრივი დისკრიმინაციის მსხვერპლი სამსახურში ან სასწავლო დაწესებულებებში მიღებისას, საცხოვრებელთან დაკავშირებული საკითხების გადაჭრის ან ხმის მიცემისას.

რასობრივი უთანასწორობა ჩანს პოლიციის ქმედებებშიც, რად-

საქსი საქლასო ოთახში

31 წლის ემილი ნესბიტი კამბერლენდ-ველის (პენსილვანიის შტატი, აშშ) მე-11 კლასში ინგლისური ენის მასწავლებელი იყო. ის გასულ კვირას დაითხოვეს სკოლიდან, მას შემდეგ, რაც სკოლის ადმინისტრაციამ მასწავლებელი ქალისა და მონაწილის ინტიმური კავშირის შესახებ შეიტყო. ემილი ნესბიტი პოლიციამ დააკავა და არასრულწლოვანის გარყვინის ბრალდება წაუყენა.

ქალს 7 წლით პატიმრობა ელის — პენსილვანიის შტატის კანონებით, მასწავლებლებს კატეგორიულად ეკრძალებათ მოსწავლეებთან სექსუალური ურთიერთობა. მოსწავლისა და პედაგოგის ინტიმური ურთიერთობის შესახებ ცნობილი გახდა იმ ფოტოებისა და ეს-ემ-ესების წყალობით, რომლებიც მოზარდს ტელეფონში უშოვა მეგობარმა გოგონამ. ბიჭმა აღიარა, რომ მასწავლებელთან სექსუალური ურთიერთობა საკლასო ოთახში ჰქონდა.

ზემოაღწერილი შემთხვევა იშვიათი არ არის აშშ-ის სხვა შტატებშიც. 2006 წელს ფლორიდაში გასამართლეს 23 წლის მასწავლებელი ქალი დებრა ლაფივი, რომელსაც სექსუალური ურთიერთობა ჰქონდა 14 წლის მოსწავლესთან. 2005 წელს დაპატიმრეს ფიზიკულტურის მასწავლებელი პამელა როჯერს ტერნერი, რომელმაც 13 წლის ბიჭი სასპორტო დარბაზში აცდუნა.

აღიარა, რომ მასწავლებელთან სექსუალური ურთიერთობა საკლასო ოთახში ჰქონდა. ზემოაღწერილი შემთხვევა იშვიათი არ არის აშშ-ის სხვა შტატებშიც. 2006 წელს ფლორიდაში გასამართლეს 23 წლის მასწავლებელი ქალი დებრა ლაფივი, რომელსაც სექსუალური ურთიერთობა ჰქონდა 14 წლის მოსწავლესთან. 2005 წელს დაპატიმრეს ფიზიკულტურის მასწავლებელი პამელა როჯერს ტერნერი, რომელმაც 13 წლის ბიჭი სასპორტო დარბაზში აცდუნა.

აღიარა, რომ მასწავლებელთან სექსუალური ურთიერთობა საკლასო ოთახში ჰქონდა. ზემოაღწერილი შემთხვევა იშვიათი არ არის აშშ-ის სხვა შტატებშიც. 2006 წელს ფლორიდაში გასამართლეს 23 წლის მასწავლებელი ქალი დებრა ლაფივი, რომელსაც სექსუალური ურთიერთობა ჰქონდა 14 წლის მოსწავლესთან. 2005 წელს დაპატიმრეს ფიზიკულტურის მასწავლებელი პამელა როჯერს ტერნერი, რომელმაც 13 წლის ბიჭი სასპორტო დარბაზში აცდუნა.

სოციალური ქსელებისა და კაბნის სისტემების ყოველდღიური გამოყენების შედეგად ჩვენი პერსონალური მონაცემები ხდება ვალუტა და მათ ყიდვან იმისთვის, რათა გამოყენებულ იქნას მიზნობრივი რეკლამისთვის. ჩვენ ყველა ამ პროცესის მონაწილე ვართ, მაგრამ მხოლოდ ცოტას ვხედავთ, თუ რა მოსდის ჩვენს მონაცემებს და ვის მიუხედავად მათზე ხელი. ვინ უთვალთვალებს ამ კომპანიებს მათ, როდესაც ისინი ჩვენ გვითვალთვალებენ?

ინტერნეტი ხეხსლის ალუი

სოფლიო აბლაბუდის 25-წლიანი იუბილის წინ ედვარდ სნოუდენმა სერიოზული გზავნილი გაუგზავნა იმ სახელმწიფოებს, რომლებიც აკონტროლებენ ინტერნეტს და ეს ოსტინში, ტეხასის შტატში ფესტივალ South to Southwest-ზე პირდაპირი ჩართვით გააკეთა.

ნაციონალური უსაფრთხოების სააგენტო, მისი თქმით, „ცეცხლს უკიდებს ინტერნეტის მომავალს“ და ის ადამიანები, რომლებსაც ეს მით, თუ როგორ მუშაობს სოფლიო აბლაბუდის ძირითადი კომპონენტები, საკუთარ თავზე უნდა იღებდნენ პასუხისმგებლობას და ჩვენი მესანძრეები ხდებოდნენ.

მას მრავალი გაბრაზებული ადამიანი გამოეხმაურა. ნაციონალური უსაფრთხოების სააგენტოს მიერ განხორციელებული პროექტის შესახებ გავრცელებულმა ინფორმაციამ დაადასტურა ყველაზე უარესი ვარაუდები. ინტერნეტი ანტიავტორიტარიზმის კულტურაში გაიზარდა, რომელიც კონსერვატიული ყველაზე დაბალი ნერტილიდან მოდიოდა და მართადა სტანდარტების შესაბამისად, მაგრამ შემდეგ ძალიან შთანთქმეს კლავიატურის სახელმწიფოებში.

მა, რომლებიც ფხვნიან თვალსაზრისს ამ ღირებულ ბაზარს და კითხვის ნიშნის ქვეშ აყენებენ ადამიანთა უფლებებს.

შესაძლოა, კაცობრიობა ელოდა კიდევ ავტორიტარული რეჟიმებისგან ამგვარ ქმედებას, მაგრამ, ამავე დროს, იმედოვნებდა, რომ ლიბერალურ სახელმწიფოებში, სადაც დეკლარირებულია ადამიანთა ონლაინუფლებები, მათ პირად ცხოვრებაში ამდენად არავინ შეიჭრებოდა. მაგრამ უკანასკნელი გამოაშკარებები იმის შესახებ, რომ სახელმწიფო კავშირგაბმულობის ცენტრი ინახავს Yahoo chat-ის ვიდეოებს (რომელთაგან უმეტესობა სექსუალური ხასიათისაა), ანგრევს ნარმოდგენებს იმის შესახებ, რომ ყველაზე ინტერნეტი ხეხსლის ურთიერთობა კი შეიძლება საიმედოდ იყოს დაცული.

ნაციონალური უსაფრთხოების სააგენტოს და სამთავრობო კავშირგაბმულობის ცენტრის მხრიდან არა მხოლოდ პოტენციური სამართალდამრღვევების, არამედ რიგითი მოქალაქეების მონიტორინგის მასშტაბი სადაზვერვო ორგანიზაციების გამო შემოიღობა ინტერნეტს და სწორედ ამ უკმაყოფილებამ აიძულა მარშან ედვარდ სნოუდენი,

გაენიერა თავისი კომფორტული ცხოვრება კომპიუტერული უსაფრთხოების სფეროში და ყველასთვის ეჩვენებინა, თუ რა ხდება სინამდვილეში. ფესტივალზე South to Southwest სნოუდენმა დაჟინებით მოუწოდა მოქმედებებისკენ მათ, ვინც ვებგვერდებს და სხვა უამრავ ჩვენს მიერ მოხმარებად სერვისებს ქმნის. მისთვის ესენი არიან ადამიანები,

რომლებსაც ყველაზე კარგად შეუძლიათ ჩვენი — რიგითი ინტერნეტმომხმარებლების უფლებებისა და პირადი ცხოვრების დაცვა. მისი თქმით, შემქმნელმა უნდა გამოიყენონ დაშიფვრის უფრო ეფექტური მეთოდები და მოუწოდონ ფირმებს, რომლებთანაც მუშაობენ, ხელმისაწვდომი გახადონ ის რიგითი მომხმარებლებისთვისაც. მაგალი-

თად, ისეთი ანონიმურობის უზრუნველყოფი მექანიზმი, როგორცაა პროგრამა The Onion Router მშენიერი მათთვის, ვისაც სურს დაცვას საკუთარი ონლაინპროფილები, მაგრამ მისი გამოყენება აღემატება ჩვეულებრივ დონეს და არ შედის უამრავი რიგითი მომხმარებლის ინტერესებში. სწორედ ამ დონეზეა საჭირო კერძო სექტორის მიერ ინოვაციებით დახმარება, რომელსაც სთავაზობს კიდევ მას სნოუდენი.

მრავალი ადამიანი აღარ ამყარებს ურთიერთობებს ონლაინში, რადგან აცნობიერებს, რომ მისი ინფორმაციის საკმაოდ დიდ ნაწილს დასავლეთის ხელისუფლებები იპარავენ და ინახავენ. დანარჩენები კი ამ ინფორმაციას აბსოლუტურად უფასოდ აწვდიან ისეთ კომპანიებს, როგორებიც არიან Google და Facebook, ამიტომაც მიიჩნევენ სნოუდენი, რომ თავს გაცილებით კომფორტულად ვიგრძნობთ, თუ იგივე კომპანიებს მეტ პასუხისმგებლობასაც დავაკისრებთ.

ცხადია, ეს ყველაფერი ხდება კომპერციული გაცვლის პროცესში. სოციალური ქსელებისა და კაბნის სისტემების ყოველდღიური გამოყენების შედეგად ჩვენი პერსონალური მონაცემები ხდება ვალუტა და მათ ყიდვან იმისთვის, რათა გამოყენებულ იქნას მიზნობრივი

ნაციონალური უსაფრთხოების სააგენტოს სააბლაბუდა MUSCULAR-ს ავითარებს

ნაციონალური უსაფრთხოების სააგენტო ჩუმად დაძვრება ქსელებში, რომლებიც Yahoo-სა და Google-ს მონაცემთა ცენტრებს აკავშირებს. ამ გიგანტების უშუალოდ დაცულ არხებში ჩანერგვას ნაციონალური უსაფრთხოების სააგენტო სპეციალური პროგრამა MUSCULAR-ის საშუალებით ახერხებს. ამავე დროს აშშ-ის ხელისუფლებამ განაცხადა, რომ მზადაა, უარი თქვას კორპორაცია ICANN-ის კონტროლზე. ეს კორპორაცია, როგორც ცნობილია, ინტერნეტში დომენურ სივრცეს აკონტროლებს. ზოგიერთი სპეციალისტი ამ გადაწყვეტილებას მიიჩნევს ყველაზე მნიშვნელოვან და ღირებულ პასუხად იმ საერთაშორისო აღშფოთებაზე, რომელიც მასობრივი თვალთვალის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნებამ გამოიწვია. თუმცა ზოგიერთი ექსპერტი მიიჩნევს, რომ ეს სხვა არაფერია, თუ არა თეთრი სახლის მორიგი პიარსვლა, თანაც არც თუ წარმატებული.

აშშ-ის ნაციონალური უსაფრთხოების სააგენტო უკვე ველარ კმაყოფილებდა პროგრამა PRISM-ით, რომლის წყალობითაც სპეციალისტებს ხელი მიუწვდებოდათ „იაჰუსს“ და „გუგლის“ მომხმარებლების ჩანაწერებზე. ისინი უფრო შორს წაიხდნენ: პროგრამა MUSCULAR-ი ამ გიგანტების „ღრუბელ“ სერვერებზევე არჩევს მონაცემთა გროვებს.

იმ წუთიდან მოყოლებული, რაც სნოუდენის პირველი გამოაშკარებები გაისიმა, აშშ-ის ხელისუფლება გამალბებით იხდის ბოდიშებს „პარტნიორებისა და მოკავშირეების“ წინაშე. ხომ გაიკვავა, რომ ძირითადად თავისიანებს უთვალთვალებდ-

ნენ, მაგრამ ამ ბოდიშებს საქმე არ მოსდევს: როგორც ჯაშუშობდნენ, ასე ჯაშუშობენ კვლავაც და არც აპირებენ ამის შეწყვეტას: თითოეულ სახელმწიფოებში არიან, რომ ტექნოლოგიური უპირატესობები უზრუნველყოფს მათ ეკონომიკურ და პოლიტიკურ წინააღმდეგობას.

აშშ ცდილობს ნებისმიერი საინფორმაციო ნაკადის გაკონტროლებას. იდეალური ვარიანტი მისთვის ყველაფრის გაკონტროლებაა. ეს კი საკმაოდ რთულად მისაღწევი მიზანია, მოითხოვს უზარმაზარ რესურსებს, მაგრამ მანაც განხორციელებულია. ყველაფერი დაიწყო სისტემა „უშელონით“, შემდეგ იყო

PRISM-ი, რომლის შესახებაც საუბრობდა სნოუდენი. ყველა ამგვარი პროგრამა არის ერთი მთლიანი სისტემის ცალკეული ელემენტი, სისტემის დანიშნულება კი, აშშ-ის ინტერესების შესაბამისად, ინფორმაციის გლობალური შეგროვებაა. ამისათვის შეიქმნა ხუთი სუპერ-კომპიუტერული კლასტერი. ეს უდავოდ მოიცავს სამრეწვე-

ლო ჯაშუშობასაც. ამასთან, „უშელონისთვის“ ცნობილი იყო ფაქტები, როდესაც კომპიუტერული ინფორმაცია, მათ შორის მოკავშირეების კომუნიკაციები, გადაეცემოდა აშშ-ის კომიტეტს სტრატეგიულ და ამით ისინი სერიოზულ კონსპირაციულ უპირატესობას იღებდნენ.

იმისათვის, რომ თავი დაეცვათ მონაცემთა დაკარგვისა და სისტემის მუშაობის შეწყვეტისგან, „გუგლმა“ და „იაჰუმა“ ოთხ კონტინენტზე ციხესიმაგრეების მსგავსი მონაცემთა ცენტრები შექმნეს და ისინი ერთმანეთთან ათასობით კილომეტრზე გადაჭიმული ოპტიკურ-ბოჭკოვანი სადენებით დააკავშირეს. ამ

გლობალურ ქსელს, რომელმაც მრავალმილიარდობით ხარჯები შეხაზა, „ღრუბელს“ უწოდებენ — მონაცემები იქ წინააღმდეგობების გარეშე გადაადგილდება. მუშაობაში ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად ამგვარი ცენტრები მომხმარებელთა შესახებ დიდი მოცულობით ინფორმაციის სინქრონიზებას ახდენენ. მაგალითად, „იაჰუსს“ შიდა ქსელით ხანდახან მონაცემთა ერთი ცენტრიდან მეორეს ელექტრონული ფოსტის მთელი არქივები გადაეცემა. ეს არქივები კი მოიცავს ნაწილობრივ მიმწერას და მიმგარებულ ფაილებს. „იაჰუსს“ და „გუგლის“ „ღრუბლებში“ შედევან ნაციონალური უსაფრთხოების სააგენტოს საშუალებას აძლევს, რეალურ დროში გაეცნოს შეტყობინებებს, ასევე თვალს ადევნოს ოპიენტის აქტივობის რეაქციას. ამის შესახებ თავად სააგენტოს ერთერთ შიდა მოხმარების დოკუმენტშია ნათქვამი. სხვათა შორის, აშშ-ის ტერიტორიაზე ამგვარი ქმედება კანონით იწვევება. ამიტომაც სააგენტო საზღვარგარეთ იღებდა ინფორმაციას — იქ, სადაც გაცილებით ნაკლები შეზღუდვები და კონტროლი დოკუმენტში პირდაპირაა საუბარი „სრულ მითვისებაზე“, „შეუზღუ-

ინვესტორების სურვილი, ფული უსაფრთხო აქტივებში დააბანდონ, გასაგებია, რადგან კრიზისის შემდეგ მსოფლიო აშკარად გადაუხვია რელსებიდან. განვითარებული ქვეყნები კარგავენ რეიტინგებს, ინვესტორებს კი ეჭვი ეპარებათ მათ სავალდებულოებში. განვითარებული ქვეყნები სწრაფად იზრდებიან, მაგრამ სავალდებულოების დასვა უზრუნველყოფს. მსოფლიოში კალაქ ცოტაა უსაფრთხო აქტივები, მათზე მოთხოვნა კი — კალაქ დიდი, ამიტომაც დაუსვენს მსოფლიო ეკონომიკას დიპლომატი — „უსაფრთხოების ხაზანგი“.

მსოფლიო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

რეკლამისთვის. ჩვენ ყველა ამ პროცესის მონაწილე ვართ, მაგრამ მსოფლიო ცოტას ეხმარება, თუ რა მოსდის ჩვენს მონაცემებს და ვის მიუხედავად მათზე ხელი. ვინ უთვალთვალებს ამ კომპანიებს მაშინ, როდესაც ისინი ჩვენ გვითვალთვალებენ?

შესაძლოა, სწორედ იმედოვნებს ისეთი ორგანიზაციის შექმნას, როგორცაა Global Network Initiative, რომელიც შეიქმნა თამარში ჩაერთოს და გვიხსნას. შესაბამისი დარგის ხელმძღვანელი ორგანიზაცია, რომელიც შედგება მთელი რიგი საინფორმაციო გიგანტებისგან — Google, Yahoo, Facebook — შეიმუშავებს სტანდარტებსა და პრაქტიკას იმისათვის, თუ როგორ უნდა ირეაგირონ კომპანიებმა სახელმწიფოთა მოთხოვნებზე მათთვის სხვადასხვა სახის მონაცემის გადაცემის შესახებ.

მოქალაქეები ვერ დაეთანხმებიან სწორედ, თუ იგი მონიშნავს, რომ ჩვენი პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობა ტექნიკურ საზოგადოებას ვანდოთ. ის, თუ რა სახით უნდა იმართებოდეს ინტერნეტი მომდევნო 25 წლის მანძილზე, პოლიტიკური საკითხია და საეჭვოა, ამ დარგში გრძელვადიანი გადარწმუნებები ამ საკითხების ბაზრისთვის გადაცემა გახდეს.

The Conversation

ლარკმა ინვესტორებმა მსოფლიო «უსაფრთხოების ხაზანგი» შეიტყუეს

ეკონომისტები გვთავაზობენ, რომ „საშუალო შემოსავლის ხაზანგი“ და „ლიკვიდურობის ხაზანგი“ კიდევ ერთი უბედურება — „უსაფრთხოების ხაზანგი“ მიუყვებით. კრიზისის შემდეგ ინვესტორებს გულის გახეთქვამდე ეშინიათ რისკების, ამიტომაც ფული ანგარიშებზე უდევთ და ყიდულობენ მხოლოდ ზეუსაფრთხო აქტივებს, ისეთებს, როგორც განვითარებული ქვეყნების ობლიგაციები.

2008 წლის კრიზისის შემდეგ მთელი მსოფლიოს მასშტაბით ინვესტორები ძალზე უცნაურად იქცევიან: აშშ-ის სახაზინო ობლიგაციების მსგავს ურისკო აქტივებზე მათ კვლავაც ძველებური მოთხოვნილება აქვთ, მიუხედავად იმისა, რომ მათგან შემოსავალი მიზერულია. ნებისმიერი დაძაბულობისთანავე ბაზარზე ამ აქტივების მოთხოვნა იზრდება. გარდა ამისა, კომპანიებსა და ბანკებს ძალიან შეუყვარდათ ფულის შენახვა მსოფლიოში ყველაზე უსაფრთხო აქტივის — ნაღდი ფულის სახით. ამისათვის მათ შეიქმნეს შთაბეჭდილი ლიკვიდურობის ბალიშები და ამგვარი ქცევის შედეგი ბაზარზე უბედური პროცენტებია. ინვესტორების სურვილი, ფული უსაფრთხო აქტივებში დააბანდონ, გასაგებია, რადგან კრიზისის შემდეგ მსოფლიო აშკარად გადაუხვია რელსებიდან. განვითარებული ქვეყნები კარგავენ რეიტინგებს, ინვესტორებს კი ეჭვი ეპარებათ მათ სავალდებულოებში. განვითარებული ქვეყნები სწრაფად იზრდებიან, მაგრამ სავალდებულოების დასვა უზრუნველყოფს.

სარიისკო აქტივებზე მოთხოვნა იზრდება, რადგან მომავალი ყველა ბუესა და შეოსავლების ზრდას ელის

იმის გასარკვევად, თუ რატომ უსაფრთხოება ცუდი, ეკონომისტებმა მარტივი მოდელი მოიშველიეს. კრიზისამდე ეკონომიკა მთელი სიმძლავრით მუშაობდა და ამის შეცვლა მხოლოდ დადებით არ უარყოფით შოკს შეეძლო.

კრიზისამდე ეკონომიკა მთელი სიმძლავრით მუშაობდა და ამის შეცვლა მხოლოდ დადებით არ უარყოფით შოკს შეეძლო.

ადამიანები არჩევენ აქვებზე მოხმარებასა და სიმდიდრეს შორის — რაც მეტია მოხმარება, მით ნაკლებია დანახოვი და პირიქით.

ყველა ეკონომიკური აგენტი შეიძლება დაიყოს ორ ტიპად — ნეიტრალურები და ინვესტორები, რომლებიც ქმნიან საკუთარ პორტფელს და შემდეგ ეკონომიკაში მოქვებზე რეაგირებენ. მეორე ტიპის ინვესტორები ცდილობენ, რაც შეიძლება მეტად აარდონ თავი რისკებს.

უსაფრთხო ითვლება აქტივი, რომლის ღირებულებაც გარემოში მოქმედებით არ იცვლება.

სიტუაცია, რომელშიც იგრძნობა უსაფრთხო აქტივების უქმარობა, ჩნდება შოკის შემდეგ. შოკის დადგენამდე პროცენტები უსაფრთხო და სარიისკო აქტივებზე თითქმის თანაბარია.

უსაფრთხო აქტივების შეთავაზება დამოკიდებულია ეკონომიკის შესაძლებლობაზე, შექმნას მსგავსი აქტივების თვით ნეგატიური პოლიტიკური შოკის სიღრმედაც კი. შოკის შემთხვევაში უსაფრთხო აქტივების შეთავაზებები მკვეთრად იკლებს.

შეთავაზების შემცირება განპირობებულია უსაფრთხო აქტივებზე მოთხოვნილების ზრდას. შედეგად, ბაზარზე ნონანსრობა აღდგება ხოლმე საპროცენტო განაკვეთების შემცირების ხარჯზე — ეს მნიშვნელოვნად ამცირებს ამგვარ აქტივებზე მოთხოვნებს.

მაგრამ ხშირად საბაზრო მექანიზმი არ ახარტლებს: მიუხედავად პროცენტების კლებაზე, ინვესტორებს მაინც სურთ უსაფრთხო აქტივების შექმნა.

შოკის შემდეგ ეკონომიკა საკუთარი პოტენციალის დონეზე მუშაობს, მაგრამ უსაფრთხო აქტივების ღირებულება იზრდება. ამ აქტივების შემოსავლები კი ჩამოდის გარკვეულ მინიმუმამდე და უკვე აღარ შეუძლია უარყოფითი გახდეს. ეკონომიკა ვეღარ იზრდება საკუთარი პოტენციალის დონეზე. შედეგად, ინყება რეცესია.

რეცესიის დროს უსაფრთხო აქტივებზე მოთხოვნილება იკლებს, მათი შეთავაზება კი ძველებურად ფიქსირებული რჩება. ამასთან, ინვესტორების სიმდიდრე იკლებს იმის შესაბამისად, თუ როგორ გამოისყიდონ უსაფრთხო აქტივებს.

რეცესიის შემთხვევაში ინვესტორების სიმდიდრე განადრძობს კლებას. ეს ზღუდავს მოთხოვნილებას უსაფრთხო აქტივებზე. ამ შემთხვევაში მცირდება ნეიტრალური

დავ ნედომანე და „იაპუსა“ და „გუგლის“ ქსელებში მოღვაწეობის „ფართო მასშტაბებზე“.

იმისათვის, რომ სკანდალური გამომჟღავნებების ეფექტი ოდნავ მაინც შეესუსტებინათ, აშშ-ის ხელისუფლებამ ახლახან გამოაცხადა, რომ აღარ გააკონტროლებს ინტერნეტის დომენური სივრცის მმართველ კორპორაცია ICANN-ს. მაგრამ, როგორც ირკვევა, დაგეგმილ ქმედებებს ვაშუშობს თანაერთო არაფერი აქვს.

აშშ-ის ხელისუფლების მხრიდან კონტროლის გაუქმება ინტერნეტის ძირითად დომენებზე ვაშუშობის გამო ატეხილ სკანდალს, შესაძლოა, მხოლოდ პოლიტიკური დონეზე უკავშირდებოდეს, ტექნოლოგიურად კი ეს აბსოლუტურად სხვადასხვა რამაა და ეს ფუნქციები ვერანაირად იქნება გამოყენებული რაიმე ვაშუშური მიზნებისთვის. ეს განხილულ უნდა იქნეს, როგორც აშშ-ის ხელისუფლების რაღაც ქმედება საკუთარი იმიჯის გაუმჯობესების მიზნით და სხვა არაფერი.

„გუგლი“ და „იაპუსა“, მათივე მტკიცებით, საკუთარი უსაფრთხოებისთვის უზარმაზარ თანხებს ხარჯავენ. მაგრამ ნაციონალური უსაფრთხოების სააგენტოს პრეზენტაცია თვამზე „გუგლის“ „ლრუგლის“ „გამოყენება“ მოიცავს ერთ საინტერესო სექციას. ის ასახავს, თუ სად ხვდება „სახალხო ინტერნეტი“ „გუგლის“ „ლრუგლის“. ნახატზე არის მინაწერი: „კოდირება დგება და იძლება აქ“. სექციის ავტორმა ამ ადგილას მომდომარე სმარტი დახატა, როგორც „გუგლის“ უსაფრთხოებაზე გამარჯვების ავბედითი სიმბოლო.

Голос России

კოლუმბიის პრეზიდენტმა სიტყვით გამოხატა რაიმე თვითონა ცერეაზე ჩაიფსა.

კოლუმბიის მოქმედ პრეზიდენტს ხუან მანუელ სანტოსს სამარცხინო რამ შეემთხვა: წინასწარჩვენო სიტყვით გამოხატისას, ისე, რომ თვითონაც ვერაფერი შენიშნა, 62 წლის პოლიტიკოსმა პირდაპირ ცენაზე ჩაიფსა.

ეს კონფუზი ხუან მანუელ სანტოსს ქალაქ ბარანკილიას მცხოვრებლებთან შეხვედრისას დაემართა, როდესაც თავისი გვიგების შესახებ ამომრჩეველს (კოლუმბიაში პრეზიდენტის არჩევნები ამა წლის 25 მაისს უნდა გაიმართოს) ესაუბრებოდა.

სტანფორდის ინსტიტუტი ამტკიცებს, რომ იგი არ აქლავს მორალურ შეფასებას პროექტებს, რომლებზეც მუშაობს, როცა ასრულებს დაკვეთებს ისრაელისა და არაბებისთვის, სამხრეთ აფრიკისა და ლიბიისთვის, თუმცა ადვილი წარმოსადგენია, რომ ასეთი დამოკიდებულება უფლებას აქლავს, წარმატებით დაამყაროს მტკიცე საიდუმლო კავშირები უცხოურ მთავრობებთან, რაც დაზვერვის ცენტრალურ სამმართველოს ერთობ სასარგებლოდ მიაჩნია.

ჯონ კოლემანი «300-თა კომიტეტი»

გაგრძელება. დასაწყისი ნ. №1-10 (236-245)

სტანფორდის კვლევითი ინსტიტუტი (სკი) 1946 წელს ადამიანურ ურთიერთობათა ტავისტოკის ინსტიტუტმა დააფუძნა. სტანფორდის ცენტრი რობერტ ო. ანდერსონისთვის და მისი ნავთობის კომპანია ARCO-ს დასახმარებლად შეიქმნა. ანდერსონმა უზრუნველყო „300-თა კომიტეტის“ უფლებები ალიასკის ჩრდილოეთ ნაწილში არსებულ ნავთობზე. არსებითად, ეს სამუშაო ანდერსონის ასპენის ინსტიტუტისთვის მეტისმეტად დიდი იყო, ამიტომ ახალი ცენტრის შექმნის აუცილებლობა დადგა და შეიქმნა კიდევ. ეს ახალი ცენტრია სკი. ალიასკამ თავისი უფლებები 900 მილიონ დოლარად, „300-თა კომიტეტისთვის“ შედარებით მცირე თანხად, გაყიდა. ალიასკის გუბერნატორი სკი-ში შეიტყუეს შემდგომი დახმარებისა და კონსულტაციების გასანებად. ეს შემთხვევითობა კი არა, საგულდაგულო დაგეგმვისა და მონდომების შედეგი იყო.

სტანფორდის საქმიანობის ერთ-ერთი ყველაზე სასიყვარლო სფეროა ოპერაციები სამოქალაქო მოსახლეობის აგონიაში ჩასახმარებლად — სწორედ მსგავს მოქმედებებს ხელისუფლება უკვე იყენებს საქართველოში მოქალაქეების წინააღმდეგ

სტანფორდის კვლევითი ინსტიტუტი (Stanford Research Institute)

დახმარებისთვის გუბერნატორის მონდომებას სტანფორდის ინსტიტუტის სამი თანამშრომელი გამოეხმარა და ალიასკაზე ჩამოყალიბდა დაწესებულება, სადაც ისინი ალიასკის შტატის მდივანსა და შტატის დაგეგმვის სამმართველოს ხელმძღვანელს შეხვდნენ. ფრენსის გრიპანმა, რომელიც სკი-ს ჯგუფს მეთაურობდა, დაარწმუნა გუბერნატორი, რომ ნავთობის მდიდარი საბადოს ექსპლუატაციის პრობლემა, რომელიც მას აწუხებდა, საიმედოდ გადაწყდება სკი-ს მიერ. გუბერნატორი, გრიპანს „300-თა კომიტეტი“ ან „რომის კლუბი“ არ უხსენებია. თვეზე ნაკლებ დროში გრიპანმა შეკრიბა ეკონომისტების, მეცნიერ-მენეჯერებისა და „ახალი მეცნიერებების“ სპეციალისტების ჯგუფი, რომელთა რიცხვიც ასე უღებდა ითვლიდა. სკი-ს მიერ გუბერნატორისთვის მომზადებული მოხსენება 88-გვერდიანი იყო.

ს სპეციალური პოლიტიკის შესწავლის ცენტრის დირექტორი გახლდათ. ამ ცენტრში „ახალი მეცნიერების“ ასოციაციის „სპეციალისტი“ იყო დასაქმებული. ამასთან, საკვანძო თანამშრომელთა დიდი ნაწილი იქ ტავისტოკის ლონდონის ფილიალიდან იყო გადაყვანილი. ერთ-ერთი მათგანი გამგეობის თავმჯდომარე და ბრიტანული დაზვერვის ყოფილი აგენტი დევიდ სარნოფი იყო, რომელსაც პარმონთან და მის გუნდთან 25 წლის მანძილზე მჭიდრო კავშირი ჰქონდა. სარნოფი სასექსის სათავე ინსტიტუტისთვის ერთგვარი „მოდერაჯე ქოფაკი“ იყო.

სტანფორდის ინსტიტუტი ამტკიცებს, რომ იგი არ აქლავს მორალურ შეფასებას პროექტებს, რომლებზეც მუშაობს, როცა ასრულებს დაკვეთებს ისრაელისა და არაბებისთვის, სამხრეთ აფრიკისა და ლიბიისთვის, თუმცა ადვილი წარმოსადგენია, რომ ასეთი დამოკიდებულება უფლებას აქლავს, წარმატებით დაამყაროს მტკიცე საიდუმლო კავშირები უცხოურ მთავრობებთან, რაც დაზვერვის ცენტრალურ სამმართველოს ერთობ სასარგებლოდ მიაჩნია. ჯიმ რიჯუის ნიგში „დახურული კორპორაცია“ სკი-ს წარმომადგენელი გიბსონი ტრაბა-ხოზს სკი-ს არადისკრიმინაციული პოზიციით. რაკი „ფედერალური საკონტრაქტო კვლევითი ცენტრის“ (Federal

Contract Research Center) სი-ებში არ ფიგურირებს, სკი დღეს წარმოადგენს უზარმაზარ სამხედრო გონებრივ ცენტრს, რომელიც კორპორაცია „ჰადსონის ინსტიტუტი“ (Hudson Institute) და კორპორაცია „რენდს“ უკან იტოვებს. სკი-ს სპეციალურ განყოფილებებს შორის არის ქიმიური და ბიოლოგიური ომის წარმოების ექსპერიმენტული ცენტრები.

სტანფორდის საქმიანობის ერთ-ერთი ყველაზე სასიყვარლო სფეროა ოპერაციები სამოქალაქო მოსახლეობის აგონიაში ჩასახმარებლად — სწორედ მსგავს მოქმედებებს ხელისუფლება უკვე იყენებს საქართველოში მოქალაქეების წინააღმდეგ. აშშ-ის ხელისუფლება სკი-ს მილიონობით დოლარს უხდის ყოველწლიურად მსგავსი საკმარის საკმარის „კვლევებისთვის“. ქიმიურ იარაღზე სკი-ს ექსპერიმენტების წინააღმდეგ სტუდენტური პროტესტების შემდეგ სტანფორდმა საკუთარი თავი კერძო ჯგუფს 25 მილიონ დოლარად „მიყი-

და“. რა თქმა უნდა, რეალურად არაფერი შეცვლილა. სკი დარჩა ტავისტოკის პროექტად და „300-თა კომიტეტი“ კვლავ ფლობს მას, მაგრამ გულუბრყვილო ადამიანები თითქოს დაკმაყოფილდნენ ასეთი კონსპირაციური ჩანაცვლებით, რომელსაც არავითარი მნიშვნელობა არ აქვს.

1958 წელს რაღაც სრულიად ახალი გამოჩნდა. „უახლესი კვლევებისა და პროდუქტების სამმართველო“ (Advanced Research Products Agency (ARPA)), სააგენტომ, რომელიც თავდაცვის სამინისტროს საკონტრაქტო შეკვეთებს ასრულებდა, სკი-ს სრულიად საიდუმლო წინადადებით მიმართა. ჯონ ფოსტერმა პენტაგონიდან განაცხადა, რომ სკი-სთვის აუცილებელია „ტექნოლოგიური სიურპრიზებისგან“ აშშ-ის დამცავი პროგრამის შემუშავება. ფოსტერს უნდოდა შეექმნა პრობები, რომლებშიც თავად გარემოც კი იარაღად გადაიქცეოდა, ანუ მას უნდოდა, ჰქონოდა სპეციალური ბომბები, რომლებიც ვულკანების ამოფრქვევებსა და მი-

ნისძვრებს გამოიწვევდა; გარდა ამისა, იგი ასევე გეგმავდა, გამოეკვლია პოტენციური მონიშნულდეგების ქცევის მოდელები და, აგრეთვე, შეექმნა ახალი მინერალები და მეტალები იარაღის ახალ სახეობებში მათ გამოსაყენებლად. პროექტი სკი-მ მიიღო კოდური სახელი „შეიკი“ (Shaky).

„შეიკის“ უზარმაზარ ელექტრონულ ტვინს შეეძლო უამრავი ბრძანების შესრულება, მისი კომპიუტერები სკი-სთვის კომპანია IBM-მა შეიმუშავა. 28 მეცნიერი მუშაობდა იმაზე, რამაც მიიღო დასახელება „ადამიანის გაუმართობება“ („Human Augmentation“). IBM-ის კომპიუტერს შეეძლო ამოეხსნა ანალოგიური ამოცანები; იგი მასთან მომუშავე მეცნიერებს ცნობდა და მათ იდენტიფიკაციას ახდენდა. ამ მანქანის „სპეციალური გამოყენების“ წარმოდგენა უფრო ადვილია, ვიდრე აღწერა. ბუენისკომ იცოდა, რაზე ლაპარაკობდა, როცა „ტექნოლოგიური იარაღის“ გამოყენება „(Applications of the Behavioral Sciences to Research Management)“, პრეზიდენტის აღმასრულებელი სამმართველო, „მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების სამმართველო“ (Office of Science and Technology), აშშ-ის ჯანდაცვის სამინისტრო. ჯანდაცვის სამინისტროს სახელით სკი მართავდა პროგრამას „ნიმუშები EESDEA-ში. განყოფილება I, კითხვის სრულყოფის ტესტები“ (Pattern in ESDEA Title I Reading Achievement Tests). სხვა

დრო საჭირო ხდება მცირე სარკვევების გამოსწორება. ასეთი სამოქალაქო საკონსულტაციო ფირმებიდან ერთ-ერთი იყო Schriever McKee Associates of McLean ვირჯინიის შტატიდან, რომელსაც გენერალი ბერნარდ ა. შრივერი (Bernard A. Schriever), „სამხედრო-საჰაერო სისტემების სამმართველოს“ ყოფილი უფროსი და რაკეტების — „ტიტანი“, „ტორი“, „ატლასი“ და „მინიტმანის“ შემქმნელი ხელმძღვანელობდა.

შრივერმა შექმნა კონსორციუმი სახელწოდებით, URBAN SYSTEM ASSOCIATES, INC („პარტნიორები საქალაქო სისტემებზე“), რომელშიც შევიდნენ კომპანიები „ლოკჰედი“ (Lockheed), „ემერსონ ელექტრიკი“ (Emmerson Electric), „ნორტროპი“ (Northrop), „კონტროლ დეიტა“ (Control Data), „რეიტეონი“ (Raytheon) და TRW. როგორია კონსორციუმის მიზნები? მისი მიზანი იყო სოციალური და ფსიქოლოგიური „ქალაქური პრობლემების“ გადაჭრა სამხედრო ტექნოლოგიების დახმარებით და თანამედროვე ელექტრონული სისტემების გამოყენებით. საინტერესოა, რომ Urban System Associates-თან მუშაობის შედეგად TRW საკრედიტო ინფორმაციის შემგროვებელი უმსხვილესი კომპანია გახდა.

აქედან ჩანს, რომ ჩვენი ქვეყანა უკვე ცხოვრობს ტოტალური თვალთვალის პირობებში, რომელიც „300-თა კომიტეტის“ პირველი მოთხოვნაა წარმოადგენს. პირველი დიქტატორი, ბანსაპუთერი ანტი გლობალურ მასშტაბში, ვერ შექმნა ტოტალური თვალთვალის გარეშე უშეძლონიკობას. სკი რეალურად ემზადება, ბანსაპუთერი კომიტეტის „საკვანძო კვლევითი ორბანიზაცია“.

ოთხმოციანი წლებისთვის სკი-ს კონტრაქტების 60% ეძღვნებოდა „მომავალს“ როგორც სამხედრო, ასევე სამოქალაქო სფეროებში გამოსაყენებლად. მისი მთავარი კლიენტები იყვნენ აშშ-ის თავდაცვის სამინისტროს „თავდაცვის დირექტორატი“ (Directorate of Defense Research and Engineering), „აეროკოსმიური კვლევების სამმართველო“ (Office of Aerospace Research), რომელიც მუშაობდა თემაზე „კვლევების მართვაში ქვევის შესახებ მეცნიერებათა გამოყენება“ („Applications of the Behavioral Sciences to Research Management“), პრეზიდენტის აღმასრულებელი სამმართველო, „მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების სამმართველო“ (Office of Science and Technology), აშშ-ის ჯანდაცვის სამინისტრო. ჯანდაცვის სამინისტროს სახელით სკი მართავდა პროგრამას „ნიმუშები EESDEA-ში. განყოფილება I, კითხვის სრულყოფის ტესტები“ (Pattern in ESDEA Title I Reading Achievement Tests). სხვა

პირველი დიქტატორი, ბანსაპუთერი ანტი გლობალურ მასშტაბში, ვერ შექმნა ტოტალური თვალთვალის გარეშე უშეძლონიკობას. სტანფორდის კვლევითი ინსტიტუტი რეალურად ემზადება, ბანსაპუთერი კომიტეტის „საკვანძო კვლევითი ორბანიზაცია“

ერი უნდა დაკროგრამდეს ცვლილებაზე და იმდენად უნდა მიეჩვიოს ამგვარ დაბეგმილ ცვლილებებს, რომ ჭეშმარიტად ღრმა ცვლილებები თითქმის შეუძლებელი გახდეს. ჩვენ იმდენად სწრაფად მივუძვარებით თავდადება, რომ დღეს თითქმის არავის უკვირს გადახრები სოციალურ და სემსუაღურ ნორმათაგან, რომელთა ხსენებაც კი ვულგარულად ითვლებოდა წესიერ საზოგადოებაში. ეს ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა და არანაირ განსაკუთრებულ პროტესტს არ იწვევს.

კლიენტები იყენებენ აშშ-ის ენერჯეტიკის სამინისტროს, აშშ-ის შრომის სამინისტროს, ტრანსპორტის სამინისტროს და ნაციონალური სამეცნიერო ფონდი (National Science Foundation (NSF)). განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო სტატია, რომელიც შემუშავდა ნსფ-სთვის სათაურით „მომავლის შეფასება და საერთაშორისო პრობლემები“.

ტავისტოკის ინსტიტუტის ხელმძღვანელობით სტენფორდის ინსტიტუტმა ლონდონში შეიმუშავა ყოვლისმომცველი მზაკრული სისტემა, რომელმაც მიიღო სახელი „ბიზნესში შპონანის სისტემა“ (Business Intelligence System). მისი ხელმძღვანელი გახდა 600-ზე მეტი კომპანია აშშ-ში და საზღვარგარეთ. პროგრამა მოიცავს ისეთ კვლევით თემებს, როგორებიცაა „იაპონიის საერთაშორისო საქმიანი ურთიერთობები“, „არასტაბილურობის პერიოდში მოხმარების მარკეტინგი“, „საერთაშორისო ტერიტორიების მზაკრული საფრთხე“, „მოხმარების პროდუქტების სენსორული შეფასება“, „ფულადი გზავნილების ელექტრონული სისტემა“, „ელექტრო-ობიექტური ხელსაწყოები“, „კვლევათა და გეგმარების მეთოდები“, „აშშ-ის თავდაცვითი მრეწველობა და კაპიტალის წყაროები“ (U.S. Defense Industry and Capital Availability). „300-თა კომიტეტი“ საკვანძო კომპანიები, რომლებიც ამ პროგრამის კლიენტები გახდნენ, მოიცავდა „ბეჩტელ კორპორაციას“ (Bechtel Corporation) (ჯორჯ შულცი შედიოდა მის დირექტორთა

საბჭოში), „ჰიულეტ პაკარდს“ (Hewlett Packard), TRW, ბენკ ოფ ამერიკას“ (Bank of America), „შელს“, RCA-ს, „ბლიტს“ (Blyth), „ისტმან დილონს“ (Eastman Dillon), „საგა ფუდს კორპორაციას“ (Saga Foods Corporation), „მაკდონელ დუგლასს“ (McDonnell Douglas), „კროუნ ზელერბახს“ (Crown Zellerbach), „უელს ფარგო ბანკს“ (Wells Fargo Bank) და „კაიზერ ინდასტრის“ (Kaiser Industries).

მაგრამ სკი-ს ერთ-ერთი ყველაზე მზაკრული პროგრამა, რომელსაც უზარმაზარი სოციალური, მორალური და რელიგიური ზიანის მოტანა შეუძლია შეერთებული შტატების განვითარების მიმართულ მხარეებს შიგნით, იყო სტენფორდის „ჩარლზ დ. კეტიტინგის ფონდის“ პროგრამა „ადაპტირების იერსახის ცვლილება“ (changing iMages of man) ოფიციალური სტენფორდული სახელით „kotra-qiURH (489)-2150, ანგარიში პოლიტიკური კვლევების შესახებ № 4/4/74“, მომზადებული სკი-ს „სოციალური პოლიტიკის შემსწავლელი ცენტრის“ მიერ, ხელმძღვანელი უილის ჰარმონი (Contract Number URH (489)-2150 Policy Research Report Number 4/4/74, Prepared by SRI Center for the Study of Social Policy, Director Willis Harmon).

ანგარიში, რომელიც 319 გვერდს მოიცავს, ამ ახალი მეცნიერების 14 სპეციალისტმა ტავისტოკისა და 23 უმაღლესი კონტროლიორის, მათ შორის ბ. ფ. სკინერის, მარგარეტ მიდის, ერვინ ლასლოსა

და სერ ჯეფრი ვიკერსის (ბრიტანული დაზვერვის მი-6-ის მაღალჩინოსანი ოფიცრის) ხელმძღვანელობით დაწერა. შეგახსენებთ, რომ მისი სიდე, სერ პიტერ ვიკერს-ჰოლი გახლდათ ე. წ. კონსერვატიული „მემკვიდრეობის ფონდის“ წევრ-დაფუძნებელი. 3000-გვერდიან „რეკომენდაციით“ დიდი ნაწილი, რომელიც რეიგანის ადმინისტრაციას 1981 წლის იანვარში გადაეცა, უილის ჰარმონის პროგრამის „ადაპტირების იერსახის ცვლილება“ აღებულ მასალებზე იყო დაფუძნებული.

მე ნილად მხედდა პრივილეგია, ხუთი დღის შემდეგ მიმეღო ანგარიშის „ადაპტირების იერსახის ცვლილება“ ასლი ჩემი კოლეგა-მხედრისგან, რომელიც აშშ-ის ხელისუფლებამ მიიღო. რაც ნავიკითხე, შოკში ჩამავადო, რადგანაც მიხვდი, რომ ფუფუნებამერიკის მომავლის პროგრამას, რომელიც არაფერს მანამდე არსებულს არ ჰგავს. **ერი უნდა დაკროგრამდეს ცვლილებაზე და იმდენად უნდა მიეჩვიოს ამგვარ დაბეგმილ ცვლილებებს, რომ ჭეშმარიტად ღრმა ცვლილებები თითქმის შეუძლებელი გახდეს.** ჩვენ იმდენად სწრაფად მივუძვარებით თავდადება „ბიზნესში შპონანის ცვლილება“ (THE AQUARIAN CONSPIRACY — უილის ჰარმონის ტექნიკური სამუშაო ნიგნის დასახელებაც) დაწერის დროიდან, რომ დღეს თითქმის არავის უკვირს გადახრები სოციალურ და სემსუაღურ ნორმათაგან, რომელთა ხსენებაც კი ვულგარულად ითვლებოდა წესიერ საზოგადოებაში.

ოდესღაც ახალი ამერიკის შეერთებული შტატების რესპუბლიკა დასაშურებრივი ორგანიზაციების თავშეყრის ადგილად გადაიქცა: ისტორია გვიჩვენებს, რომ ისინი ტოტალიტარიზმის დასაწყისის ნიშანია

ტექნოლოგიების განვითარებასთან ერთად, ბუჟინსკის მიერ აღწერილი საყოველთაო ტვალთვალის პრესექტივაები ჩაუკლებად იქცა

ბაში. ეს ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა და არანაირ განსაკუთრებულ პროტესტს არ იწვევს.

როგორც ვერა, ჩვენ ვერ შევნიშნეთ, რომ პროგრამამ „ადაპტირების იერსახის ცვლილება“ საფუძვლიანად შეცვალა ჩვენი ამერიკული ცხოვრების წესი. ჩვენ „უოტერგეიტის სინდრომით“ დათრგუნული აღმოვჩნდით. ერთხანს შოკსა და სასონარკვეთაში ვიმყოფებოდით, როცა გავიცეთ, რომ ნიქსონი იაფფასიანი არამზადაა, რომელიც ურთიერთობა და ეროვნული მფიფიურ მეგობრებთან მშვენიერ სახლში, მისი მამულის მეზობლად. როდესაც ჩვენი ნიშნე არჩევანის შესაძლებლობების უზარმაზარი სპექტრია, ვიბნევით — ჩვენ უკვე აღარ შეგვიძლია სწორი არჩევანის გაკეთება.

ყველაზე ცუდი ისაა, რომ მაღალი თანამდებობის პირების დანაშაულებებისა და ვიეტნამის ტრაგედიის შოკსმომგვრელი ფაქტების შემდეგ ჩვენს საზოგადოებას, როგორც ჩანს, არ სურს სიმართლის გაგება. ასეთი რეაქცია ზედმინეწიანია აღწერილი უილის ჰარმონის ნამუშევარში. მოკლედ რომ ვთქვათ, **ამერიკელ პირს სწორად ისეთი რაიპცია ჰქონდა, რომ გორც იყო დაკროგრამებული. კიდეც უფრო უარესი იქნა, რომ, როცა არ გვსურს სიმართლის მიღება, ჩვენ კიდეც ერთ ნაბიჯს ვდგამთ — გვინდა, ხელისუფლებამ დაგვიტყუოს სიმართლისგან.**

ჩვენ რეიგანისა და ბუშის ადმინისტრაციების კორუფციული სიმყრალის დასამართლება გვსურს; არ გვინდოდა იმ დანაშაულების გახსნა, რომლებმაც „საქმე (ან სკანდალი) ირანი — კონტრასის“ სახელწოდება მიიღო. ჩვენ უფლებას ვართავთ პრეზიდენტს, მოგვატყუოს, თუ სად იმყოფებოდა 1980 წლის 20-23 ოქტომბერს. და მაინც, ეს

დანაშაულები თავისი მასშტაბებით სცდება ნიქსონის მიერ მისი პრეზიდენტად ყოფნის პერიოდში ჩადენილ დანაშაულებს. გვესმის თუ არა როგორც ვერა, რომ ჩვენ სწრაფად მივუძვარებით უფსკერულში მუხრუჭების გარეშე? არა, ჩვენ ეს არ გვესმის. სწორედ ისინი, ვინც ვალდებულნი არიან, მიიტანონ ამერიკულ ხალხს იმდენად, რომ კერძო, კარგად ორგანიზებული „მცირე მთავრობა“ თეთრ სახლში დანაშაულს დანაშაულზე სწავდეს, დანაშაულს, რომელიც ქრილობას აყენებს ერის სულს და აზიანებს რესპუბლიკის საფუძვლებს, — სწორედ ისინი გვეუბნებიან, რომ არ უნდა შევანახოთ საზოგადოება მსგავსი საკითხებით. „ჩვენ მართლაც არ გვინდა ამ მონაჭორის შესახებ არაფრის გაგება“, — აი სტანდარტული პასუხი.

ოდესღაც ახალი ამერიკის შეერთებული შტატების რესპუბლიკის აგრესიული ორგანიზაციების თავშეყრის ადგილად გადაიქცა: ისტორია გვიჩვენებს, რომ ისინი ტოტალიტარიზმის დასაწყისის ნიშანია. ასეთია მუდმივი ცვლილებების არენა, რომელზეც ამერიკა 1991 წლიდან იმყოფება. ჩვენ ხრწანად საზოგადოებაში ვცხოვრობთ, რომელიც დაპროგრამებულია სიკვდილზე. ჩვენ არც კი შევკრთით, როდესაც გავიცეთ 4 მილიონი უსახლკაროს შესახებ, 30 მილიონი უმუშევრის შესახებ და არც 15 მილიონი მოკლული პირის შესახებ (აბორტების შედეგად — მთარგმნ). ეს შეთქმულება იმდენად ამაზრზენია, რომ, როდესაც მასთან პირისპირ აღმოჩნდებოდა, უმრავლესობა მის არსებობას არც აღიარებს, რაციონალურად ხსნის ამ მოვლენებს იმი, რომ „დრო იცვლება...“

ნილი გლასპის ტვალტვალ-მეგობრობა და ბოლოს გამომკვეწნა, შეერთებული შტატების სენატორები ერთი ამორის შემდგომ გამოვიდნენ და ქაახაა გლასპის დაცვა მოითხოვეს. არ აქვს მნიშვნელობა, რომ მათ შორის დამოკრატებიც იყვნენ და რესპუბლიკელებიც. ჩვენ, სალხამ მივიცით მათ უშედეგად, თავი აპირებინათ სასაქონლისთვის საზიარებელი ტყუილის გამო.

ასი წლის წინათ ასეთი რამ ვერ მოხდებოდა, ახლა კი ეს მოხდა და ამას სრული გულგრილობა ახლავს. **ჩვენ ვერ გავწინეთ ნიშნე მონაშაულებამ ამ ფართომასშტაბიან, ყოველმხომცველ ომს, რომელიც ჩვენი ერის ნიშნეა დაგვიტყუოს თავისთვის მიერ იმართება.**

ოდესღაც ახალი ამერიკის შეერთებული შტატების რესპუბლიკის აგრესიული ორგანიზაციების თავშეყრის ადგილად გადაიქცა: ისტორია გვიჩვენებს, რომ ისინი ტოტალიტარიზმის დასაწყისის ნიშანია. ასეთია მუდმივი ცვლილებების არენა, რომელზეც ამერიკა 1991 წლიდან იმყოფება. ჩვენ ხრწანად საზოგადოებაში ვცხოვრობთ, რომელიც დაპროგრამებულია სიკვდილზე. ჩვენ არც კი შევკრთით, როდესაც გავიცეთ 4 მილიონი უსახლკაროს შესახებ, 30 მილიონი უმუშევრის შესახებ და არც 15 მილიონი მოკლული პირის შესახებ (აბორტების შედეგად — მთარგმნ). ეს შეთქმულება იმდენად ამაზრზენია, რომ, როდესაც მასთან პირისპირ აღმოჩნდებოდა, უმრავლესობა მის არსებობას არც აღიარებს, რაციონალურად ხსნის ამ მოვლენებს იმი, რომ „დრო იცვლება...“

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

ჩვენ ვერ გავწინეთ ნიშნე მონაშაულებამ ამ ფართომასშტაბიან, ყოველმხომცველ ომს, რომელიც ჩვენი ერის ნიშნეა დაგვიტყუოს თავისთვის მიერ იმართება...

კიდეც უფრო უარესი იქნა, რომ, როცა არ გვსურს სიმართლის მიღება, ჩვენ კიდეც ერთ ნაბიჯს ვდგამთ — გვინდა, ხელისუფლებამ დაგვიტყუოს სიმართლისგან

პირველ სრულმეტრაჟიან დოკუმენტურ ფილმად კინოს ისტორიაში აღიარებულია ამერიკელი რეჟისორის, რობერტ ფლართის (FLAHERTY), ფილმი „ჩრდილოელი ნანუკი“ (NANOOK OF THE NORTH), რომლის გადაღების თარიღია 1922 წელი, მაშინ, როცა ვასილ ამაშუკელმა, როგორც ვიციტით, 10 წლით ადრე (1912 წ.) გადაიღო „აპაკის მოგზაურობა“.

ყავა კულტურის საინისტროს თანამშრომლებსთვის თუ მსოფლიოს უნიკალური ფილმის საუკუნოვანი იუბილე?

12 წლის წინათ ამერიკის პრესაში ისეთი (ყურადღება მიაქციეთ: თავიდანვე არც კი განვსაზღვრავ, კერძოდ, როგორი!) სტატია გამოქვეყნდა ქართულ ეროვნულ ხასიათზე, რომ, ალბათ, ბევრი არც დაიჯერებს და ამიტომაც აუცილებლად მიმართა, დასაწყისი მაინც ამ სტატიისა, რომ იტყვიან, დედანში გაგაცნოთ, დავძენ მხოლოდ იმას, რომ იქვე იყო აკაკი წერეთლისა და ვასილ ამაშუკელის ფოტოსურათები: „Even though America televises the most famous movie awards program and France has the largest film festival, Georgia might just be the only country to create a national holiday around the anniversary of the making of a film“, „Kodak“, 21.IX.2002.

„მიუხედავად იმისა, რომ ამერიკა ცნობილი კინოდაჯილდოების სატელევიზიო ტრანსლაციებს აწვევს (იგულისხმება „ოსკარის“ ცერემონია — გ. დ.), ხოლო საფრანგეთს აქვს უდიდესი კინოფესტივალი (ანუ კანის უძველესი და უპრესტიჟოესი საერთაშორისო კინოფესტივალი — გ. დ.), საქართველო ეგვრ პრემიადრამის (ხაზგასმა ჩემია — გ. დ.) ქვეყანა, რომელმაც ფილმის იუბილე პიროვნულ დღესასწაულად (ხაზგასმა ისევ ჩემია — გ. დ.) აქცია“.

თუ გავიხსენებთ, რაც იმთავითვე ვთქვი აკაკი წერეთლისა და ვასილ ამაშუკელის ფოტოსურათებზე, არ გავივარდობივარ იმის მიხედვით, რომ იგულისხმება ქართული კინოს პიონერის — ვასილ ამაშუკელის (1886-1977) გახმაურებული ფილმი „აკაკის მოგზაურობა რაჭა-ლეჩხუმში 1912 წელს“. როგორც ვხედავთ, ფილმის გადაღების თარიღი (1912 წ.) თვით სახელწოდებაშია...

დიახ, ეს ადვილი მისახვედრი იყო, მაგრამ რა იუბილეზეა საუბარი, ამერიკულმა პრესამ მთელ მსოფლიოს რომ მოსდო, ქართველებმა ფილმის იუბილე ეროვნული დღესასწაული რანგში აიყვანეს? შეგახსენებთ, რომ ეს დღესასწაული საქართველოში „აკაკის მოგზაურობის“ 90 წლისთავის აღსანიშნავად 2002 წლის ივლისში გაიმართა ზუსტად იმ მარშრუტით, გრაფიკით, კოსტიუმებითა და ტრანსპორტით, როგორც საუკუნის წინათ აკაკის უშუალო მონაწილეობით. ასეთი მასშტაბური ღონისძიება მე, ჩემმა მეგობრებმა და კოლეგებმა სახელმწიფოსგან დაუხმარებლად ჩავატარეთ. რომ იტყვი-

ან, ერთი კაპიკი არ მიგვიღია მთავრობისგან, ჩემ გვერდით იყვნენ: რეზო ჩხეიძე, ოტია იოსელიანი, თინათინა შაშიაშვილი და ქართველი ჩოხოსნები. ასეთი საერთაშორისო აღიარებით შეგულიანებულები, ცხადია, იმთავითვე შეეუდებოთ მზადებას „აკაკის მოგზაურობის“ 100 წლისთავის მოსამზადებლად, რადგან ჯერ არსად, არც ერთ ქვეყანაში, თვით საფრანგეთშიც კი, რომელიც კინემატოგრაფიის სამშობლოა, არ აღუნიშნავთ რომელიმე ფილმის, მით უმეტეს, სრულმეტრაჟიანი დოკუმენტური ფილმის, 100 წლისთავი — კინემატოგრაფიის ოლიმპოს მუზათა ოჯახის ყველაზე ახალგაზრდა წევრია, მას სულ ახალახან შეუსრულდა საუკუნე.

კაცმა არ იცის, როდის დაინერა პირველი ლექსი, როდის შეიქმნა პირველი სიმღერა, როდის გაჩნდა პირველი ნახატი და ა. შ., მაგრამ ზუსტად ვიცით, როდის ნახა მაყურებელმა პირველი მოკლემეტრაჟიანი დოკუმენტური („მატარებლის შემოსვლა ვაგზალში“) თუ მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი („განუწული მე-

„აკაკის მოგზაურობა“ 100
Georgian State Institute of Theatre and Film (GSITF) - Tbilisi, Georgia
Even though America televises the most famous movie awards program and France has the largest film festival, Georgia might just be the only country to create a national holiday around the anniversary of the making of a film.
90 years ago, Vasil Amashukeli, the most famous Georgian poet and leader of the country's movement for national independence, Akaki Tsereteli spent his 72nd birthday celebrating the birth of the Georgian State Institute of Theatre and Film in Western Georgia on the southern slopes of the Caucasus Range. The journey lasted for 12 days over a territory of 200 kilometers.
From September 28-30, the school is hosting an international student film festival type of event that takes place as a 5-day recreation of the historic journey from Tbilisi (the capital) to Kutaisi (the largest city of Western Georgia). The ceremonial programme will be reconstructed using period costumes from the area and film studios and authentic transportation such as phretons and cabs. The local citizens of the towns along the route are providing free lodging to the participants and students.

ბაღე“, უფრო სწორად — „განუწული მრწყელი“. ეს მოხდა 1895 წლის 28 დეკემბერს პარიზში... რაც შეეხება ჩვენი ინტერესის სფეროს, პირველ სრულმეტრაჟიან დოკუმენტურ ფილმად კინოს ისტორიაში აღიარებულია ამერიკელი რეჟისორის, რობერტ ფლართის (FLAHERTY), ფილმი „ჩრდილოელი ნანუკი“ (NANOOK OF THE NORTH), რომლის გადაღების თარიღია 1922 წელი, მაშინ, როცა ვასილ ამაშუკელმა, როგორც ვიციტით, 10 წლით ადრე (1912 წ.) გადაიღო „აპაკის მოგზაურობა“. მთელი ჩემი ხანგრძლივი ცხოვრება სწორედ ამ უნიკალური ფილ-

მის შესწავლა-პროპაგანდას მოვანდომე, შორეულმა ამერიკამაც, როგორც ნახეთ, ასე დამიჭირა მხარი, მაგრამ საქართველოს კულტურის საინისტროს ვერც შევარდნადის (2002 წ.), ვერც სააკაშვილის (2012 წ.) და ვერც ახალი მთავრობის პერიოდში ეს ელემენტარული რამ ვერ გავაგებინე — რა სტატეგია და წიგნები არ დაგწერე, რა ტელეგადაცემები არ გავაკეთე, რა მოხსენებითი ბარათები არ ვაფრინე ყველა მიმართულელებით, მაგრამ თქვენც არ მომიკვდეთ!
რას ვითხოვდი ახლა ასეთს?!
საჭიროა სულ რაღაც ათი-ოდე კინემატოგრაფიული

ქვეყნის, უპირველეს ყოვლისა, კინემატოგრაფიის სამშობლოს — საფრანგეთის მიწვევა, რომ ჩამოიტანონ თავიანთი პირველი სრულმეტრაჟიანი დოკუმენტური ფილმები, ჩავატარეთ ამ უნიკალური კინოსურათების საერთაშორისო ფესტივალი (გნებავთ, სამეცნიერო-შემოქმედებითი კონფერენცია), ჩვენ წარვადგინეთ „აკაკის მოგზაურობა“ და ყველაფერი გაიკვლია კინოს ისტორიაში, რაც მთავარია, ყველა ძველი ნაციონალიზმში ჩაენერება, რომ პირველი სრულმეტრაჟიანი დოკუმენტური ფილმი გადაიღო 1922 წელს, არამედ საძმართველად — 1912 წელს და იმ მიზეზით, უპირველეს ქართველ პოეტსა და პიროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობის ერთ-ერთ ლიდერს — აპაკი წერეთელს.

ამაზე დიდი ამოცანა არ დგას თანამედროვე ქართული კინომცოდნეობის წინაშე, მაგრამ ათეულობით წლები ამაღვ გავისარჯე — ვერც ერთ მთავრობას ვერ გავაგებინე, რა უძვირფასესი განძი გვაქვს კინოფილმ „აკაკის მოგზაურობის“ სახით. სხვა ქვეყნებში, მათ შორის, შორს რომ არ წავიდეთ, თუნდაც ჩვენი უახლოესი მეზობლები, არც მეტი, არც ნაკლები, სულაც „იგონებენ“ ასწლოვანი კინოს საიუბილეო თარიღებს! როგორ? ეროვნული კინემატოგრაფიის აღმოცენების თარიღად იმ პერიოდს კი არ ასახელებენ, როცა ადგილობრივი კინონარმობა დაიწყო, არამედ კონკრეტულ წელს, როდესაც მათთანაც მიადნია ევროპული კინოგაქირავების სისტემის ტალღამ და დაიწყო შემოტანილი კინოსურათების დემონსტრირება...

ჩვენ კი რა გვჭირს, ხალხნო, გამოსაგონი, თუ ღმერთი გნამთ?! მაგრამ ამ ჩვენს ბედოვლათ კულტურის სამინისტროს რას გააგებინებ?

მწერი ანადგურებს ბენოლიფიციური სიმინდს, როგორც მის მოსაკლავად შექმნეს

მეცნიერები რამდენიმე წლის წინათ წინასწარმეტყველებდნენ, რომ ეს მოხდებოდა — და ეს მართლაც მოხდა: აშშ-ში სწრაფად ვრცელდება გრძელუღვარა რწყილი, რომელიც გენმოდიფიცირებულ Bt-სიმინდს ანადგურებს. მეცნიერებმა Bt-სიმინდის გენეტიკა შეცვალეს იმისთვის, რომ ის შხამიანი გამაღვრავი მავნე მწერებისთვის, განსაკუთრებით — გრძელუღვარა რწყილის მატლებსთვის, რომლებიც

სიმინდის ფესვებს ჭამენ. ამ მავნე მწერებისგან აშშ-ის სოფლის მეურნეობა მილიარდობით დოლარის ზარალს განიცდის. გენმოდიფიცირებული სიმინდი, რომელიც 1996 წელს გამოიყვანეს, შეიცავს ტოქსინს, რომელიც ხელს უწყობს გენ Bacillus Thuringiensis-ის გამრავლებას. Bt-სიმინდი დათესილია აშშ-ის სათესი ფართობების 3/4-ზე და მისი განადგურება კატასტროფა იქნება ამერიკელი ფერმერებისთვის.

მეცნიერთა აზრით, ნებისმიერი მავნე მწერი, რომელიც რეზისტენტული იქნებოდა Bt-ტოქსინის მიმართ, ანუ, შხამის ზემოქმედების მიუხედავად, კვლავაც იცოცხლებდა, ფართო არეალზე გავრცელდებოდა. ჩატარებული კვლევის შედეგების მიხედვით, გარკვევა, რომ ილინოისის, მინესოტას, ნებრასკას და სამხრეთ დაკოტას რამდენიმე რეგიონში Bt-ტოქსინის მიმართ მედეგი მწერები სწრაფად მრავლდებიან.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ლეკვი 2 მილიონ დოლარად გაიყიდა

ჩინეთში ტიბეტური მასტიფის ჯიშის ლეკვი 2 მილიონ დოლარად გაიყიდა. მას თამამად შეეგვიძლია ვუნოდოთ მსოფლიოში ყველაზე ძვირადღირებული ძაღლი. ეს ფუმფულა ცხოველი ჩინეთის პროვინცია ჯეძიანში შეიძინეს. მისი სიმაღლე 80 სანტიმეტრია და 90 კილოგრამს იწონის. როგორც პატრონი უურნალისტებთან აცხადებს, მისი გაყიდვა ძალიან გაუჭირდა, რადგანაც ძაღლი უყვარდა. ეს ჯიშის ძაღლი იშვიათია და ბაზარზე მისი ფასიც რეკორდულად მაღალია. ლეკვი დეველოპერმა შეიძინა.

ყველაზე აბსურდული გადასახადები

გადასახადი სისოხლისთვის

ასეთი უცნაური გადასახადი დაანესა ინგლისის სახელმწიფო ხაზინამ XIV საუკუნეში. მასში პირდაპირი მნიშვნელობით მოიაზრებოდა გადასახადი ყოველი ცოცხალი ადამიანისგან, თუმცა ასეთმა ბრწყინვალე იდეამ დიდხანს ვერ გასტანა და დიდი აჯანყების შემდეგ უკანონობას ბოლო მოეღო.

გადასახადი საკეხის გაკლავისთვის

XX საუკუნის დასაწყისში ასეთი უცნაური კანონი არსებობდა: ზამთარში, სარეცხის გასაწვლად წყალში ფულს იხდიდა ხალხი, თითო გაწვლულ ნივთზე ცალკე გადასახადი იყო.

ფანჯრის გადასახადი

XVII-XVIII საუკუნეებში ინგლისსა და შოტლანდიაში შემოიღეს გადასახადები სახლის ფანჯრების რაოდენობის მიხედვით. ღარიბებს, რომლებიც ზეგარას ვერ იხდიდნენ, სახლის ფანჯრების აგურით ამოშენება უწევდათ. ეს კანონი, სამწუხაროდ, დიდხანს მოქმედებდა და მხოლოდ 1851 წლის 24 ივლისს გაუქმდა.

გადასახადი წვირის გამო

1689 წელს პეტრე პირველმა დაანესა გადასახადები წვერის მქონე მამაკაცებზე, შესაბამისად, იმ დროს წვერს მხოლოდ მდიდრები ატარებდნენ, ხოლო ვინც გადასახადს არ იხდიდა ფულის უქონლობის გამო, ჯარიმდებოდა — ატუსაღებდნენ და ამუშავებდნენ ჯარიმის დასაფარად.

გადასახადი ყუჩოტან ღაჯაუშიკებით

1920 წელს ტიბეტში დაინერგა ასეთი ბეგარა: თითოეული ოჯახი თითოეული ყურის საფასურს — 1 იენს იხდიდა. სათვალავში შინაური ცხოველებიც შედიოდნენ. ვინც ვერ იხდიდა, შესაბამისად აჭრიდნენ ყურებს და შემდგომ გადასახადის გადახდაც აღარ უწევდათ.

ბელუჩების გარანაგების ბეგარა

XVIII საუკუნეში გერმანიის ქალაქ ვიურტემბერგში შემოიღეს კანონი, რომლის თანახმად თითოეული მცხოვრები ჩართული უნდა ყოფილიყო ბელუჩების განადგურების საკითხში, ვინაიდან თვლიდნენ, რომ ეს ფრინველები მათ ხელს უშლიდნენ ნორმალურ ცხოვრებაში. სახელმწიფო მოსახლეობას განსაზღვრულ თანხას უხდიდა, მაგრამ, თუ რომელიმე მოქალაქე ვერ მოახერხებდა განსაზღვრული რაოდენობის ბელუჩების გაჩენაგებას, ორმაგად ჯარიმდებოდა.

გადასახადი ღირღილვისთვის

არც თუ ისე დიდი ხნის წინათ, 1993 წელს, ვენეციაში შემოიღეს კანონი, რომლის თანახმად არც ერთი ღია რესტორნისა თუ ბარის მენეჯერს უფლება არ ჰქონდა, ღია ცის ქვეშ მდებარე დაწესებულება გადაეხურა — ამ ღირღილვისთვის მას ეკისრებოდა გადასახადები ჯარიმის სახით, სახელმწიფო ხაზინის სასარგებლოდ.

გადასახადი ქუდის ტარებისთვის

ეს მართლაც უკანონო კანონი დიდ ბრიტანეთში საკმაოდ დიდხანს, 1784-დან 1811 წლამდე მოქმედებდა. იმ დროს თითქმის ყველა ჯენტლმენი ქუდს ატარებდა და ყველას უწევდა გადასახადის გადახდა ამისთვის.

საეურნეო გადასახადები

სოფლის მეურნეობაც ჩაერთო ყველაზე აბსურდულ გადასახადებში. 2003 წელს ახალ ზელანდიაში შემოიღეს კანონი, რომლის თანახმად აიკრძალა ძროხის ნაკელის სათბურებში გამოყენება. წინააღმდეგ შემთხვევაში მთავრობა მენარმებს აჯარიმებდა.

გადასახადი სიხდალზე

ინგლისში 1100-1135 წლებში, ჰენრი 1-ის მეფობის დროს, შემოიღეს კანონი, რომლის თანახმად, მამაკაცი, რომელიც ბრძოლაში წასვლაზე და მეფისთვის თავგანწირვაზე უარს ამბობდა, ჯარიმდებოდა ბეგარით, რომლის ოდენობა შემდგომში 300%-ით მეფე იონმა გაზარდა. ასეთი გადასახადები 300 წელზე მეტხანს არსებობდა ინგლისში.

აპირიკალი კაზუბი წვირს გადინარგავს

აშშ-ში წვირის გადაინერგვა დაიწყო. ეს მომსახურება განსაკუთრებით პოპულარულია ჰიპსტერებში. მანიპულაციისთვის თმას ძირითადად ერთად იმავე ადამიანის თავიდან იღებენ. მელიტ ადამიანებს კი წვირის გამო მკერდზე არსებული თმის დათმობა უწევთ. აღსანიშნავია, რომ ადამიანს სრული წვირი რომ ჰქონდეს, თმა 10 თვის მანძილზე უნდა გადაინერგოს და ეს ყველაფერი დაახლოებით 7 000 დოლარი ჯდება.

გეოგრაფიული

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

რეკორდსმენი რობოტი

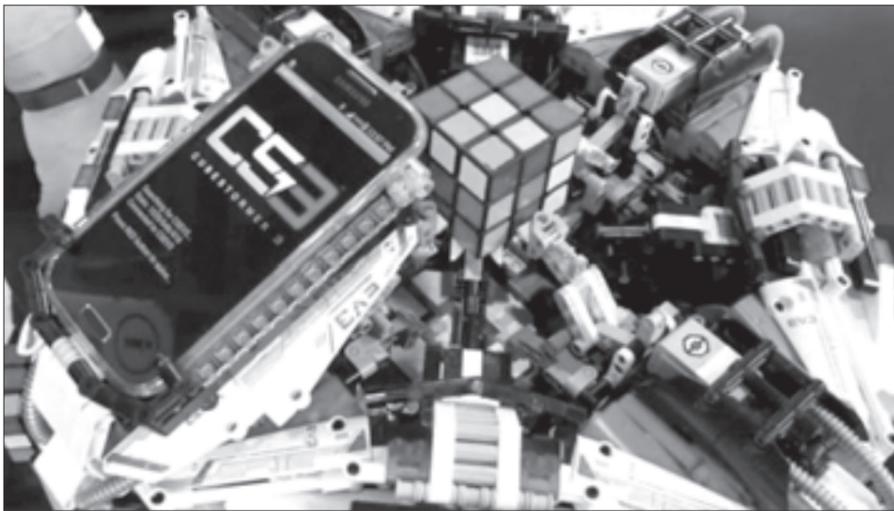
ბრიტანელი ინჟინრების — მაიკ დობსონისა და დევიდ გელდიემის შექმნილმა რობოტმა CubeStormer 3 ახალი მსოფლიო რეკორდი დაამყარა. მანქანამ რუბიკის კუბი 3,253 წამში ააწყო.

რეკორდი 15 მარტს ბირმინგემში გამართულ ფესტივალზე შედგა. დრო, რომელიც რობოტმა აჩვენა, როგორც მექანიკური მანქანების, ასევე ადამიანებისთვისაც საუკეთესო მაჩვენებელია. წინა რეკორდი — 5,35 წამი — რობოტ CubeStormer 2-ს ეკუთვნოდა, რომლის ავტორებიც ასევე დობსონი და გელდიემი იყვნენ. ადამიანებს შორის რეკორდსმენად პოლანდიელი მეთვალყვი ითვლება, რომელმაც კუბი ზომით 3X3X3 5,55 წამში ააწყო.

რუბიკის კუბს რობოტი, რომელიც „ლეგოს“ კონსტრუქტორის დეტალებისგანაა აგებული, ოთხი „ხელით“ აწყობდა. ტვირის სახით ბრიტანელმა ინჟინრებმა რვაბირთვიანი პროცესორის მქონე სმარტფონი Samsung Galaxy S4 გამოიყენეს.

ახალი რეკორდის მფლობელების მიზანი არსებული შედეგის გაუმჯობესებაა. CubeStormer 3-მა კლასიკური 3X3X3 ზომის რუბიკის კუბი ააწყო. თუმცა დევიდ გელდიემი არასტანდარტული კუბების ამწყოები რობოტების შექმნილია ცნობილი. რობოტმა MultiCuber 3, კუბი ზომით 4X4X4 ერთ წუთსა და 18,68 წამში ააწყო, 9X9X9-იან კუბს კი MultiCuber 999-მ 34 წთ და 25,89 წამი მოაწყო.

რუბიკის კუბი 1974 წელს უნგრელმა მოქანდაკემ და არქიტექტურის მასწავლებელმა ერნო რუბიკმა გამოიგონა. ის დღემდე მსოფლიოში ყველაზე პოპულარულ თავსატეხად რჩება.

ნელმა ინჟინრებმა რვაბირთვიანი პროცესორის მქონე სმარტფონი Samsung Galaxy S4 გამოიყენეს.

ახალი რეკორდის მფლობელების მიზანი არსებული შედეგის გაუმჯობესებაა. CubeStormer 3-მა კლასიკური 3X3X3 ზომის რუბიკის კუბი ააწყო.

ეტი არასტანდარტული კუბების ამწყოები რობოტების შექმნილია ცნობილი. რობოტმა MultiCuber 3, კუბი ზომით 4X4X4 ერთ წუთსა და 18,68 წამში ააწყო, 9X9X9-იან კუბს კი MultiCuber 999-მ 34 წთ და 25,89 წამი მოაწყო.

რუბიკის კუბი 1974 წელს უნგრელმა მოქანდაკემ და არქიტექტურის მასწავლებელმა ერნო რუბიკმა გამოიგონა. ის დღემდე მსოფლიოში ყველაზე პოპულარულ თავსატეხად რჩება.

მინის დამსხვრევისთვის — 3 მილიონი

რამდენიმე დღის წინ ამერიკაში ჩატარდა ერთობ გასაოცარი შოუ. ამ შოუში მონაწილეობა ყველას შეეძლო. მთავარი კრიტერიუმი აქ მოხვედრისა ილბალი იყო. 2014 წლის 20 თებერვალს უნდა ყოფილიყო ნიუ იორკში, კერძოდ მანჰეტენის ერთ-ერთ შემოგარენში.

შოუ კი შემდგომში მდგომარეობდა: ავტობუსის გაჩერებაზე სარეკლამო ადგილას, რომელიც მინის შუშითაა დაცული, იდო 3 მილიონი დოლარი. თუმცა ფულის აღება მთლად მარტივი არ იყო. მინის შუშა, რომელიც მონაწილეს გამდიდრებისგან აშორებდა, ტყვიანობითაა გახლდათ.

მიზანი არა ხალხის გამდიდრება, არამედ უახლესი ტყვიანობის შემთხვევაში მონაწილეს გასინჯვა იყო.

ამერიკულმა გიგანტმა კომპანიამ (რომლის სახელი სპე-

ციალურად არ ვრცელდება) ასევე ამერიკულ კომპანიასთან გააფორმა ხელშეკრულება ტყვიანობის მინების დიდი რაოდენობით შექმნის თაობაზე და იმისათვის, რომ შემკვეთ კომპანიას ექვი არ შეეპარვოდა თავისი პროდუქტის ხარისხიანობაში, მინების მწარმოებელმა შედეგი ექსპერიმენტით დაუმტკიცა.

3 მილიონი დოლარი ეკუთვნოდა შეკვეთის მიმღებ კომპანიას და მათ თავიანთი პროდუქტის სიძლიერე რისკის ფასად დაამტკიცეს.

ნებისმიერ პიროვნებას, რომელიც კი შეძლებდა ამ მინის დამსხვრევას ნებისმიერი საშუალებით — ქვით, სკამით თუ სხვა იარაღით, მიიღებდა 3 მილიონ დოლარს.

125 ცდის მიუხედავად, ვერც ერთმა შემთხვევითმა კონკურსანტმა ვერ მოახერხა გამდიდრება.

მსოფლიოს ყველაზე სწრაფი მანქანა

რამდენიმე დღის წინ Hennessey Venom GT მსოფლიოს ყველაზე სწრაფი მანქანა გახდა. მან 434 კმ/სთ სიჩქარე განავითარა და სულ რაღაც 1.1 კმ/სთ-ით გაუსწრო მსოფლიოში მანამდე ყველაზე სწრაფ სპორტულ მანქანა Bugatti Veyron Super Sport-ს, რომელსაც, თავის მხრივ, 432,9 კმ/სთ სიჩქარე ჰქონდა.

ამერიკული ავტოგიგანტ Hennessey-ის მესვეურებმა მედიას განუცხადეს, რომ მათი მანქანა ყოველთვის ასეთი სწრაფი იყო, თუმცა ამის დამტკიცება მხოლოდ რამდენიმე დღის წინ შეძლეს.

რამდენიმე დღის წინ ავტო-

სანარმო კომპანიამ თანხმობა მიიღო ნასასგან, ასაფრენი ბილიკი რამდენიმე წუთით გათმოყენებინა. სწორედ ამ ასაფრენ ბილიკზე დაფიქსირდა ისტორიული სიჩქარე ავტომობილის მფლობელის მიერ.

თუმცა იმისათვის, რომ ეს

მანქანა გინესის რეკორდების წიგნში შევიდეს და გაუსწროს Veyron Super Sport-ს, საჭიროა, მეორეჯერ დააფიქსიროს ამგვარი სიჩქარე, რომლის შედეგადაც ოფიციალურად გახდება მსოფლიოში ყველაზე სწრაფი.

მსოფლიოს ჯერ კიდევ არაოფიციალურად უსწრავს მანქანამ 100 კმ/სთ სიჩქარე რეკორდულ დროში — 2.7 წამში განავითარა. ასეთი მანქანა ავტომწარმოებლებმა სულ 11 შექმნეს და ამ თერთმეტიდან ერთ-ერთის ილბიანი მფლობელი „აეროსმიტის“ სოლისტი სტივ ტაილერი გახლავთ.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

შეიარაღებული დასვა ნავისთივს

რიო-დე-ჟანეიროდან ნავის შეიარაღებული დასვის თანხლებით გაიტანეს ამის შესახებ ქალაქის მერმა ედუარდუ პაისმა განაცხადა. ამ უკიდურესი ზომების მიღება მთავრობას დასუფთავების მუნიციპალური კომპანიის თანამშრომლების ხანგრძლივი გაფიცვის გამო დასჭირდა. ამჟამად ქალაქში კრიტიკული სიტუაციაა. ხელფასის გაზრდის თხოვნით გაფიცვა კარნავალს დაამთხვეს, რამაც მოქალაქეებსა და ხელისუფლებას დამატებითი პრობლემები შეუქმნა. სიცხეში, რომელიც 30 გრადუსს აღემატება, ქალაქის ცენტრალური ქუჩები და ასევე ცნობილი სანაპირო „ფლა-მინგო“ ნავითაა დაფარული. ნავით სავსეა საცხოვრებელი უბნებიც.

ქალაქის ადამიანური ბუნება

რატომ მიიჩნევენ ძალს ადამიანის ყველაზე ახლო მეგობრად? მეცნიერებმა ამ კითხვას ტვინის სკანირებისა და მათი შედარებითი კვლევის შემდეგ მიაგნეს.

ყველაფერი „მეტყველების ცენტრის“ დამსახურება ყოფილა, რომელიც ადამიანსა და მის ოთხფეხა მეგობარს ტვინის ერთსა და იმავე უბანზე აქვთ განლაგებული. ამ ცენტრს ორივე შემთხვევაში შეუძლია ხმის ტემბრის გარჩევა, რომელიც სხვადასხვა ემოციით ნათქვამ ფრაზებს შეიცავს.

„კვლევებმა დაადასტურა, რომ ძალისა და ადამიანის

ტვინში სოციალური ინფორმაციის გადამუშავება ერთნაირი მექანიზმით ხორციელდება. სწორედ ეს უწყობს ხელს ამ ორ „სახეობას“ შორის მჭიდრო კომუნიკაციას“, — აცხადებს კვლევითი ჯგუფის ხელმძღვანელი ატილა ანდრეა.

მეცნიერებმა კვლევისთვის 200 ძალისა და ამდენივე ადამიანი ტვინის სკანირება ჩაატარეს. შეისწავლეს მათი აქტივობები, ხმები და მათთან გამოწვეული იმპულსები.

ალმონჩა, რომ ძალეებმა იგივე ემოციები გამოხატეს, როგორი ემოციებით ნათქვამი ფრაზებიც მოისმინეს ადამიანებისგან.

ავტოაუქციონების ახალი ჩაკორდისებები

„ბონპეისის“ სააუქციონო სახლმა რეკორდულ, 29 მილიონ დოლარად გაყიდა ფორმულა ერთის ხუთგზის მსოფლიო ჩემპიონის, ლეგენდარულ არგენტინელ ხუან მანუელ ფანხიოს 1944 წლის Mercedes-Benz W196R. ასევე გაიყიდა ყველაზე ძვირადღირებული Aston Martin, Bentley, Jaguar, Lagonda, Talbot Lago, Maserati, Rolls-Royce...

ახლაბან კი რეკორდსმენთა რიგებს ის ავტომობილიც შეემატა, რომელიც უცნობმა

მყიდველმა 9.4 მილიონი დოლარი გადაიხადა. ეს არის 1935 წელს გამოშვებული Alfa Romeo Tipo C 8C-35, რომლის საჭესაც ერთ დროს თვით ყველა დროის ერთ-ერთი საუკეთესო მრბოლელი იტალიელი ტაციო ნუვოლარი მართავდა.

ამ მანქანით მეორე მსოფლიო ომის წინ სკუდერია ფერარი ასპარეზობდა (მაშინ ფერარის საჯინბო საკუთარ ავტომობილებს არ აწარმოებდა და მილანური კომპანიის საქარბნო გუნდი იყო) და ამოადებრძოდა გერმანულ „ვერცხ-

ლისფერ ისრებს“ — Mercedes-Benz-სა და Auto Union-ს. ის ამ ბრძოლაში ისეთ ძლიერ „იარაღს“ იყენებდა, როგორც ნუვოლარი იყო.

ყველაზე ძვირად გაყიდული Alfa Romeo Tipo C 8C-35-ის შესის ნომერია 50013. ასეთი ავტომობილი გამართული მხოლოდ ეს ერთიდაა შემორჩენილი. ის 8-ცილინდრიანი (ერთ რიგში განლაგებული ცილინდრებით), 3.8-ლიტრიანი მექანიკური ძრავითაა აღჭურვილი, რომლის სიმძლავრეც 330 ცხენის ძალას აღ-

წევს. ავტომობილის შასი ფოლადის სტრუქტურას წარმოადგენს, ძარა კი ალუმინისაა, წონა 750 კილოგრამია. მანქანის ყოველ კილოგრამზე 0.44 ცხენის ძალა მოდის. ავტომობილის მაქსიმალური სიჩქარე 275 კმ/სთ-ს აღწევდა. ნუვოლარის გარდა, მასზე ფორმულა ერთის პირველ ჩემპიონს, იტალიელ ჯუზეპე ფარინასაც უასპარეზია.

1936 წელს ის იყიდა შვეიცარიელმა მრბოლელმა ჰანს რიუშმა, რომელმაც ათი წლის შემდეგ Alfa Romeo Tipo C 8C-35 ბრიტანელ დენის პურს მიჰყიდა. აღსანიშნავია, რომ 50-იან წლებამდე ავტომობილი მუდმივად მონაწილეობდა რბოლებში. მან ბოლო რბოლაში მონაწილეობა 2006 წლის გუდვუდის ფესტივალზე მიიღო.

გარდა ამისა, ეს ავტომობილი მუდმივად მონაწილეობს სხვადასხვა ფესტივალსა და ელევანტურობის კონკურსში. აუქციონზე გატანის წინ მფლობელმა ის კომპანია „აუტო რესტორეიშნ“ აღადგინა.

მეხნიკაბა კიდე ერთი უიღსიანი ახალბოილი ბანკურენს

ამერიკელმა ექიმებმა აივ-ინფექციისგან უკვე მეორე ბავშვი განკურნეს.

2013 წლის აპრილში ლოს-ანჯელესში აივ-ინფექციით დაავადებულმა გოგონამ ინტენსიური ანტივირუსული თერაპია და იმუნური სტიმულირება გაიარა. პროცედურები ცხოვრების პირველ სამ საათში ჩაატარეს. ექიმების აზრით, ჩატარებულ ტესტებზე დაყრდნობით შეიძლება ითქ-

ვას, რომ ბავშვი გათავისუფლდა ვირუსისგან, რომლითაც დედის საშვილოსნოში დასნეულდა.

ანალოგიური შემთხვევა 2010 წელს მოხდა, როდესაც ამავე უნივერსიტეტის ექიმებმა ახალბოილს დაბადებიდან პირველი დღე-ღამის განმავლობაში თერაპია ჩაუტარეს.

სტანდარტული მკურნალობა ცხრა თვე გაგრძელდა. მომავალი სამი თვის განმავლობაში ჩატარებულმა ტესტებმა პაციენტის სისხლში ანტიბიოტიკების არსებობა არ აჩვენა.

შედეგად, მეცნიერები ვარაუდობენ, რომ ბავშვის ცხოვრების პირველი საათები აივ-ინფექციის თერაპიისას ვირუსის დასამარცხებლად უმნიშვნელოვანესია.

ყველაზე ბინძური სასტუმრო

მადრიდში ჩატარებული ლონისძიების „გადავარჩინოთ სანაპირო“ ფარგლებში წარმოადგინეს სასტუმრო, რომელიც აგებული იყო მთლიანად „კოკა-კოლას“ ცარიელი ქილებისაგან, პლასტმასის ჭიქებისაგან, სიგარეტის კოლოფებისაგან და სხვა ნარჩენებისაგან, რომლებიც დიდი რაოდენობითაა ნამდვილად ევროპის პლაჟებზე. ზოგიერთი პლაჟი სავსეა ხის ტოტებით, ფეხვებით, პლასტმასის ბო-

ლებითა და ცელოფანის პარკებით, სხვა ათასგვარი ნაგვით.

„ნავის სასტუმრო“, რომელიც დააპროექტა გერმანელმა დიზაინერმა ჰანს იურგენ შულტემ, შედგება მხოლოდ ხუთი ოთახისგან. მის ასაშენებლად გამოიყენეს 12 ტონა ნავაგი, რომელიც ევროპის პლაჟებზე მოაგროვეს. ესპანეთში განსაკუთრებით დაბინძურებულია ალიკანტესა და ტარაგონას სანაპირო.

როგორ ჩაღვინან პაპი ქუჩის იოგაში?

მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში ჩასულ ტურისტს ქუჩის იოგები აოცებენ. ისინი ჰაერში „ჩერდებიან“ და ამით გამეფდებიან ყურადღებას იქცევენ. საინტერესოა, როგორ ახერხებენ იოგები ჰაერში გაჩერებას? საიდუმლო სპეციალურ კონსტრუქციას იმალევა. კონსტრუქციის ერთი ბოლო იოგის ხალიჩის ქვეშაა და მალული და მინას ებჯინება, მეორე ბოლოზე კი თავად იოგი ზის.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

როგო კალიგულას საპარსი აღმოაჩინეს

რომის სამხრეთით, ნემის ტბის მახლობლად, სადაც იმპერატორ კალიგულას ვილა მდებარეობდა, პოლიციამ სამარხების ქურდები დააკავა. დაკავებული ცდილობდა 2,5-მეტრიანი სტატუის მოპარვას. ბოროტმოქმედი იმ დროს შეიპყრეს, როცა სკულპტურის ფრაგმენტის მანქანაში ჩადებას აპირებდა. მთავარი ისაა, რომ დაკავებულის წყალობით კალიგულას დაკარგული სამარხის მიგნება მოხერხდა.

იყო იულიუს-კლავდიუსთა გვარიდან. კალიგულა რომს I საუკუნეში, 37 წლის 18 მარტიდან 41 წლის 24 იანვრამდე მართავდა. თანამედროვეები მას შემოღობულ უნოდებდნენ იმის გამო, რომ თითქოს სექსუალური კავშირი ჰქონდა თავის დებთან. იგი ცდილობდა, საკუთარი ცხენი კონსულად გამოეცხადებინა.

მაგრამ მეორე მსოფლიო ომის დროს განადგურდა. პოლიციელთა განცხადებით, „შავი“ არქეოლოგის მიერ აღმოჩენილი სტატუა სამხედრო ფეხსაცმელში — კალიგში გამოწყობილი იმპერატორია. კალიგი კალიგულას უსაყვარლესი ფეხსაცმელი იყო. ამის გამო შეარქვეს მეტსახელად კალიგულა, რაც დიდად არ ხიბლავდა.

გაიუს იულიუს ცეზარ ავგუსტ პერმანის სწორედ კალიგულას სახელით იცნობდნენ. ის მესამე იმპერატორი იყო.

იმპერატორი 28 წლის ასაკში შეთქმულების შედეგად დაიღუპა. სიკვდილის შემდეგ მისი სხეულის კრემაცია მოხდა. უძველეს ნაგებობათა ნანგრევები არქეოლოგებმა მუსოლინის პერიოდში აღმოაჩინეს, მაგრამ მეორე მსოფლიო ომის დროს განადგურდა.

ნიანსარი შეფასებებით, სტატუის ღირებულება დაახლოებით მილიონი ევროა. იგი იშვიათი ბერძნული მარმარილოთა შესრულებული. სტატუის მასალა და ის ფაქტი, რომ კალიგულა მდიდრულად შემოსილია და თავზე გვირგვინი ადგას, იმის თქმის საფუძველს იძლევა, რომ ის იმპერატორის სამარხში ინახებოდა.

დაკავებულმა პოლიციას ის ადგილიც აჩვენა, სადაც სტატუა აღმოაჩინა. ამ ტერიტორიაზე არქეოლოგიური გათხრები უკვე დაიწყო.

რა პაჭაოთ გავუს?

მეცნიერები ამტკიცებენ, რომ ძუძუთი კვების უპირატესობა გაზვიადებულია. მათ კვლევაში დედამიწვილები ჩართეს: ზოგიერთი მათგანი ჩვილობაში ძუძუთი გამოკვებეს, ნაწილი კი ხელოვნურ კვებაზე იყო. აღმოჩნდა, რომ ბუნებრივ კვებას და ხელოვნურს შორის სხვაობა დიდი არაა და შეხედულება იმასთან დაკავშირებით, რომ ბუნებრივი კვება ხანგრძლივი ჯანმრთელობის გარანტიაა, გაზვიადებულია.

ლი ნორმები შეიცვალეს, უბრალოდ, სურს, ის ქალები გაამხნეოს, რომელთაც ჩვილის ძუძუთი კვება არ შეუძლიათ. „არავინ ამტკიცებს, რომ ძუძუთი კვება სასარგებლო არაა, განსაკუთრებით ახალშობილის იმუნური სისტემისთვის“. როგორც ექიმები ამბობენ, ძუძუთი კვება ბავშვებს ალერგიისგან, ასთმისგან, დიაბეტისგან და ჭარბი წონისგან იცავს. თუმცა, ექიმი კოლენის კვლევა ადასტურებს, რომ ბუნებრივ კვებაზე გაზრდილ ბავშვებს იმ დედამიწვილებსთან განსხვავებით, რომლებსაც ბოთლით კვებავდნენ, უპირატესობა არ აქვთ.

აღმოჩენა გვატემალაში

ჩრდილოეთამერიკელმა და გვატემალელმა ისტორიკოსებმა, რომლებიც მაიას უძველესი ქალაქის, ელ მირადორის (გვატემალა), საკანალიზაციო სისტემას იკვლევდნენ, ჩუქურთმებით დაფარული უზარმაზარი ფრიზი აღმოაჩინეს.

მაიას ცივილიზაციით დაინტერესება XVIII საუკუნის მიწურულიდან დაიწყო. პირველი მკვლევარი იყო ესპანეთის არმიის კაპიტანი ანტონიო დელ რიო, რომელმაც დიდებული პირამიდებითა და სასახლეებით მდიდარი მაიას ქალაქი პალენკე აღმოაჩინა. 20 წლის შემდეგ ესპანელთა სამსახურში მყოფმა პოლანდიელმა გილერმო დიუპემ ესპანეთის მეფე კარლოს IV-სგან მიიღო დავალება, შეესწავლა მექსიკის სიძველეები. აშშ-ის ანტიკვარულმა საზოგადოებამ და ჰარვარდში პიზოდის მუზეუმმა 1885 წელს იუკატანზე გაგზავნეს ახალგაზრდა მეცნიერის, ედვარდ გ. ტომსონის, ხელმძღვანელობით სპეციალური ექსპედიცია, რომელიც 40 წლის

ხელოვნების ნიმუში ჩვენს წელთაღრიცხვამდე, სულ მცირე, 200 წლით ადრე შეიქმნა. ის ტყუპი ღვთაების ხუნახუსა და შბალანკეს ისტორიას ასახავს. მითოსის თანახმად, ტყუპმა ღვთაებებმა მოახერხეს საიქიოს გამგებელ შიბალანკესის მათი მოკლული მამის თავი ნათქვამით და თან წამოეღოთ.

„პოპოლ ვუხის“ ეპოსში რამდენიმე მითოლოგიური ციკლია, რომლებიც სხვადასხვა დროს შეიქმნა. მასში ლაპარაკია სამყაროს შექმნასა და კიჩეს სახელმწიფოს ისტორიაზე. ქვაში ამოკვეთილი მითოლოგიური სიუჟეტი იმ ძველი აუზის ზედა ნაწილს ამკობდა, რომელიც, სავარაუდოდ, ელ მირადორის ელიტის წარმომადგენელთა განბანის რიტუალისთვის იყო განკუთვნილი.

ფრიზის ავტორმა ტყუპი ძმა ციურ ურჩხულებს შორის მამის თავით ხელში გამოსახა. „ეს აღმოჩენა მოწმობს, რომ შბალანკესა და ხუნახუს რწმენა ქრისტეს დაბადებამდე 300 წლით ადრე არსებობდა. ეს კი მაიას ცივილიზაციის ავთენტურობას ადასტურებს“, — განაცხადა კვლევების ხელმძღვანელმა რიჩარდ ჰეზენმა.

ტყუპი ძმების ისტორია აღწერილია ნიგნში „პოპოლ ვუხი“ („ხალხის ნიგნი“ — მითებისა და ლეგენდების კრებული). დომინიკელთა ორდენის ბერმა ფრანსისკო ხიმენესმა 1701-1703 წლებში ის შემთხვევით აღმოაჩინა. სასულიერო პირმა კარგად იცოდა კიჩეს ენა, ამიტომ ინდიელთა ტექსტის თარგმნა და გადაწერა აქედლო.

განმავლობაში შეისწავლიდა ცივილიზაციას. მაგრამ მაიას ისტორიის გასაღები სწორედ მას შემდეგ იპოვეს, რაც კიჩეს ტომის ინ-

დილებმა, რომელთაც იცოდნენ ძველი დამწერლობა, ლათინური შრიფტით ჩაიწერეს კიჩეს ხალხის წმინდა ნიგნი „პოპოლ-ვუხი“. სამწუხაროდ,

მისი ორიგინალი დაიკარგა და შემორჩა მხოლოდ ლათინური ტრანსკრიფცია. ხელნაწერი, როგორც აღვნიშნეთ, XVIII საუკუნეშია ჩაწერილი.

რუსეთი სამხედრო ბაზებს არბენტიანაში განალაგებს, ვიფინაოვს მოლაპარაკებები კუბასთან, ვიეტნამთან, ვენესუელასა და სინგაპურთან

„სამხრეთ ამერიკაში სიდიდით მეორე სახელმწიფო არგენტინა დათანხმდა, თავის ტერიტორიაზე განალაგოს რუსეთის სამხედრო ბაზები. ეს გადაწყვეტილება იმ მომენტში მიღებული, როდესაც მთელი მსოფლიო უკრაინის მოვლენებზეა ჩატიკლული“, — წერს გამოცემა „ვოენნოე ოზორენიე“.

რუსეთის ფედერაციის ეს სეკს, რა თქმა უნდა, აშშ-ის შეფოთებას გამოიწვევს — არგენტინასა და მის მოხრე ვენესუელას აშშ-სთან დაპირისპირებულ ირანთან მეგობრული ურთიერთობა აქვს.

პლანეტის სამხრეთ ნახევარსფეროში რუსული სამხედრო ბაზების განლაგება ვაშინგტონის გავლენას შეამცირებს და აშშ-ს რთული ამოცანის წინაშე დააყენებს — ამერიკას ხომ არასოდეს ჰქონია თავდაცვის საკმარისი რაკეტსანიანალდებო სისტემები სამხრეთ საზღვრებზე და მათ სათანადო დაცვას ვერ შეძლებს. რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა

სამხრეთ ამერიკაში სამხედრო ბაზების განლაგებისა და იარაღით ვაჭრობის მოცულობის გაზრდის იდეის განხორციელება ამა წლის თებერვალში დაავალა თავდაცვის მინისტრ სერგეი შოიგუს. კრემლის ეს გეგმა პასუხია აშშ-სადმი, რომელიც ცდილობს, თავისი სამხედრო ბაზები განალაგოს რუსეთისა და ირანის საზღვრებთან. ექსპერტებმა გამოთვალეს,

რომ ელექტრომაგნიტური იმპულსის ზემოქმედებით თავისუფლად შეიძლება მწყობრიდან გამოყვანა იმ ელექტროკომუნიკაციებისა, რომლებიც აშშ-ისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. და თუ ასეთი შეტევა განხორციელდა, სამედიცინო მოსახურებისა და პროდუქტების გარეშე დარჩენილი მოსახლეობის 90% შეიძლება დაიხოცოს. სამხედრო ექსპერტები,

სხვადასხვა მონაცემის განალიზებით, ვარაუდობენ, რომ რუსეთი სამხედრო ბაზების განლაგებაზე, არგენტინის გარდა, მოლაპარაკებებს აწარმოებს კუბასთან, ვენესუელასთან, ნიკარაგუასთან, სინგაპურთან და სინგაპურთან. რუსეთის საგარეო პარტნიორები კი შეიძლება გახდნენ ჩინეთი და ინდოეთი.

ოპიის სამხატვრო ხელმძღვანელს მეორე ტური გამოავლენს

თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრი ყურადღების ცენტრშია მოქცეული — პრაქტიკულად, პირველად ჩნდება პრეცედენტი იმისა, რომ თეატრის შემოქმედებითა კოლექტივმა თავად აირჩიოს სამხატვრო ხელმძღვანელი და შესაბამისად, განსაზღვროს საკუთარი და თეატრის მომავალი. მისაღებია, რომ საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ გაითვალისწინა თეატრის დასის აზრი, მიდგომა ამ საკმაოდ სენსიტიური საკითხისადმი — გადაწყვეტილება დემოკრატიული პრინციპების სასარგებლოდ.

შესაბამისად, თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის პროფესიული სახელმწიფო თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელის თანამდებობაზე კონკურსი ამა წლის 21 თებერვალს გამოცხადდა. კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად დარეგისტრირდა 9 კანდიდატი: გიორგი ბაბუაძე, დავით გველეხიანი, თეიმურაზ გუგუშვილი, დავით კინწურაშვილი, რევაზ ლავილაძე, დავით მუქერია, მზია ნიორაძე, გიორგი ჟორდანიანი, რევაზ ჭყიშვილი.

20-22 მარტს კანდიდატები თეატრის განვითარების შესახებ საკუთარი კონცეფციის წარსდგენენ თეატრის კოლექტივის წინაშე.

კონკურსის საკუთარი ნება-სურვილით გამოეთიშა გიორგი ჟორდანიანი, რომელმაც 22 მარტს მოხსნა თავისი კანდიდატურა. საქართველოში არყოფნის გამო, შემოქმედებითი კოლექტივის წინაშე ვერ წარსდგა გიორგი ბაბუაძე, შესაბამისად, მისი კანდიდატურაც გა-

მოეთიშა კონკურსს. არჩევნები გაიმართა 24 მარტს. ხმის მიცემის უფლებით სარგებლობდა თეატრის შემოქმედებითი კოლექტივი და სამხატვრო ადმინისტრაცია, სულ 368 თანამშრომელი. არჩევნებზე, თეატრის ადმინისტრაციის თხოვნით, დამკვირვებლის სტატუსით, მოვლენილი იყვნენ არასამთავრობო ორგანიზაციების „სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საქართველოს საზოგადოების“ და ასევე „საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის“ წარმომადგენლები.

არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო 315 თანამშრომელი. არჩევნების შედეგად ვერა-ვინ დააგროვა ხმათა საჭირო რაოდენობა (50%+1) და ამდენად, გაიმართება არჩევნების მეორე ტური, რომელშიც მონაწილეობას კანდიდატები — დავით კინწურაშვილი (131 ხმა) და მზია ნიორაძე (83 ხმა) მიიღებენ. არჩევნების მეორე ტური 28 მარტს გაიმართება.

ახალი ნოვატორული ნაბიჯი ქართულ სამედიცინო სივრცეში — ჰამბურგის ლაბორატორიის ნარკომადგენლობა უკვე საქართველოშია

ჰამბურგის ლაბორატორია
HAMBURG LABORATORY

- ✓ ყველა ანალიზი იზრუნება გარანტიაში
- ✓ გარანტული სიზუსტე და სტანდარტი
- ✓ ანალიზის პასუხი გარანტული პროფესორის ხელმოწერით

რვავე გვერდით

მის.: 2. ტატიშვილის ქ. №12 (თბილისი)
მის.: 593 32 92 12, მის.: 2431 435
WWW.HLAB.GE

ჰამბურგის ლაბორატორიის ასოციაცია არის ყველა პროფილის ექიმთა გაერთიანება, რომელიც უზრუნველყოფს სრულ სამედიცინო მომსახურებას ულტრაბუნებრივად აპარატურითა და ლაბორატორიული კვლევებით. ლაბორატორია 1972 წელს დაარსდა (მისი დამფუძნებლები ექიმ-თერაპევტები არიან) და სულ მცირე დროში მრავალპროფილიან უმსხვილეს გაერთიანებად გადაიქცა და მოიცავს თანამედროვე ლაბორატორიული კვლევების ყველა სფეროს. წელს ჰამბურგის ლაბორატორიის წარმომადგენლობამ ოფიციალურად დაიწყო საქმიანობა ქ. თბილისში. ჩვენი მიზანია ლაბორატორიული მედიცინის განვითარების ხელშეწყობა საქართველოში, ახალი ინო-

ვაციებისა და სტანდარტების დანერგვა სამედიცინო სფეროში, ასევე, ქვეყანაში ჯანმრთელობის ხარისხის გაუმჯობესების პროცესში მონაწილეობა. უახლოეს მომავალში იგეგმება ლაბორატორიის ამიერკავკასიის ოფიციალურ წარმომადგენლად ჩამოყალიბება, ასევე, იგეგმება ფილიალების გახსნა რეგიონებში. ანალიზები იგზავნება გერმანიაში „Aesculabor Hamburg“-ის ლაბორატორიაში. კვლევები მიმდინარეობს მაღალკვალიფიციურ პროფესორთა გუნდის მეშვეობით და გერმანული სიზუსტით. ჩვენი პრიორიტეტია პაციენტთა მომსახურებისა და ლაბორატორიული ანალიზების მაღალი ხარისხი.

ქვალ-სახსართა პრობლემების:

კოქსარტროზის, ოსტეოქონდროზის, ოსტეოპაროზის, ოსტეოართროზის, რევმატიოიდური ართროზის, პოდაგრული ართროზის, პოლიართროზის მკურნალობა; დაზიანებული ხრტილისა და გაცივითი ძვლის სტრუქტურის აღდგენა, სითხის დაბალანსება სახსარში, ტკივილის მოხსნა, მკურნალობა საოპერაციო და ნაოპერაციო სახსრებზე ძვლის მკვებავებით, წონის დაკლება 5-15 კგ-მდე თვეში, მიღებული შედეგის სტაბილური შენარჩუნებით დიეტებისა და ვარჯიშის გარეშე. ასევე სიმალეში სწრაფი ზრდა 20-დან 25 წლამდე, კურსით 3-5 სმ მომატებით, ძვლის მკვებავი მინერალებისა და ვიტამინების ნაკრებით + ვარჯიშები, ფეხტურთა გენეტიკური სიდაბლის დროსაც. მკურნალობა მცენარეული პრეპარატების უკუჩვენებების გარეშე, იმუნიტეტის გაძლიერებით (კეთდება მასაჟი ქვალ-სახსართა პრობლემებზე) შედეგები გარანტირებულია.

ტ. 555-62-09-01 პეიმი ქ-ნი გვი;
ტ. 218-46-08 ოფისი

მკურნალობა მავალსახსარისთვის

პოტენციის დაქვეითება, პროსტატიტი, ადენომა, ხშირი შარდვა, შარდვის შეკავება, უნებლიე შარდვა, წვა-ტკივილი შარდვისას, ორგანიზმის წმენდა უჯრედულ დონეზე სოკოვანი და მიკრობული ინფექციებისგან, რეპროდუქციული ფუნქციის აღდგენა-შენარჩუნება, ალკოჰოლიზმისა და ნარკომანიისგან სწრაფი განთავისუფლება, დამოკიდებულების მოხსნა, ნერვული სისტემის მონესრიგება (უძილობა, შიშები, აგრესია, ნევროზი) ღვიძლის ფუნქციის აღდგენა-მკურნალობა მცენარეული პრეპარატებით უკუჩვენებების გარეშე. პროგრამა შედგენილია ინდივიდუალური დანიშნულებით, იმუნიტეტის გაძლიერებით, 100%-იანი შედეგით.

ტელ. 558-15-63-87;
218-14-90 პეიმი ქ-ნი ივანე

რატომ ჩვენი ლაბორატორია?
ყველა ანალიზი კეთდება მხოლოდ გერმანიაში, ანალიზის პასუხი გაიცემა 5-7 სამუშაო დღეში, ტრანსპორტირების სტანდარტებს იცავს გერმანული მხარე, ყველა პასუხს ხელს აწერს გერმანელი პროფესორი

ჰამბურგის ლაბორატორია
თბილისი, ქ. ტატიშვილის ქ. №12, ტელ.: 2431-435, ფაქსი: 2431-435, მობ.: 593329212
სამუშაო საათები: ორშაბათი-პარასკევი: 09:00 – 18:00, შაბათი: 11:00 – 17:00

საქართველო **ესტუბრეტი**
გ. მსოფლიო **ჩვენს სივრცეში**

პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

<http://www.geworld.ge>

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

ISSN 2233-3894

9 17 7 2 2 3 3 3 8 9 0 0 9